

Pavel Kohout
Bílá kniha o kauze Adam Juráček

Větrné mlýny

Autor v době práce na románu
Bílá kniha o kauze Adam Juráček

Větrné mlýny

Pavel Kohout

Bílá kniha o kauze Adam Juráček

Retro Pavla Kohouta

10

Tato kniha byla vydána za přispění společnosti
PRECIOSA, a. s. se sídlem v Jablonci nad Nisou.
Vydavatelé děkují za podporu společnosti Preciosa
a za pomoc děkují Mgr. Radkovi Augustinovi.

© Pavel Kohout, 2014
Photography © Jiří Hanák, 2014
Image © Ondřej Kohout, 2014
© Větrné mlýny, 2014

ISBN 978-80-7443-110-4

Pierrotovi
a
příteli od dětství,
jadernému fyziku
Jiřímu Skřivánkovi,
odbornému poradci při
psaní této knihy,
který si vzal život,
když mu vzali jeho smysl
P.

Bílá kniha

o kauze

*Adam Juráček, profesor tělocviku
a kreslení na Pedagogické škole v K.,
kontra*

*sir Isaac Newton, profesor fyziky
na univerzitě v Cambridgi;
podle*

*dobových materiálů rekonstruoval
a nejzajímavějšími dokumenty doplnil
Pavel Kohout*

Prolog

Rekonstrukce I

(podle dobových materiálů)

Když

toho rána, dne 4. března 196.

v lázeňské čtvrti města K., v ulici Za Parkem č. 1.,
paní Josefa Juráčková, rozená Hopnerová, vdova
po manželu-vlakvedoucím,

vstala v obvyklou dobu a vykonala stereotypní řadu
úkonů, jejichž výsledkem byla vydatná snídaně pro je-
diného

syna, Adama Juráčka, profesora tělocviku a kreslení
na Pedagogické škole v K., a poté s podnosem, na němž
světélkovala skleněná konvice s čajem a bíle sálala vejce
ve skořápce, dospěla ke dveřím synova pokoje, aby mu
zaklepáním oznámila, že pokrm je připraven na prahu,
nedočkala se smluvené odpovědi, již bylo slabé

zapískání, pročež se v mateřské úzkosti osmělila po-
rušit zákaz, který jí výslovně uložil před třemi měsíci,
stiskla kliku, otevřela dveře, překročila i s podnosem
práh synova příbytku a vzápětí vykřikla

zděšením, zakryla si dlaněmi ústa, takže podnos, zbavený náhle veškeré opory, podlehl zákonu zemské přitažlivosti a zřítíl se i s nákladem na parkety, což vše dohromady zavinila skutečnost, že v příkrém rozporu s uvedeným zákonem stál syn Josefy Juráčkové, profesor tělocviku a kreslení na Pedagogické škole v K., Adam Juráček

na stropě,

jeho trup splýval hlavou dolů rovnoběžně s chromovanou tyčí osvětlovacího tělesa a výraz tváře, vznášející se mezi bílými koulemi, obrazil jisté rozpaky, profesorova matka ze sebe vydala pouze

sten, načež se shůry ozvalo

— Maminko, neboj se... neboj se, já ti vše vysvětlím...,
poté se jala Josefa Juráčková obíhat nevelký pokoj s předpaženými rukama, vyražející podivné zvuky

— Afle... afle...!

až konečně pochopil a volal na ni

— Štafle nehledej, mně se nic nestane, maminko, no tak, maminko, počkej přece...!

když probíhala pod lustrem potřetí, podařilo se mu uchopit její ruku, oproti zvyklostem nebyl přitom stržen k zemi, nýbrž dokázal řítící se matku zadržet a uvést do klidu, aniž změnil svou pozici, což si i ve zmatku, do něhož byla uvržena, uvědomila a dala se do hlasitého pláče, takže se ulekl pro změnu on

— Proboha, proboha, maminko, to nesmíš, podívej, maminko, už jsem zas u tebe...!

při těch slovech se oddělil od stropu a klesal k podlaze tak plavně, jako když předváděl žákům ve školním bazénu zásady potápění, ani tehdy se neuklidnila, sedíc na židli, kterou jí pozorně přistavil, hleděla usazenými očima do změti střepů a žlutků, zahovořil k ní tedy naléhavě — Maminko, maminko, miláčku, poslouvej mě, neplač, slyšíš, tak sakra, nebeč...!

nebylo jeho zvykem zvyšovat hlas, tím méně v hovoru s matkou, kterou obdivoval za vše, co přestála ode dne, kdy jediná služební chyba nebožtíka manžela a otce-vlakvedoucího je stála naturální byt nad Dolním nádražím v K., z jehož oken byl výhled na

malý perón a ranžír, připomínající dětskou železnici, křikl na ni velice nerad, ale neviděl momentálně jiné východisko, kupodivu přestala plakat, a když uchopil její tvář do svých dlaní a otočil k sobě, soustřediv její roztěkanou mysl opět na sebe, takže mohl nyní hovořit v naději, že bude slyšen, pravil jí s největší pravděpodobností, téměř s jistotou, jak osvědčují dokumenty, svědecké výpovědi i podrobné studium jeho života, myšlení a zvyků, asi takto, asi toto,

— Maminko, maminko, broučku, ačkoliv mi hrozí, že přijdu pozdě do IV. A, které mám dnes ozřejmit záhadu perspektivy, zůstanu s tebou, dokud ti zcela neobjasním podstatu jevu, který tak otrásl tvým nervovým systémem, pak totiž pochopíš, milá maminko, že je stejně vysvětlitelný jako perspektiva, a o nic děsivější než stojka, a že tě nakonec naplní nadšením, každý člověk,

maminko, má svoje sny a přání, na první pohled leckdy nesmyslná, směšná, a proto nevyslovitelná, lidský život je šance, kterou nabízí příroda každému ze svých nejvyšších organismů, aby uskutečněním vytouženého záměru realizoval sám sebe, a v nejlepším případě zlepšil svým výdobytkem existenční možnost celého druhu, tak Euklides, Archimedes, Galileo i

Newton, pokračoval Adam Juráček s rostoucím zánícením,

— nemluvě o Einsteinovi, jehož dech dosud lpí v zemské atmosféře, jsou toho zářným příkladem, ty víš, milovaná maminko, že jsem býval spíše plachý a neprůbojný, netajila ses nejednou svou nespokojeností, ačkoliv za příklad jsi mi kladla postavy dostupnější než jmenované, zejména Bohuslava Voráčka, kdysi spolužáka, nyní ředitele mé školy, problém tkvěl v tom, maminko, že přes mou uzavřenost a nesmělost byly mé sny, aniž jsi tušila, vždy mnohem náročnější než Voráčkovy, nechci se k nim vracet, je s nimi spojeno mnoho trpkosti, pouze k poslednímu, jenž došel před tebou svého naplnění, jakožto profesor svých oborů jsem se ustavičně srážel s elementárním zákonem fyziky, který tak stručně a neodvolatelně formuloval Newton, zejména při skoku vysokém, jemuž vyučuji ve všech ročnících, připadalo mi vždy trapně pokořující ono omezení, jež lidskému tělu ukládá gravitace, a od chvíle, kdy můj žák Václav Klokoč, mimořádně nadaný ve všech ostatních předmětech, nezdolal s konečnou platností výšku

jednoho sta centimetrů, stal se pro mne tento rozpor muživým, jedno

jsem pochopil, pokračoval profesor, hladě konejšivě matčiny vlasy,

— co mi umožnilo vydat se od počátku správným směrem, totiž že fyzikální zákon nezruší fyzická síla, nýbrž síla, maminko, kterou jsi u mne předpokládala nejméně, síla vůle, soustředil jsem se tedy cele k jejímu nabytí, odtud orientální i sokolské melodie, které jsi slýchala z mého pokoje, odtud nejrůznější omezení, která jsem si ukládal, a bohužel i tobě, když jsem tě tu zanechal o Vánocích samotnou s fíkusem, odtud tak mnohé zkoušky, které jsem dobrovolně podstupoval, vyvoláváje tvé obavy o můj zdravotní i duševní stav, nikdy, maminko, jsem se necítil zdravějším než ve dnech, kdy jsem si odpíral radosti, jež jsem dříve vyhledával, avšak pravý klíč k úspěchu, jako už tolikrát v dějinách, podala i mně banální náhoda, když můj nejhorší žák ze III. B, Kreperát, v hodině kreslení zapálil koš na odpadky v rohu třídy pomocí prachobyčejné lupy, v oné vteřině, ještě než dorazili požárníci, jsem pochopil, že jako sluneční světlo je schopno vydat svou energii teprve tehdy, když jsou jeho rozptýlené paprsky soustředěny v palčivé povříslu, tak i vůle může se proměnit v mechanickou sílu, pouze budou-li všechny rozptýlené myšlenky sjaty v jediný mohutný

snop, to byl okamžik, řekl profesor nadšeně,

— kdy jsem začal budit tvou největší starost, milovaná maminko, a obávám se i nevůli druhé mé nejdražší

bytosti, Kateřiny Horové, když jsem ji bez vysvětlení požádal o tříměsíční přestávku v našem vztahu, ve jménu jeho dalšího šťastného vývoje, tobě i jí, maminko, jsem nalhal, že se připravuji k vědecké habilitaci z tělocviku, ale ve skutečnosti všude, v ulicích, na hřišti, za katedrou, a především ovšem v tomto pokoji, byl celý můj vnitřní svět obrácen k jediné představě, naučil jsem se mechanicky zdravit, reflexivně odpovídat, automaticky jíst, neexistovalo pro mne nic, maminko, krom jediného cíle, cíle o výšce tři a půl metru, neboť přesně tolik činí vzdálenost od podlahy k našemu stropu, díval jsem se na něj upřeně celé noci, ano, maminko, přiznávám, že jsem za poslední týdny velmi málo spal, prosím tě, nezlob se, muselo to být, Archimedes byl nad svými kruhy proboden a Galileo pro své výpočty zaveden do mučírny, uznej, že nebezpečí, které jsem podstupoval já, bylo mnohonásobně menší, šlo pouze o to, dát se své myšlence cele, odosobnit se, ztratit svou specifickou váhu, a především, osvojit si pomoci představivosti nový úhel pohledu na předměty, známý z malířství jako ptačí perspektiva, aby mne v kritickém okamžiku nevyvedl z rovnováhy, byla to dřina, maminko, nezapírám, ale dřina hodná cíle, jímž nebylo nic menšího než zbavit lidstvo odvěkého pouta, vždyť letadla a rakety, to vše jen suplovalo tento cíl, vždyť ve chvíli, kdy povolil tah motorů, člověk opět padal k zemi jako kámen, nechci ani připomínat, maminko, svého otce-vlakvedoucího, ale i tato truchlivá vzpomínka mne posilovala, týdny jsem se přitahoval k našemu stropu, chytal se očima každé

droboučké nerovnosti, kterou na něm zanechala malířova štetka, dvakrát jsem už měl pocit, že nevážím víc než gram, dvakrát se tento strop chvěl jako hladina, když na ni narazí vzduch, letící před tělem skokana, ale podvakerát to byl právě ten gram, o nějž jsem byl těžší než moje myšlenka, jistě bych propadl

zoufalství, hovořil Adam Juráček, svíraje matčiny ruce ve svých,

— ale ani zoufalství nedokázalo už proniknout hradbou mého soustředění, teď vím, že právě v té době rostla schopnost mé koncentrace geometrickou řadou, bylo to jako volný pád, maminko, ale pád směrem vzhůru, a na konci čekal okamžik, jehož jsi byla nenadálým svědkem, když právě dnes ráno, bez upozornění, signálu, bez nejmenšího předběžného pocitu, se náš strop začal přibližovat, zprvu neznatelně, ale pak stále rychleji, až se náhle měkce překlopil, a jeho místo v mém pohledu zaujala naše podlaha, můj gauč, stůl i židle, bylo to plynulé a naprosto přirozené, maminko, jako když jsem se na to předtím mnohokrát díval ze skříně, abych uvykl, jenomže neskonale pohodlnější a bezpečnější, strop mě nesl stejně spolehlivě jako předtím země, dokázal jsem si postupně sednout, kleknout a konečně i vstát, v tom jsi vešla ty a to mne vyvedlo z míry, maminko, nepočítal jsem při svých cvičeních s takovou možností, zazdalo se mi, že se na mě zřítíš, než jsem si uvědomil, že přitažlivost, již jsem se vymkl, tebe nadále spolehlivě chrání, na tom je ovšem, maminko,

fantastické, profesor Adam Juráček se vítězně zasmál, vstal a z přetlaku radosti tleskl,

— že v tom okamžiku, rozumíš, kdy překvapení přehlušilo všechny ostatní myšlenky, jsem zůstal nahoře! chápeš? to znamená, drahá maminko, že můj pocit odstředění začal existovat *nezávisle* na mé okamžité dispozici, že přestal být pocitem a stal se *schopností*, jako se změt cizích slovíček náhle mění ve znalost jazyka či jako kreslířské pokusy skokem přerostou v umění, od této chvíle *kdykoli* v sobě vyvolám potřebu odtažlivosti, musím už bez asketického tréninku dosáhnout téhož výsledku, od této chvíle je —

prohlásil profesor Adam Juráček slavnostně, stoupaje s lehce vztaženýma rukama ke stropu svého pokoje,

— člověk je fyzicky svoboden, neboť zákon jednou porušený přestává být zákonem,

svůj projev nedokončil, protože paní Josefa Juráčková, rozená Hopnerová, vdova po manželu-vlakvedoucím a jeho matka, vypukla opět v pláč, avšak když se bleskurychle spustil k její židli, aby ji znovu počal chlácholit, nenašel v jejích očích výraz zoufalství,

Chlapče, ty můj chlapče, plakala matka, — já jsem na tebe tak pyšná...!

Protokol

sepsaný dne 5. března 196. v 10.45 s Vilibaldem Bláhou, profesorem fyziky na Pedagogické škole v K.

(s poznámkami vyšetřovatele praporčíka Viléma Hrada)

Vypovídám o událostech, které se odehrály ve sborovně Pedagogické školy v K. včera, dne 4. března 196. odpoledne.

Jako každý čtvrtek dostavili jsme se ve 14.00 do sborovny Pedagogické školy v K., abychom provedli týdenní hodnocení práce a připravili plán práce na příští týden.

V úvodu porady vyslovil ředitel Pedagogické školy v K. soudruh B. Voráček důtku členu sboru A. Juráčkovi, profesoru kreslení a tělocviku. Profesor Juráček se nedostavil na hodinu kreslení, kterou měl držet v 8.00 ve IV. A, čehož třída využila a odešla domů, když nezjištěný žák rozšířil zprávu, že vypukla epidemie chřipky. Tím utrpěl pracovní plán řady profesorů, mimo jiné i můj, neboť jsem měl ve zmíněné třídě od 11.20 do 12.00 zkoušet probranou látku z fyziky. To jsem také v diskusi řekl a žádal od kolegy Juráčka náhradou hodinu kreslení nebo tělocviku.

Kolega Juráček, který do té chvíle se choval zcela normálně, ja, jak jsme do té chvíle se domnívali, povahy spíše nemluvné a krotké, k tomu neočekávaně poznamenal, že ztrátou vyučovací hodiny fyziky neutrpěli žáci žádnou škodu.

Na otázku odpovídám, že přitom jevil známky vzrušení, o němž jsem se domníval, že bylo způsobeno udělenou mu důtkou.

Proti této poznámce jsem se přirozeně ohradil připomínkou, že žijeme v době vědeckotechnické revoluce. Upozornil jsem na to, že vedoucí činitelé mnohokrát

vyzdvíhovali význam vědních oborů, což se posléze projevilo i v nových osnovách rozšířením výuky matematiky, chemie a fyziky.

Na otázku odpovídám, že jsem přitom nijak nezlehčil význam tělocviku, o němž jsem si vědom, že významně upevňuje obranyschopnost naší země. Rovněž jsem v té chvíli nedotkl se profesora Juráčka lidsky.

Kolega Juráček však vzápětí prohlásil, že právě vědeckotechnická revoluce vyžaduje, aby vyučující nelpěli na překonaných dogmatech, ale naopak denně prověřovali, zda přírodní zákony, které přednášejí, dosud platí. Teprve k tomu jsem podotkl, že tyto zákony objevili kvalifikovaní vědci, a nikoliv cvičitelé kotrmelců.

Na otázku připouštím, že se to mohlo profesora Juráčka právem dotknout. Uvádím však na svou omluvu, že jsem ho v té chvíli podezříval z nadměrného požití lihovin.

Na otázku uznávám, že jsem k tomu neměl právo, neboť mi bylo o kolegovi Juráčkovi známo, že jako aktivní sportovec nepije, nekouří a vede i příkladný soukromý život.

Na otázku přiznávám, že jsem rozvedený, kuřák a občas se napiji vína.

Na otázku kategoricky prohlašuji, že jsem nikdy nezneužil kabinetu fyziky k pohlavnímu životu. Jako důkaz uvádím, že je mi 58 let.

(Jmenovaný žádá o svolení, aby mohl vypovídat souvisle; otázky ho údajně rozrušují a brání mu v soustře-

dění. Je upozorněn, že schopnost rychlé reakce patří k základní kvalifikaci středoškolského profesora.)

Kolega Juráček reagoval na mou nevhodnou poznámku způsobem, který se mi zdál ještě nevhodnějším.

(Jmenovaný je vyzván, aby vypovídal k věci a zdržel se jednostranných soudů.)

Kolega Juráček prohlásil, že kvalifikovaní předchůdci si zaslouží, aby jejich dědicové neproměňovali vědu v živnost. Nemohu zamlčet, že to vzbudilo nelibost i jiných členů profesorského sboru, kteří cítili povinnost se mne zastat a žádat vysvětlení.

Na otázku, kdo to byl, uvádím, že šlo o kolegyni profesorku matematiky a deskriptivy Sovákovou a kolegu profesora chemie Krbálka.

(Zanést do materiálů jmenovaných k ev. pozdějšímu vyhodnocení.)

Kolega Juráček k našemu úžasu prohlásil, že má na mysli zákon o přitažlivosti zemské. Nezapírám, že nás to rozesmálo. V té chvíli jsme byli snad nejvíce přesvědčeni, že kolega Juráček pil, k čemuž jsme, jak jsem již uznal, neměli přímých důkazů. Připomínám však, že dokonce i soudruh ředitel Voráček, který s kolegou Juráčkem studoval a měl by ho tedy znáti nejlépe, reagoval otázkou, nemá-li snad na mysli přitažlivost ženskou.

(Vyšetřit, na základě čeho se stal s. Voráček ředitelem Pedagogické školy v K.)

Kolega Adam Juráček sdělil, že má na mysli gravitační zákon nesmrtelného sira Isaaca Newtona.

Na otázku vysvětluji, že nesmrtelný sir Isaac Newton byl profesorem fyziky v Cambridgi. Na otázku upřesňuji, že Cambridge je v Anglii.

Na otázku odpovídám, že jsem jmenovaného nemohl osobně znát, neboť se narodil v roce 1643. Nesmrtelným ho však učinil právě gravitační zákon, vyložený roku 1687 ve spise *Philosophiae naturalis principia mathematica*. Tvrdím, že je to největší učenec druhého tisíciletí. Jeho tělesné pozůstatky byly uloženy v opatství Westminsterském a já jsem šetřil ze svého suplentského platu, abych se mu mohl v roce 1937 poklonit.

(Zde se jmenovaný rozplakal a začal opakovaně vykřikovat poslední větu. Mnou ihned přivolaný policejní lékař mu poskytl utišující prostředek, takže byl ve 13.15 opět schopen výpovědi.)

V té chvíli jsem zjistil, že kolega Juráček míní svou při vážně, a že jsem to především já, kdo mu musí vědecky oponovat. Zavazoval mne k tomu můj akademický slib, důvěra mých kolegů a především světlá památka nesmrtelného sira Isaaca Newtona.

(Zde se jmenovaný opět rozplakal. Přivolaný psycholog doporučil, aby byl ponechán v místnosti sám s magnetofonovým přístrojem. Následuje přepis záznamu.)

„Co mám říkat? Prokristapána, co mám ještě říkat? Elizabeto! Copak jsem tě ztratil úplně zbytečně?“

(Došetřením zjištěno, že jde o bývalou manželku jmenovaného; zmíněná ho opustila údajně pro soustavné

zanedbávání manželských povinností a uchýlila se k rodičům do Bardějova.)

„Ten kopálista a mazal..., jak se to dá škrtnout?... pánové, promiňte, jsem rozrušen..., ale kolega Juráček škrtl jednou větou zákon, který drží pohromadě vesmír, ano vesmír, pánové, protože i ten idiot Havelka ze III. B vám poví, že gravitace, z latiny gravis, těžký, síla, tíže, pak přitažlivá síla hmot vůbec, tedy vzájemná přitažlivá síla dvou hmot m_1 a m_2 , je podle Newtonova, ano Newtonova zákona, pánové, Newtonova gravitačního zákona, Elizabeto, přímo úměrná součinu hmot, nepřímá pak čtverci vzdálenosti. I Havelka vám už řekne bez velkého rozmýšlení onu zázračnou formuli, kde F jest síla, jakou na sebe působí dvě hmoty, vzdálené od sebe o vzdálenost r ! Ano, to je ona, to je ta gravitační konstanta, Elizabeto, nad níž jsi prohlásila, Buď já, nebo ona...“

$$F = k \times \frac{m_1 \times m_2}{r^2}$$

(V záznamu vzlyk.)

„A já jí dal přednost, protože jsem věděl..., věděl...? věřil, ano, já jsem věřil, a já tomu věřím...“

(Rány do stolu, pauza, jmenovaný pokračuje klidnějším tónem, jako by znovu nabyl jistoty.) „Gravitace jest síla, kterou působí země na předměty na jejím povrchu. A víc, kolego Juráčku, musel jste se i vy učit, a především jste sám živoucím svědkem, že gravitace je ona síla, jejíž

zásluhou jsou udržovány ve svých eliptických drahách i planety... sluneční soustavy... celý kosmos! Copak se vám nelíbí, ano vážený pane kolego, co se vám, profesoru tělocviku a kreslení, nelíbí na gravitačním zákonu nesmrtelného sira Isaaca Newtona! On se na mne díval, pánové, já jsem takové oči viděl jenom jednou v životě..., když ses mě zeptala, Elizabeto, Ona, nebo já?...?“

(V záznamu pauza.)

„A potom řekne, on vám řekl doslova: Zákon jednou porušený přestává být zákonem. Já jsem na něho vykřikl, já to připouštím a nestydím se za to...!“

(Tlučení do stolu, zpětná vazba, několik nesrozumitelných slov, pak tichým hlasem.)

„... nic nevím, ničemu nerozumím... Já mu řekl: Máte snad pocit, pane kolego, že kámen padá ode dneška vzhůru? A on řekl, on řekne: Ne, pane kolego, takový pocit nemám, ale myslím, že to může dokázat myslící bytost...! Pánové, v tu chvíli jsem četl v očích celého sboru totéž, co jsem si myslel sám. Vy jste blázen, křikl jsem na něho, Juráčku, vy jste se zbláznil, soudruhu řediteli, ať jde ten člověk okamžitě k psychiatrovi, buď tady bude učit on, nebo já..., buď já, nebo gravitace... Elizabeto, já jsem tě miloval...! buď já, nebo Juráček, soudruhu řediteli, protože my máme odpovědnost za Havelku a za všechny postupné ročníky, co si o nás budou myslet?“

(V záznamu kroky; jmenovaný patrně chodí po místnosti, hlas se vzdaluje a přibližuje, stává se chvílemi nesrozumitelným.)

„Dvě tělesa, soudruhu řediteli, přitahují se k sobě, kolego Juráčku, silou, která jest přímo úměrnou součinu obou hmot, Elizabeto, a nepřímo dvojmoci jejich vzdálenosti, kterou označujeme jako $r!$ a je úplně lhotejno, pánové, jste-li oním tělesem vy, anebo zeměkoule, to je zákon starší než Bible, který si ani nesmrtelný sir Isaac Newton..., a já jsem se mu byl osobně poklonit..., jeho tělesné pozůstatky jsou uloženy v opatství Westminsterském.“

(Jmenovaný křičí.)

„A já vás žádám, abyste si to zjistili...! který si ani veliký Newton nevymyslel, nýbrž ho objevil a dokázal, a vy tomuto zákonu vděčíte i za to, Juráčku, že vám žáci při výskoku na školním hřišti neuletí do vesmíru, ale dopadnou zpátky na zem a mohou odejít ke mně na hodinu fyziky, kde je očekává seriózní výklad...“

(V záznamu pauza, zřetelné oddechování.)

„A on řekl: Co vám vlastně chybí, pane kolego, chybí vám jenom důkaz? Ano, pane kolego, důkaz, důkaz, důkaz, důkaz, důkaz, důkaz, důkaz!“

(V záznamu dlouhá pauza.)

„A on upřel oči na strop... takhle... a já jsem pořád nic netušil... a pak...“

(V záznamu dlouhá pauza a výkřik.)

„Pánové, co já to celý život učil? Elizabeto, proč jsem tě ztratil kvůli nějakému posranému Newtonovi?“

(Jmenovaný se jal demolovat úřední místnost a byl ve 14.10 odvezen na psychiatrické oddělení místní

polikliniky v K. Skončeno bez podpisu a odevzdáno
k vyhodnocení s. Nohýnkovi.)

Rekonstrukce II

(podle dobových materiálů)

Když spatřil

seshora, že profesorka matematiky a deskriptivy omdlela, zatímco ostatní členové sboru nejsou schopni pohybu, snesl se rychle dolů, aby jí poskytl pomoc, vyňal z náprsní kapsy bílý kapesník, který tam přechovával již tři měsíce, a bez váhání jej namočil, přestože na něm lpěly

slzy Kateřiny Horové, vzpomněl na ni, a prožil vteřinu lásky, která přehlušila vše ostatní, hlas staré ženy ho vrátil přítomnosti, otevřela oči, usmála se na něho jako z dálky

— Víte, Adámku..., řekla přerývaně, — mně se vám najednou zdálo, že chodíte po stropě... ta slova se mu měla zanedlouho připomenout, kdyby tušil, co obsahují a za jakých okolností budou pronesena znovu, byl by jednal

jinak? v této chvíli ještě stačilo usednout na židli a číst bez zachvění hlasu plán práce na příští týden, dalo se

téměř bezpečně předpokládat, že jeden každý člen profesorského sboru, ředitele Voráčka nevyjímaje, by měl týž pocit: jako by před minutou sáhl na elektrické vedení, byli by se rozešli domů s pachutí v ústech a v srdci s úzkostí, že překročili zenit výkonnosti a nyní se již řítí volným pádem do náruče sklerózy, nikdo z nich by se o tom nikdy nikomu

nezmínil, Adam Juráček byl rovněž otřesen, ranní reakce matčina byla sice podmalována třeskem skla, vyústila však v slzu pýchy, zmátla ho, zapomněl, že matčina hrud' se dme láskou i pro syna-defraudanta, i pro syna — hromadného vraha, matky nevnímají kvalitu činů svých synů, pouze jejich velikost, aby mohly v noci užasle šepat do tmy

— Bože, jak se to mohlo vejít pod mé srdce...?

nyní však poprvé předvedl svou schopnost lidem, kteří na to nebyli připraveni odborně, ani lidsky, původně to vůbec neměl v úmyslu, když ráno tak znenadání pevně dolehl zády na strop svého pokoje, maje nad sebou jako sadu Damoklových mečů skříň, knihovnu, gauč, stůl a židle, před nimiž ho chránil pouze křehký deštník lustru, pocítil, jak i křížová cesta může končit happy endem, měl nelehké dětství, po chybě otce-vlakvedoucího, třebaže byla jediná, musil s matkou opustit naturální byt nad Dolním nádražím, v jehož oknech proseděl každou volnou chvíli, miloval nade vše ten pohled na malý

perón a ranžír, připomínající dětskou železnici, v šesti letech znal přesně příjezdy i odjezdy vlaků, signály a po-

sunky posunovačů, než odcházel spát, kontroloval polohu návštěvidel, ve snu přebíral noc co noc úřad přednosta stanice, ráno zoufale počítal, kolik musí přečkat měsíců a let, když pak matka přijala místo pokojské v Grandhotelu a odstěhovali se do lázeňské čtvrti, přestal mluvit, neřekl do patnácti let nic, krom nejzákladnějších slov, udržoval pouze nejnútnější komunikaci s matkou a učiteli, vzdor matčiným slzám i ranám jedl jen tolik, kolik nezbytně potřebovalo jeho tělo k fyzické existenci, ruce i nohy měl jako hůlky a mírně

vodnatou hlavu, krmili ho prášky a špikovali injekcemi, marně, učitelé se rok co rok rozhodovali poslat ho do

pomocné školy, matka je vždycky uprosila, báli se jí, protože před nimi klekala nejen na prahu sborovny, ale i na ulicích a v obchodech, bývalého ředitele Kavana pronásledovala na kolenou přes celou kolonádu, provázal s chotí zahraniční hosty, měl z toho ostudu a málem i

smrt, od té doby si na pomocnou školu nedovolil nikdo ani pomyslet, navrhovali to ostatně z pohodlnosti, nebyl „zpožděný“, později řekne člověku, jemuž jedinému se kdy otevře

— Nevím, proč to bylo ani co to bylo, na nic se z těch let nepamatuji, jako bych je prožil

v bezvědomí...! když je mu šestnáct, jede jako obvykle na letní tábor, jako vždy je pro svou nemluvnost a nehybnost terčem posměchu, přezdívali mu „Štrúdl“, a „Vycmrdlý jelito“ a „Spací vagón“, to nejčastěji, všimli si,

že mu přitom skoro vždycky tak legračně zacuká v koutcích úst, co oni vědí o malém perónu

a ranžíru, připomínajícím dětskou železnici, při každém jídle mu ulévají pod židli čaj a volají na něho Rada Čuráček, při hrách u táboráku slouží jako fackovací pannák, má ustoupit krok vzad a upadne přes stoličku, má čichem poznat květinu a dají mu koňskou porci kýchačího prášku, má hledat lunu dalekohledem teplákového rukávu a div se nezalkne ešusem

vody, a právě přitom, uprostřed krutého řehotu, k němu přičupe dítě, andělsky plavovlasá dcera táborové kuchařky, jsou jí tehdy necelé tři roky, bere ho za ruku, hledí do jeho zmáčených očí a říká mu téměř dospělým hlasem

— Neplakej, já tě mám ráda, já si tě vezmu a všechny sepereš...

slyšel tu větu potom tisíckrát, zůstala v něm jako magnetofonová smyčka oznamující telefonním účastníkům programy divadel a kin, ta věta jako by mu sdělila program jeho života, ta věta ho křísí z mdloby a navrací životu,

— Já si tě vezmu a všechny sepereš...! šeptal si ji tehdy do večera, pak si v ní obrátil pořadí a druhý den se přihlásil k přespolnímu běhu, tábor pochopil souvislost a umíral smíchy, přišel na start a stál tam se zavřenýma očima,

— Čuráček se modlí! Štrúdle, kde máš nevěstu? Neboj, zpátky tě přivezem na trakaři...! nemohli tušit, že jsou přítomni generální zkoušce činu, který skuteční o sedmnáct let později, že poprvé koncentruje energii,

která je v něm nadržována jako v údolní přehradě, energii ušetřených pohybů a slov, ale i

vědomostí, jež by u něho, notoricky potenciálního repetenta, nikdo nepředpokládal, když je odstartováno, ještě ho častují posměšky pro styl jeho běhu

— Prchá jako střelenej klokan! Lámou se ti chůdy! Nerozsyp si kostřičku...!

pak mizí běžci v lese a horda připravuje uvítání, staví u cíle špalír a spouští trenýrky, aby dráhu předpokládá-ného posledního závodníka slavnostně zkropila

močí, potom zaraženě drží v dlaních svá moudí, když je mjíjí, uřícený, bezdechý, ale

první, proběhne cílem a nevšimne si jich, běží dál a v ruce drží

— To se na to vyseru, zaúpí náčelník držitelů pohlaví, jeho hlavní trapitel, spolužák Voráček — von přitom eště natrhal vřes...!

dobíhá před kuchyni, u které si hraje panenka s panenkou, obě mají andělské vlásy, mrkací se jmenuje Máša, živá Kateřina Horová, dcera táborové kuchařky a dopravního pilota, jenž neváhal slétat denně sto kilometrů od vytčené trasy, aby ji mohl

ukázat cestujícím a zamávat jí křídly, tábor vždy umíral závistí, k ní dobíhá, dává jí vřes, vzala ho za ruku a nepustila, od té doby jim otec — dopravní pilot mával oběma, tábor umíral vzteky, tak ji poznal a na ni myslel i

teď, vzdálen od osudové exploze svého citu již sedmáct let, čtvrt roku ji neviděl, také ji, dokonce i

Ji musel před čtvrt rokem zhasnout jako žárovku, musel vypnout svůj cit, jako se vypínají celé městské sektory při přetížení sítě, musel, aby se, jak si to sám pro sebe nazval, totálně zakumulatorizoval, ale teď, když se to stalo skutkem, patřil už

zase jí, ona měla být jeho prvním svědkem hned dnes večer v Kozlí ulici, nebo možná ještě dřív, už v

obchodě obuví, ano prvním! příhoda s matkou na tom nic neměnila, matku vnímal jako součást vlastní bytosti, Kateřina bude první, skutečně první, ale potom vyslovil profesor Bláha tu nešťastnou myšlenku, že chce v jeho hodině zkoušet

fyziku, a teď tu stál s mokrým kapesníkem nad profesorkou matematiky a deskriptivy Sovákovou v kruhu svých kolegů, kteří na něho patřili, jako by právě přežili zemětřesení, byl si vědom toho, že kdyby ještě teď usedl na svou židli a začal číst bez zachvění hlasu plán práce na příští týden, prošlo by vše bez

otřesu, snad by pro dnešek ztratili chuť k jídlu a leč který z nich by možná nespál, nicméně ráno by se s ním setkali ve sborovně, pobledlí, trochu nejistí, ale v podstatě vděční, že zůstalo při tom, že to dál nerozpatlával, že k tomu nic neřekl, a nic po nich nechtěl, čímž je ušetřil nutností zaujmout k tomu stanovisko jako k něčemu, co se

skutečně stalo, byla to jedna z oněch vteřin, kdy jsou kostky vrženy, ale ještě nedopadly, ještě je lze zadržet, anebo přikrýt rukou a vrátit do pohárku a pohárek

do kapsy, svléknout uprostřed Rubikonu tógu a předstírat, že jsme se chtěli

vykoupat, prohlásit, že náš vynález, přístroj s padajícím nožem a proutěným košem, se hodí výhradně k sekání dřeva, přerušit řetězovou reakci a oznámit veřejnosti, že pokus nelze dokončit, neboť atom byl jen jeden a nedopatřením se

ztratil, vteřina, kdy jediný člověk rozhoduje o budoucnosti

zástupů, a Adam Juráček, ač do té chvíle neznámý řádový profesůrek tělocviku a kreslení, uslyšel stejně jako dávno před ním Caesar, doktor Guillotin, Rutherford i další géniové tajemný příkaz, a vzal na sebe tíhu svého poslání, řka

— Teď už snad věří i kolega Bláha, že lze gravitaci překonat silou vůle...!

— ... soudruzi, řekl vzápětí ředitel Voráček, vzchopil se a ukázal se hodným svěřené mu funkce, — co se zde stalo, je tak závažné, a závažné je slabé slovo, že prohlašuji naše sezení za přísně tajné pod trestem okamžitého rozvázání pracovního poměru pro ztrátu důvěry, prosím, abyste se odebrali rovnou do svých domovů a nevycházeli z nich až do odvolání, to platí především pro kolegu Juráčka, kterého vyzývám a nařizuji mu, aby odejel domů taxíkem, objednejte mu ho telefonem! a přísně respektoval gravitační zákon, dokud se k jeho objevu nevysloví odborníci, zítra bude mít celý ústav ředitelský den, a já se teď okamžitě spojím se soudruhem

Marešem, žádám vás, abyste se ihned rozešli, v klidu a po jednom, myslíte ustavičně na své rodiny i žáky, a nemůže se vám stát, že byste ztratili rovnováhu a důstojnost...

když došel do své místnosti, otevřel ředitel Voráček okno, vedoucí na školní hřiště, a počal rytmicky plivat dolů, opakuje si jako zaříkadlo

Do prdele, do prdele, do prdele...

Zápis

*z mimořádné porady vedoucích funkcionářů města
i okresu K., konané 5. března 196.*

Přítomni ss.: Kreperát, Hábl, Mareš

Přizváni ss.: Voráček

Zapsala: B. Dreisseittelová

Schůze zahájena ve 14.10

S. Kreperát chce vědět, o co vlastně jde. Dostal na krajský aktiv dálnopis s. Hábla, aby se okamžitě vrátil, jelikož mu stůně manželka, ale doma mu řekl kluk, že šla na procházku, a že ho očekává s. Hábl se s. Marešem.

S. Hábl by rád řekl úvodem, že myslel, že bude nejlépe, když se s. Kreperát, on a s. Mareš sejdou okamžitě jako Trojka, aby se nejprve poradili mezi sebou. Myslí si, že musíme dohodnout nějakou linii, jednotné stanovisko, které zaujmeme jak směrem nahoru, tak dolů, abychom nešlápli vedle, protože zodpovědnost ponesou konec-konců především oni tři.

S. Mareš upozorňuje, že pozval pro všechny případy i *s. Voráčka*, jenž čeká venku.

S. Hábl vyslovuje v té souvislosti obavu, aby to ti učitelé nevykecali.

S. Mareš sděluje, že *s. ředitel Voráček* učinil přísná opatření.

S. Hábl konstatuje, že se u nás i přes opatření vždycky něco vykecá, pročez bychom se měli včas sjednotit.

S. Kreperát by chtěl nicméně vědět, o co kráčí, proč mu *s. Hábl* dálnořisoval, že má nemocnou manželku, a kam vlastně šla.

S. Hábl vysvětluje, že o manželce *s. Kreperáta* nemá zpráv, ale že mu nemohl dost dobře dálnořisovat, že nám tu lidi lezou po stropě.

S. Kreperát se diví, že si nedovedou sami poradit s párma chuligány.

S. Mareš ho prosí, aby si dal vysvětlit, že nejde o žádné chuligány, ale o profesora Pedagogické školy.

S. Kreperát se ptá, zdali pobuřoval.

S. Hábl cituje, že včera odpoledne na schůzi pedagogů prohlásil, že základní zákon fyziky neplatí a neměl by se vyučovat.

S. Kreperát navrhuje, ať na něho prokurátor hodí oznámení, a bude po ftákách.

S. Mareš oslovuje *s. Kreperáta Rudlou* a vysvětluje mu, že fyzikální zákony prokurátor nechrání.

S. Kreperát se ptá, má-li to *s. Mareš* ověřené.

S. Mareš se ptá, není-li *s. Kreperát* přetažen.

S. Kreperát říká, že jim to bůh řekl, že měl do půlnoci volební schůzi, v šest jel na kraj a odtamtud ho vyvolali před obědem, tak aby mu už laskavě řekli, o co frčí, ať je z toho kapku chytřej.

S. Hábl říká, že prof. Adam, kde to mám, aha, s. Hábl cituje z podkladů, Juráček, místní rodák, 33 let, vysokoškolské vzdělání, politicky neorganizovaný, dosud netrestaný, svobodný abstinents, učí na Pedagog. škole kreslení a tělocvik.

S. Kreperát říká, že toho zná, zná ho moc dobře, to je ten šiška, co mu obvinil kluka, že při hodině zapálil koš na odpadky, a to lupou. S. Kreperát se ptá, zda to už někdo někdy slyšel.

S. Mareš poznamenává, že lupou lze zapálit i fabriku.

S. Kreperát říká, že to se v dobách třídních srážek rozumí, ale proč teď a proč odpadkový koš? Ostatně dal klukovi stejně pár facek, to si může dovolit syn nějakého komedianta, ale ne s. Kreperáta. S. Kreperát chce vědět, co je tedy s tím Janáčkem.

S. Hábl cituje, že prof. Juráček popřel platnost zákona o přitažlivosti zemské, což je zákon, že když se pustí kámen, padá dolů.

S. Kreperát navrhuje, ať ho tedy pošlou do cvokárny, a bude ftákách.

S. Mareš oslovuje s. Kreperáta opět Rudlou a upozorňuje ho, že to prof. Juráček bohužel dokázal, neboť se vznesl ke stropu sborovny.

S. Kreperát říká, že to je naše stará bolest, my jsme schopni udělat revoluci v zemědělství a lítat na Měsíc, a on neví, co všechno, a pak si sednem na zadek před jedním popleteným intelektuálem. *S. Kreperát* se ptá, od čeho jsme tam dali ředitele, jednou mu chlap učí tělocvik a kreslení, tak má *Voráček* nařídit, aby se nepletl do — *s. Kreperát* se náhle přerušuje a chce vědět, jak tomu má rozumět, že se vznesl.

S. Hábl cituje, že prof. *Juráček* se „vznesl ke stropu sborovny a setrval tam bez cizí pomoci hlavou dolů, jako by stál na zemi. Teprve když profesorka *Sováková* omdlela, snesl se a poskytl jí pomoc, neboť nikdo z nás nebyl schopen pohybu.“

S. Kreperát se ptá, co to *s. Hábl* předcítá za kravinu.

S. Hábl sděluje, že je to hlášení *s. řed. Voráčka*.

S. Kreperát zjišťuje, není-li apríla.

S. Mareš mu připomíná, že je 5. března.

S. Kreperát navrhuje, ať tedy pošlou do cvokhauzu ředitele *Voráčka*, a bude po ftákách.

S. Mareš ho upozorňuje, že podle hlášení *s. Voráčka* přihlíželo události šestnáct členů profesorského sboru. Míní, že se s tím *Rudla* bude muset vyrovnat, jako se s tím vyrovnal *s. Mareš*, a zkusit se dívat na to z té lepší stránky.

S. Kreperát říká, že tak to prr! takhle tedy ne, soudruzi, a žádá, aby *s. Hábl* zavolal *s. Voráčka*.

S. Hábl se ptá *s. Kreperáta*, zda bychom neměli napřed my sami, jako *Trojka*, neboť si opravdu myslí, že

v takové věci je nutný jednotný postup, abychom nešlápli vedle.

S. Kreperát sděluje soudruhům, že to už se jim tedy podařilo, a že mu budou muset příležitostně vysvětlit, jaká je jejich pracovní náplň, když na tohle volají jeho. Posílá pro s. Voráčka.

Dostavil se s. *Voráček*.

S. Kreperát soudruha vyzývá, aby šel s barvou ven a přiznal, o co jim kráčí. Pedagog. škola, s. *Kreperát* nemusí jistě citovat dokumenty, společnost vám svěruje mládež, abyste ji vzdělali na základě poznatků, s. *Kreperát* nemusí zdůrazňovat, že vědeckých, aby se pak dokázala zapojit a rozvíjet všechno pozitivní, protože jaká je mládež, tak bude vypadat K. v budoucnosti, i celá naše země. Mládež potřebuje příklad, to bylo nejménou řečeno z úst nejpovolnějších, a ten příklad začíná u kantorů, zejména kteří učí budoucí kantory, a vy? *S. Kreperát* by rád věděl, zda se tam namazali nebo co? Když ředitel školy sám a s ním celý sbor udělá takovouhle recesi, tak to se pak soudruzi nemohou divit, když jim temperamentnější žáci zapalují koše na odpadky, a mohou být rádi, že jim nezapálí školu.

S. Voráček trvá na tom, že to není recese, byl sice sám otřesen, ale je to pravda a on na ní trvá.

S. Kreperát se ptá, co je pravda a na čem trvá, zdali na tom, že mu profesor kreslení visel ze stropu jako netopýr.

S. Voráček opakuje, že visel.

S. Kreperát se ptá, kdo ho tam pověsil.

S. Voráček opakuje, že nikdo, že se vznesl sám a setrval tam bez cizí pomoci hlavou dolů, jako by stál na zemi. Teprve když omdlela prof. Sováková —

S. Kreperát ho přerušuje a varuje, my podporujeme inteligenci, my jí dáváme možnosti, o jakých se jí ani nensnilo, ale nenecháme si ji přerůst přes hlavu. *S. Kreperát* upozorňuje, že *s. Voráčkovi* je teprve 33, a přesto je ředitelem, což není náhoda, protože máme mnohem starší kantory, ale právě od *s. Voráčka* se čekalo, že je usměrní, zatímco on selhal a dostal se do vleku. *S. Kreperát* ho vyzývá, aby se sebral a řekl nám, kdo to tam vede a co se tím sleduje.

Na poradu se dostavil *s. Nohýnek*.

S. Nohýnek se omlouvá, že ruší, ale právě vyslechl *Vilibalda Bláhu*, který se k nim dostavil ve věci *Juráček*.

S. Hábl konstatuje, že konstatoval, že se to vykecá, a že bychom se měli proto rychle sjednotit.

S. Kreperát se ptá, co je to za chlapa.

S. Voráček říká, že prof. fyziky na Pedagog. škole.

S. Kreperát to vítá a chce vědět, zda se přiznal.

S. Nohýnek se ptá k čemu.

S. Kreperát je vyzývá, aby se mu nesnažili namluvit, že šlo o nějaký fyzický pokus. Když někdo přitlačí šestnáct kantorů, aby namluvili veřejnosti, že se dá chodit po stropě, tak tím něco sleduje, to je stará vesta.

S. Nohýnek sděluje, že prof. Bláha se přihlásil jeho orgánům pouze jako očitý svědek.

S. Kreperát se ptá, má-li tu *s. Hábl* něco k pití.

Nato čte *s. Nohýnek* protokol, sepsaný *s. prof. V. Bláhou*, prap. *V. Hradou* viz příloha. Druhou část přehrává z magnetofonu. Po skončení

s. Mareš by chtěl vyjádřit pocit, který chová od okamžení, kdy mu byl případ *s. Voráčkem* oznámen, a to jakési radostné vzrušení —

S. Hábl přerušuje *s. Mareše* návrhem, abychom dále jednali jako Trojka, abychom se sjednotili, než budeme muset čelit tlakům —

S. Voráček přerušuje *s. Hábla* žádostí na *s. Kreperáta*, aby byl zproštěn své funkce ředitele, on nemůže, opravdu nemůže, jeho původním oborem je čeština a zeměpis, ale přesto soudí, že pravdu má *s. Bláha*, respektive *s. Juráček*, tvrdí-li, že zákon jednou porušený už není zákonem.

S. Hábl a *s. Nohýnek* přerušují *s. Voráčka*, že je to blábol.

S. Voráček přerušuje *s. Hábla* a *s. Nohýnka*, že snad v politice anebo i v justici, ale přírodní zákon je něco jiného, on, *s. Voráček*, chápe *s. Bláhu*, když zítra oznámí svým žákům, že gravitace už neplatí, jak jim to teoreticky zdůvodní a co jim nabídne místo ní, a na druhé straně, bude-li na gravitaci trvat násilím, řekněme sníženou známkou, a oni se dozvědí, že jiný pedagog chodí po stropě, za co budou mít *s. Bláhu*, za co budou mít ředitele, *s. Voráček* nemá jen žáky, všichni máme děti a *s. Voráček* chce vědět, jak se jim budeme moct podívat do očí?

S. Kreperát přerušuje všechny soudruhy a vyzývá, aby zůstali na výši. Občané nás nevolili, abychom couvali před trochu složitějším problémem, alespoň ne *s. Kreperáta*. Jestli nám tu skutečně chodí chlap po stropě, tak to nevyřešíme demisemi. *S. Kreperát* připomíná horší situace a také jsme je zvládli. Kdyby každý podával demisi, nebyla by nikdy žádná revoluce. *S. Kreperát* upozorňuje, že demise především nic neřeší, my podáme demisi a on si bude chodit po stropě dál, to je jak facka.

S. Hábl znovu navrhuje, aby jednali dále jako —

S. Kreperát soudí, že jako Trojka vyjednáme starou belu, že zatímco se *s. Hábl* bude ustavičně sjednocovat, vyvolá nám někdo v městě paniku, jeden se už obrátil na Bezpečnost, a co když to druhý vrazí do novin, jak zná *s. Mareše*, je ochoten udělat to sám. *S. Kreperát* tvrdí, že nám nepomůže ani falešnej entuziasmus *s. Mareše* ani defétismus *s. Voráčka*, ani přešlapování na místě *s. Hábla*, neboť se k věci musíme postavit čelem. Zjistit, o co vlastně kráčí, co tím ten člověk sleduje, prostě provést důkladnou analýzu a pak svolat volené orgány, rozseknout to, a bude po ftákách. Máme usnesení, máme zákony, tak čeho se bát a na co to klohnit pod pokličkou. *S. Kreperát* uzavírá, že si tu, soudruzi, pořádek uděláme, na školách i doma, a ptá se, kdo tu má káru, neboť poslal šoféra shánět manželku.

S. Nohýnek mu nabízí svou.

S. Kreperát přijímá, ale vzápětí odmítá, protože přece nepojede s lítačkou.

S. Nohýnek vysvětluje, že se nemusí zapínat siréna.

S. Kreperát říká, že by to stejně nepůsobilo dobře, a že se sveze se s. Háblem.

S. Hábl se ptá kam.

S. Kreperát říká, že přece k tomu Juráčkovi. Když má něco zakázat, tak to chce napřed vidět. Schůze skončena v 15.40; s. Hábl se z další účasti omluvil vzhledem k neodkladné návštěvě zubního lékaře. S. Kreperát použil vozu s. Mareše.

Poznámka editora: Jak plyne z dalších dokumentů, zejména z projevu s. Hábla z 20. března téhož roku, je jeho projev v tomto zápise silně stylizován; teprve stenogram prokazuje, že myslí i mluví velmi osobitě; proto je také jeho úloha v dalším vývoji případu mnohem významnější, než jakou se zdá být na této schůzi.

Rekonstrukce III

(podle dobových materiálů)

Když usedl do

taxíku, zatímco jeho bledí a zamlklí kolegové stáli ve velkých rozestupech na schodišti a chodbách školy, očekávající až budou moci postupně opustiti budovu, pocítil, že by nemohl porušit příkaz ředitele Voráčka a navštívit Kateřinu Horovou, ani kdyby po tom toužil, místo nohou a rukou měl náhle pláty olova, jako by gravitace, jíž se dnes vymkl hned podvkráte, chtěla dohonit, co zameškala, a dokázat svou popřenou

existenci, nebyl s to vychutnat ani skutečnost, že jede poprvé, ano poprvé v životě autodrožkou, ba víc, že jede poprvé v celém svém životě dopravním

prostředkem, dokud žil jeho otec-vlakvedoucí, který měl nárok na režijní jízdenku pro rodinné příslušníky, nebylo mu kam cestovat z naturálního bytu nad Dolním nádražím, v němž spatřil světlo světa, přesněji světlo

svěc ve středu 24. prosince 193., považovav dlouho za svého otce souseda-penzistu, jenž se o ně staral, když

jeho skutečný rodný otec-vlakvedoucí vedl právě o Štědřem dni vlak, jenž byl na severní Moravě překvapen sněhovou bouří, a díky neobyčejně tuhé zimě vyproštěn až počátkem

jara, kam by cestoval, ke komu, když jediným příbuzným rodičů byl matčin bratr František Hopner, s nímž se však matka nestýkala od své svatby, protože jí odmítl vydat hodiny s kukačkou, které nade vše milovala, k dovršení všeho bydlel v obci Xavírov, vzdálené tehdy od nejbližší železniční zastávky celých jedenadvacet kilometrů, ostatně v oněch šťastných dnech, prožitých v okně, odkud pozoroval každý pohyb na malém perónu a

ranžíru, připomínajícím dětskou železnici, ukládaje si hluboko do srdce i myslí příjezdy a odjezdy vlaků i signály a posunky posunovačů, do oněch šťastných večerů, kdy zkontroloval polohu návěstidel a odebral se k spánku, aby v něm noc co noc přebíral úřad přednosta

stanice, vysnil si do nejmenších podrobností okamžik, kdy jeho dětská noha poprvé opustí pevnou zemi a vystoupí po dvou dřevěných schůdkách na plošinu vagónu, jenž se s ním rozjede a dá mu konečně poznat onu tušenou a v duchu tisíckrát prožitou slast pohybu, při němž lidské tělo zůstává svobodné a může se v plné míře odvádět dalšímu

snění, snad, ne, určitě už tam lze hledat embryonální podobu jeho budoucího

činu, zvolil si pro své Navlakvstoupení nejbližší kulaté výročí zkušební jízdy lokomotivy světa The Roc-

ket, vynálezce George Stephensona, uskutečněné dne 27. září 1825 na trati Stockton—Darlington rychlostí 19 km/h (s nákladem),

naučil se tajně číst už ve třech letech, aby mohl v bytě souseda-důchodce, předstíraje, že mu hlídá kanára, hltat, kdykoli osaměl, knihy o železnici, jež byly penzistovou

vášní, v šesti letech ovládal životopis Petra Kozmiče Frolova, syna Kozmy Dmitrijeviče Frolova, podle jehož vzoru byla na Altaji v letech 1806—1809 vystavěna první ruská železnice s koňským potahem, o sedmnáct let dříve než v Americe a o třináct let dříve než ve Francii, stejně jako jména ředitelů a inženýrů Union Pacific či historii první české trati z Líně přes Unhošť k Písecké bráně v Praze, jež byla slavnostně otevřena roku 1830 a roku 1834 pro vadnost stavby

snesena, jaký div, že uprosil matku, aby mu k Jeho První Jízdě ušila z odloženého otcova stejnokroje, samozřejmě za otcovými zády, malou uniformičku, schraňoval haléře, které mu otec dopřával na sladké pendreký, za desetník nosil sousedu-penzistovi v dešti i mrazu čerstvý semenec, ano, budiž to řečeno, několikrát se odebral na kolonádu a neváhal

žebrat u lázeňských hostů, aby si mohl včas z vlastních prostředků zakoupit kleštičky, mošnu a malou čepici s nehtem, představoval si, jak ohromí svého otce-vlakvedoucího i jeho kolegy a představené, jak ho před nimi přemluví, aby ho neposílal do škol, ale dovolil mu pracovat po svém boku, to

vše a ještě více přerval ten tragický den, kdy otec-vlakvedoucí v roztržitosti, jak tvrdila matka, dle tvrzení železničních úřadů však po požití většího množství alkoholu, učinil onu jedinou služební chybu v životě, která ho, bohužel, stála nejen naturální byt, ale i

život, a matka, nadále pouhá vdova, jíž byla přiznána jen nepatrná penze a odebrán naturální byt, přijala místo pokojské v Grandu a přivedla ho do lázeňské čtvrti, do bytu se slepým oknem, tehdy nejenom přestal mluvit, ale

přísahal si, že se nikdy nedotkne alkoholu a nikdy nepoužije dopravního prostředku, neboť ho svorně připravily o otce i sen, naštěstí se dostavila

válečná vřava a jiné události, které změnily běh věcí ve světě i v městě K., jehož noví otcové rychle napravovali sociální křivdy, ve svých patnácti letech mohl klidně počítat s tím, že se, jak po tom toužila jeho matka, stane bez potíží liftbojem, věřila, že v tiché kabině výtahu se může nejlépe rozvinout jeho uzavřená

povaha, avšak následovaly prázdniny před posledním školním rokem a osudové setkání s andělskou Kateřinou Horovou a žák, pro něhož bylo nutno rok co rok vyprošovat přechod do vyššího postupného ročníku na kolenou, stal se

premiantem třídy, profesor, který se snaží zachránit dřívější oblíbenec, prohlásí jeho výsledky za podvod a požádá o komisionelní přezkoušení, je poslán předčasně do penze, škola měla svůj

zázrak, vše, co přečetl v bytě souseda-penzisty, vytrysklo z něho jako vřídlo na kolonádě, které samo stačilo proměnit město K. ve vyhledávané lázně, samozřejmě, že o výtahu nemohlo být řeči, přesvědčili užaslou matku, aby ho ponechala ve škole a její námitky rozptýlili stipendiem, nemuseli věru litovat, neboť jim dopřál rozkoš vidět, jak nenáviděný

školní inspektor, který při maturitách pronásledoval zejména profesora angličtiny, vůbec nerozumí jeho košatým idiomatickým vazbám, vyčteným převážně z originálů Shakespearových komedií, a musí předstírat záchvat

epilepsie, pak byli ohromeni, když v seznamu všech vysokých škol, které se mu otevíraly, zaškrtl Institut tělesné výchovy s kombinací kreslení, přemlouvali ho řadu dnů, aby šel studovat techniku nebo jazyky, zůstal neoblomný, co mohli vědět o malém perónu a ranžíru,

připomínajícím dětskou železnici, nechtěl studovat nic, co by mu připomínalo deset němých let, ale daleko spíš, aniž tušil, ho instinktivně přitahovalo

tajemství pohybu, nakonec s těžkým srdcem souhlasili, patřil i na Institutu k nejlepším žákům, pomáhalo mu, že zůstal věren oběma svým přísahám, nepil než vodu a nikdy nepoužil dopravního prostředku, když se poprvé vypravil do Prahy a kdykoli zatoužil spatřit matku i Kateřinu Horovou, vzal kufřík a

šel, nespočet šoférů samo zastavilo tomu hubenému chlapci, když ho viděli v lijáku nebo v parném slunci směřovat s kufříkem tu k Praze, tu ke

K., odjížděli pak od něho kroutíce hlavou, mnohý řidič těžkého nákladního vozu vzteky uplivil, že se darmo zdržel, jedna osamělá dáma v nejlepších letech za ním jela krokem dvanáct kilometrů a rozplakala se, když je rozdělily spuštěné závory, na něž

narazila, od té chvíle chodil zásadně polem a lesem, po dvou letech byl schopen urazit tu cestu od východu k západu

slunce, když se to prozradilo, nominoval ho Institut na mistrovství republiky v chůzi, odmítl, odmítal zásadně všechny soutěže, hrozili mu vyloučením, ale věděli sami, že je to planá hrozba, při klasifikaci skákal hravě dva metry a při potápění v bazénu vytvořil časem 5

minut 47,6 vteřiny školní rekord, bohužel neoficiální, protože jediné stopky měl tenkrát profesor a on se již od té doby nikdy nepotopil,

— Mám jedinou ctižádost, říkal, — abych naučil své příští žáky překonávat ctižádosti...,

tušili za tím jakési drama a postupně přestali naléhat, byl promován, vzal svůj kufřík a vrátil se pěšky do K., dostal okamžitě místo na Pedagogické škole spolu s Voráčkem, který v dětství patřival k jeho trapitelům na letních táborech, ale nyní se ho spíše bál pro tu zvláštní asketickou povahu, zakázal matce, aby dále vedla sisyfůvský zápas s prachem Grandhotelu, zařídil výměnu bytu, přičemž úzkostlivě dbal, aby okna vedla do lázeňského parku, kterým zaručené neměla nikdy v budoucnosti procházet ani železniční ani koňská ani elektrická či podzemní

dráha, odcházel úderem sedmé ráno do školy, odkud se vracel úderem jedné na oběd a úderem šesté k večeři, po níž se připravoval na výuku příštího dne nebo četl nebo hovořival s matkou a trpělivě čekal, až

vyroste Kateřina Horová, které bylo tehdy necelých třináct let, šly

roky a město dávno zapomnělo na svého nejhoršího i nejlepšího žáka, který mu postupně sliboval být ostudou i ozdobou, jen tu a tam některý z bývalých profesorů a nynějších kolegů smutně pokýval hlavou,

— Juráčku, Juráčku, taková hlava, já vás do smrti nepochopím...

ale on začínal mít úplně jiné starosti, neboť Kateřina Horová zprudka dospěla a bezmezná náklonnost, již mu projevovala po léta, kdykoli se u ní objevoval postupně s lízátkem, panenkou, školní brašnou, bruslemi, šponovkami, svetříkem a pak i s první růží

na rty, kterou mu prodavačka z žertu vybrala v odstínu ruměnce na jeho tváři, neboť měl při koupi utkvělý pocit, že činí cosi

neslušného, tato náklonnost se sice nezmenšila, ale nabyla jiných forem,

— Neplakej, já tě mám ráda, já si tě vezmu a všechny sepereš...,

jako by se v té větě cosi změnilo, cosi nepatrného a přece podstatně měnícího její smysl, jako by nyní zněla

— Já si tě vezmu, až všechny sepereš...,

čím více jí připomíná, že zanedlouho dokončí večerní školu a může se stát konečně jeho chotí, tím častěji se ona táže jeho, zda chce být věčně obyčejným

profesorem tělocviku a kreslení v K., ačkoliv je nadanější než mužové jejích sester, z nichž jeden je přesto správcem prosektury a druhý dokonce krematoria, a oba už dosáhli přeložení do hlavního města i se sestrami, zatímco ona dosud prodává v K.

obuv, vždycky dbal, aby až do sňatku nepošpinila jejich vztah tělesnost, nebylo to těžké, znala ho přece doslova od plenek, věřil, že k němu chová cit, jaký nepoznal ani

Abélard, jejich láska byla stejně hodna hrobu na hřbitově Père Lachaise, avšak tím se také stalo, že náplní všech schůzek byla výhradně

diskuse, krize nastala, když se ho zeptala, jaký si spolu koupí automobil, tehdy se odváží vyprávět jí tragický příběh svého dětství, očekává pochopení, ale ona se rozpláče

— To s tebou mám kvůli blbý přísaze projezdit život na kolečkovejch bruslích?

vzpomene si na to, když vystupuje z taxi a poprvé v životě platí za jízdu, je však přespříliš unavený i šťastný, než aby se tím teď

trápil, nazítří po té hádce zapálil žák Kreperát lupou koš na odpadky a

dnes začala nová éra lidstva, která ruší staré přísahy, jako zrušila staré

zákony, projde v mlhách kolem matky, píšící po pětaticeti letech první list bratru Františku Hopnerovi v Xavírově, odpouští mu, že jí tehdy odmítl vydat hodiny s kukačkou, jež nade vše milovala, aby mu současně mohla sdělit zprávu, která hrozí roztrhnout její osamělé mateřské

srdce, poprosí ji malátným hlasem, aby ho nebudila, a pak spí, pozorován jejím starostlivým zrakem, téměř čtyřiaadvacet hodin, dokud se u jeho lůžka neobjeví soudruzi

Kreperát starší, Voráček a Mareš.

Projev

s. Mareše na společném zasedání orgánů města K., konaném v neděli dne 7. března 196. v Lázeňském domě (ze stenografického záznamu)

Soudružky a soudruzi,

odpusťte moje vzrušení, ale nespál jsem celou noc. Znáte mne dvacet let a víte, že jsem vždy disciplinovaně plnil všechna usnesení. Ale usnesení, které nám navrhuje s. Kreperát, odpusť mi, s. Kreperáte, to nemohu. (Vzrušení v sále.) Vyslechli jste přísně důvěrnou informaci z úst s. Hábla, který se okamžitě poté odebral k zubaři. Chci k tomu poznamenat, že s. Hábl chodí k zubaři vždycky, když se očekává hlasování o závažném rozhodnutí. V posledních dnech je u zubaře víc než doma. (Smích.) V zájmu pravdy musím konstatovat, že to byl s. Kreperát,

který operativně svolal toto shromáždění. Bohužel, jeho průběh ve mně vzbuzuje obavu, že se vlastně vůbec nemuselo konat. (S. Kreperát: Jak jsi na to přišel?) Když se na mě obrátil ředitel Pedagogické školy s. Voráček s onou informací, pochopil jsem okamžitě, že jde o událost mimořádného dosahu. Nechci už hovořit o tom, že s. Háblovi trvalo řadu hodin, než se rozhodl informovat s. Kreperáta. S. Kreperát, pravda, odjel okamžitě z krajského aktivu a byl to opět on, kdo rozhodl, že je nutno celou věc prošetřit okamžitě na místě. (S. Kreperát: Tak o co ti jde?) Okamžik. Ale ještě před tím, než jsme nasedli do auta, které nás mělo dopravit k prof. Juráčkovi, s. Kreperát doslova prohlásil, mně ta slova pořád zní v uších: Když máme něco zakázat, tak to chci napřed vidět! (S. Kreperát: No a co?) Všimněte si, soudruzi, s. Kreperát neřekl posoudit, řekl zakázat! (S. Kreperát: A ty bys to chtěl povolit nebo co? — Hlas ze sálu: Ticho!) S. Kreperáte, prosím tě, abys mě nechal v klidu domluvit. My jsme tedy navštívili prof. Juráčka doma a on se na naši žádost před námi, soudruzi, procházel po stropě (vzrušení v sále), on si tam lehal i usedal a opět vstával, on dokonce vzal, soudruzi, s. Kreperáta za ruku a přitahoval ho k sobě! (Hluk v sále.) S. Kreperát těžko může popřít, že to na něho udělalo mocný dojem, ano, tak mocný, soudruzi, že se prof. Juráčka, jak měl původně v úmyslu, ani nezeptal, co tím sleduje, nezeptal se ho na nic, on totiž vůbec nebyl schopen slova, a když jsme vyšli ven, neodpověděl ani na naše otázky, zamířil přímo přes ulici k Filípkům, poru-

čil si trojitý rum a vypil ho naráz. (S. Kreperát: Měl jsem si ho dát zabalit? — Hlasy v sále: Nerušit!) Děkuji vám, soudruzi, za vaše upozornění, že disciplína platí i pro předsedajícího. Chtěl jsem o věci mluvit se s. Kreperátem včera, ale neměl na mě celý den čas. A přece šlo o to, postavit se k jevu, který nemá v historii našeho města obdoby! (S. Kreperát: Od toho je plénium! — Hlas ze sálu: Tak jest! — Slabý potlesk.) Když si o to žádáš, prosím, ty jsi demokrat, Rudlo, jak se ti zrovna hodí, na vedení, tam se oháňš plénem, a plénu pak vnutíš usnesení, které sis napsal sám. (Vzrušení v sále. S. Kreperát: Žádám o faktickou poznámku! To, co říká s. Mareš, je urážka pléna...) S. Kreperáte, já jsem tě nikdy nepřerušoval, tak mě taky nepřerušuj! (Potlesk.) Já neurážím plénium, já jenom tvrdím, že ho nutíš přijímat usnesení, aniž má čas poznat všechny aspekty projednávané otázky. (Silný potlesk.) Já se nechci hádat, já budu mluvit konkrétně! (Hlas ze sálu: Už je na čase!) Ano, soudruzi, je na čase uvědomit si, že stojíme před rozhodnutím, jehož důsledky neponese jen naše město, ale celá naše země, ba, soudruzi, celé lidstvo! (Hluk v sále, předsedající zvoní.) Co se vlastně stalo, soudruzi? Občan našeho města, známý jako spořádaný člověk a příkladný pedagog, k čemuž se ještě vrátím, poloviční sirotek, jemuž naše město pomohlo dosáhnout vyššího vzdělání, splatil svůj dluh činem, který ho rázem staví do jedné řady, já nejsem odborník, ale troufám si tvrdit, do jedné řady s největšími postavami! (Silný potlesk.) A co nám navrhuje s. Kreperát, na čem se máme

usnést? Cituji z předloženého materiálu: za á zakázat v obvodu města jakékoliv soukromé cirkusové produkce, které nejsou schváleny odborem kultury a zasévají mezi obyvatelstvo neklid, a za bé uložit prof. Adamu Juráčkovi, aby neexperimentoval v oblastech, pro něž nemá kvalifikaci, a věnoval se intenzivnějšímu plnění svých pedagogických povinností v oboru kreslení a tělocviku. Soudruzi, jaké to pokrytectví! (Výkřik ze sálu: Fuj!) V jednom a témž usnesení je epochální čin prof. Juráčka nazýván experimentem i cirkusovou atrakcí! A pod to chce s. Kreperát připojit naše podpisy! (Výkřiky: Fuj! Hanba! Předsedající znovu vyzývá ke klidu.) A já nemohu než hlasitě vyslovit na tomto místě dvě jména, dva názvy obcí, které by měly svítit jako červený semafor: Přímětice a Rybitví, ano, soudruzi, Přímětice a Rybitví! (Vřava v sále, dotazy.) Já to hned připomenu, soudruzi! Přímětice u Znojma je ona obec, kde, dovoluji mi, abych to přečetl, ono někdy neškodí, s. Kreperáte, když už se neradím se spolupracovníky, poradit se aspoň s naučným slovníkem, kde Prokop Diviš, rodák žamberský, český kněz, ačkoli k tomu rovněž nebyl kvalifikován, dne 15. července 1754 jako první na světě postavil na špičku stromu zařízení na ochranu budov před úderem blesku, tzv. hromosvod. A co udělali nerozumní, pověřiví sedláci? Strhli jej a rozbili, soudruzi! Nebylo to něco podobného jako naše usnesení? A přestal proto hromosvod existovat? Nikoli! Vynalezl jej znovu o sto šest let později, zdůrazňuji, o sto šest, Benjamin Franklin, a tak se do zlaté knihy pokroku

nezapsaly naše Přímětice u Znojma, nýbrž americká Filadelfie. Ale to není vše. Když si znovu uvědomíme, že Prokop Diviš učinil svůj objev o sto šest let dříve než Franklin, nemůže nás nemrazit v zádech při pomýšlení, co všechno mají neuvědomělí rolníci z Přímětic na svědomí: kolik tragédií a katastrof se odehrálo zbytečně, kolik blesků beztrestně pustošilo naše vesnice a města! Ano, je to tak! Kolik požárů může zapálit lidská hloupost, a nejen místních, soudruzi, stačí vzpomenout, co všechno dopadlo na náš národ právě v oněch nešťastných sto a šesti letech, což mě opravňuje tvrdit, že od onoho 15. července 1754 vede přímá cesta z Přímětic tam, kde byla pohřbena naše samostatnost, na Bílou horu! A pokud by ani slovo Přímětic někomu nestačilo, s. Krepe-
ráte, pak stačí zvolat Rybitví, kde, opět cituji, bratraci Veverkové, bratranec Veverka František, kolář, a bratranec Veverka Václav, kovář, v letech 1825—1827 našli pověstné ruchadlo, pluh s krátkou svislou deskou cylindrickou, jež znamenalo revoluci v orbě, neboť na rozdíl od starých pluhů čepel i odhrnovačka vykována z jednoho kusu; obec však nedala ruchadlo patentovati, a tak se vynálezu zmocnila cizina, až potud citát. Co naplat, že už roku 1883 slavnostně odhalen oběma pomník v Pardubicích. Jaký div, že tzv. jaro národů, které v roce 1848 přeoralo Evropu a zaoralo tolik despotických režimů, nezanechalo v naší zotročené vlasti ani brázdu, takže ještě roku 1851 může být deportován do Brixenu náš Karel Havlíček Borovský, aby se teprve roku 1855 vrátil

do Havlíčkova Brodu se souchotinami, kterým brzy podlehl! (Pohnutí v sále.) A tak vše, co chci říci, je, abychom se přinejmenším my vnukové zbavili malosti, která nám svazuje ruce od bratrovražedné bitvy u Lipan, a abychom byli při svém dnešním rozhodování alespoň trochu právi skvělému činu našeho spoluobčana, i když ho třeba ještě nejsme s to pochopit v celém rozsahu! (Bouřlivý potlesk.) Opakuji, nejsem odborník, ale srdce mi říká, že se tu zrodilo něco, co bude mít jednou pro lidstvo stejný význam jako vynález parního stroje, anebo rozštěpení atomu. Já nechci předbíhat, soudruzi, s. Kreperát mne často nazývá entuziastou, ale budu vždycky raději entuziasta, než abych se stal sedlákem z Přimětic či konšelem z Rybitví, než abych upřel svému rodnému městu a své milované vlasti možnost vejít do dějin, a především, než abych vracel celé lidstvo do středověku jen proto, s. Kreperáte, a tím chci skončit, že mi novodobý Galileo spravedlivě potrestá nevychovaného syna, který zapálil ve třídě koš na odpadky! (Bouřlivý dlouhotrvající potlesk, volání Fuj, účastníci vstávají a tleskají skandovaně.)

Poznámka editora: V projevu s. Mareše jsou drobné nepřesnosti, které by mohly zmást zejména mladé čtenáře. Tak Benjamin Franklin objevil hromosvod už 6, a nikoli teprve 106 let po Prokopu Divišovi, jak chybně udává Nový velký ilustrovaný slovník naučný, vydaný v Praze roku 1930, svazek IX. Hertvis — Chojnice, str. 164 dole, takže tragédií, katastrof a požárů, zbytečně zaviněných lidskou hloupostí,

bylo podstatně méně, než tvrdí s. Mareš, a neměly by převážít nad pozitivními činy vesnického proletariátu. Rovněž je skoro vyloučeno, že by od Přímětic někdy vedla přímá cesta na Bílou horu, neboť zmíněný pohřeb naší národní samostatnosti se konal tamtéž o celých 134 let dříve, než s. Mareš uvádí, takže dotyčná přímá cesta mohla vést na nejvýš z Bílé hory do Přímětic.

Usnesení

*mimořádného společného zasedání orgánů
města K. ze dne 7. března 196.*

Mimořádné společné zasedání orgánů města K. vyslechlo na svém zasedání, které se konalo dne 7. března 196. v Lázeňském domě za řízení ss. Hábla, Kreperáta a Mareše, zevrubnou, jakož i přísně důvěrnou informaci očitých svědků o překonání přitažlivosti s. Adamem Juráčkem, profesorem tělocviku a kreslení na Pedagogické škole v K. Po obšírné a principiální diskusi se usneslo:

1/ Vysoce vyzdvihnout a vyslovit poděkování s. prof. Adamu Juráčkovi za jeho neúnavné úsilí, vědecké i lidské, které bylo korunováno objevným činem, který v budoucnu slibuje zbavit všechny spoluobčany, jakož i celé pokrokové lidstvo našeho posledního okovu — zemské tíže.

2/ Požádat s. prof. Adama Juráčka, aby svůj objev urychleně zpracoval teoreticky, resp. technicky, s přihlédnutím k možnostem jeho praktického i všestranného

využití, aby veškerou dokumentaci bylo možno ještě před odesláním vědeckým ústavům a nadřízeným orgánům patentovat a zabránit tím event. zcizení tohoto díla; do té doby zachovat celou věc v naprosté tajnosti.

3/ Uložit řediteli Pedagogické školy s. Voráčkovi, aby s. prof. Adama Juráčka zprostil na potřebnou dobu veškerých pedagogických povinností.

4/ Požádat s. prof. Adama Juráčka, aby po dokončení dokumentace svůj objev sám demonstroval veřejnosti, především občanům města K., a zajistit pak jeho širokou popularizaci zejména mezi mládeží. Za tím účelem vyčlenit potřebné finanční prostředky.

5/ Za vyčleněné prostředky vypsát soutěž na postavení pomníku vynálezce beztlížného stavu s. prof. Adama Juráčka. V projektu zdůraznit přemožení gravitace co nejzřetelnějším odlehčením podstavce.

6/ Uložit s. Háblovi, aby se na nejbližším zasedání k objevu s. prof. Adama Juráčka vyjádřil, a zaujmout stanovisko k jeho dosavadním stanoviskům.

7/ Odvolat s. Kreperáta z dosavadní funkce a nahradit ho s. Marešem.

Všechna usnesení byla přijata jednomyslně.

Rekonstrukce IV

(podle dobových materiálů)

Když se historické usnesení

rozmnožovalo, bylo na základě bodu 2 označeno v záhlaví jako Přísně Tajné, což znamenalo, že text směl být vydán proti podpisu pouze osobám z pořadníku

OZDO, mezi nimiž nebylo ovšem nikdy uvedeno jméno Adam Juráček, jaký div, že ještě

10. března neměl o této události tušení, disciplinovaně držel dál své domácí vězení, staral se o matku, která při vstupu vedoucích představitelů města i okresu K. do bytu dostala zimnici a chvěla se nepřetržitě již pátý den, vařil, dokud bylo

co, četl noviny za poslední tři měsíce, které mu matka musela pečlivě vršit v pokojíku, vyhrazeném jen pro ně, co se

nazlobila za ta léta, kdy tu bydlili, její selský mozek odmítal pochopit, k čemu je užitečný stoh potišťného papíru, proč zbytečně zabírá místnost, sice nevelkou, ale dosti prostornou, aby se do ní dala umístit

pračka a mandl, jako žádná matka nebyla zprvu nakloněna náklonnosti svého jediného syna ke Kateřině Horové, nemohla tušit, jak převratně zasáhla do jeho života, a proto ji posuzovala až příliš přísně, připadala jí koketní již jako pětiletá, radila synovi, aby na ni nečekal,

— Je na tebe moc do světa...,

avšak musela zažít, že se na ni obořil, poprvé a také naposled, už nikdy se k tomu nevracela, ale smířila se, byla ostatně dívce časem vděčná, neboť časté synovy pochody z Prahy do K. za Kateřinou Horovou znamenaly, že se s ním mohla potěšit i ona, zvykala si tedy pomalu na myšlenku, že se mladí nejdéle za

patnáct let vezmou, těšila se dokonce, že jí vynahradí na vnucích, oč ji jeden nešťastný krok manžela-vlakvedoucího připravil na dětech, doufala, že budou mít mnoho synů, které jim pomůže odchovat, proto tak nevražila na noviny, jež řadu let poslušně ukládala v pokojíku, kde v duchu viděla pračku a mandl, pračka a mandl jí učarovaly už za služby v Grandhotelu, považovala je za jediné užitečné stroje na světě na rozdíl od

lokomotiv a vagónů, jež z dobrého důvodu nenáviděla, kdykoli vstupovala

do pokojíka se štůskem nových novin, slyšela se už zpívat nad pračkou a mandlem, z něhož se sunou kilometry plen, ta myšlenka ji pozvolna smířovala s druhou nejtěžší ztrátou, kterou v životě utrpěla, když jí bratr odepřel vydat

hodiny s kukačkou, které nade vše milovala, avšak byla to stále jen hudba budoucnosti, hrozící zcela umlk-

nout v těch nepochopitelných posledních měsících, kdy se její syn viditelně přestal s Kateřinou Horovou stýkat a odmítal k tomu podat jakékoli

vysvětlení, dívka sama zavítala jednoho předvánočního večera do jejich bytu a chtěla s ním mluvit, avšak zakázal to a matka syna respektovala, strávila s ní několik chvil v kuchyni, otevřela dokonce láhev jakéhosi

alkoholu, již ukrývala pod listy fíkusu, neradostné chvílky zavinily, že začala tu a tam popíjet, namlouvajíc si, že tím uctívá památku manžela-vlakvedoucího, toužila od

dívky něco vyzvědět, avšak zdálo se, že ani ta nezná klíč k synovu tajemství, poprvé s ní soucítila a snažila se jí dodat naději, pak osaměla a dále vršila nenáviděné noviny, které teď v domácím vězení postupně pročítal, respektive jejich předposlední a poslední stránky, ukládaje do své grandiózní paměti nová jména umělců, kteří obohatali pokladnici světového i domácího kreslení, ale především branky, body a vteřiny, dosažené na všech posledních a rovnoběžkách, z dávných dob předstíraného hlídání kanára měl absolutní přehled i o této oblasti, další

bezděký důkaz, jak byl od dětství fascinován pohybem lidského těla ve všech jeho

formách, soused-penzista býval aktivním sportovcem v dělnickém hnutí a vlastnil vedle knih o železnici i tuto literaturu, později se

na Institutu začala hrát hazardní hra, zvaná Juračka, spočívající v tom, že po složení příslušných částek určila vyzývající strana Adamu Juráčkovi téma, třeba

— Sprinty a čtvrtky v roce 1932!

na což bez váhání odpověděl

— Sto metrů světový Tolan, Amerika, 10,3, domácí Engl, 10,6, čtyři sta světový Carr, Amerika, 46,2, domácí Kněnický, 49,5...

a už jen pro ověření své paměti, považoval to za jakýsi duševní trénink, dodal

— Patnáct set světový Ladoumeque, Francie, 3:49,2, domácí Strniště 4:00,13, pět tisíc světový Lehtinen, Finsko, 14:17, domácí Koščák za 15:14,8...,

hra brzy zanikla, když všichni hráči sázeli pouze na něho, a obnovovala se pak v určité podobě zřejmě jen při jeho zkouškách, proslýchalo se, že se profesori sázejí o vysoké obnosy, tyto dohady posílila zcela vybraná vkladní knížka nalezená v kapse docenta Bíma, vedoucího katedry skoku do výše, jenž odpoledne po ročníkových zkouškách skočil dolů z

Petřínské rozhledny, nikdy to však nebylo úředně prokázáno,

zato první a druhé stránky novin nečetl nikdy v životě a navíc jména i největších vojevůdců a státníků, jimiž ve škole od setkání s malou Kateřinou Horovou exceloval, zapomínal den po zkouškách, ostatně právě tak už nazítří po své triumfální maturitě nedokázal přeložit z angličtiny ani větu I am a student, ze všech jmen, která kdy četl či slyšel, mu utkvělo jediné —

Wellington, o němž

však věděl pouze to, že se zúčastnil jízdy první lokomotivy světa The Rocket, vynálezce George Stephensona, uskutečněné rychlostí 19 km/h (s nákladem) dne 27. září 1825 na trati Stockton—Darlington, bylo to jistě podivné, ale na druhé straně pochopitelné, další potvrzení, jak si jeho mozek, podoben perfektně naprogramovanému computeru, zaznamenával výhradně informace směřující k epochálnímu činu a odvrhoval zbytečný balast, když začal učit v K., míval s tím zpočátku trápení, jako třídní byl povinen držet čas od času projevy k nejrůznějším příležitostem, provalilo se to, když před koncem školního roku pronesl k výročí upálení Jana Husa řeč o

vytápění parní lokomotivy, tehdejší ředitel školy mu dokonce hrozil propuštěním, ale kolega Voráček, jako by tím chtěl smýt, čím se na příteli proviňoval v mládí, navrhl, že bude podobné akce vykonávat za něho, neboť již tehdy ovládal jména pokrokových vojevůdců a státníků lépe než svůj vlastní

obor češtinu a zeměpis, tak tedy pročítal staré kulturní a sportovní rubriky, vařil ze zbytků potravin, neustále přikládal do kamen, aby teplo přemohlo matčinu zimnici, a dvakrát třikrát denně od ní odcházel do svého pokoje, zamkl se, pečlivě stáhl rolety a blaženě ulehl na strop, kde vzpomínal střídavě na Kateřinu Horovou a pak opět na malý perón a ranžír, připomínající

dětskou železnici, i na kanára, jenž byl jediným tichým společníkem jeho díla, tak plynul čas, dokud

nezazněl zvonek a nevstoupil poštovní doručovatel, který doručil matce dopis od jejího bratra Františka Hopnera a současně jim ze srdce blahopřál, na dotaz k

čemu, sdělil jim obsah přísně tajného usnesení, jak mu ho tlumočila manželka, která je vyslechla již předevčírem od vedoucí prodejny zeleniny a

ovoce, v té chvíli opustila jeho matku zimnice a ona, nedbajíc jeho údivu, prohrábla fíkus a vyňala zpod listů láhev alkoholu, poštovní doručovatel okamžitě odložil brašnu a usedl ke stolu, ale Adam

nechtěl ztratit už ani okamžik, spěšně vysvlékl pyžamo, v němž ho před pěti dny zastihl vstup vedoucích představitelů města K., oblékl tmavé šaty, v nichž promoval, a kravatu, kterou neodkládal již dvanáct let, neboť mu ji koupila Kateřina Horová, tehdy šestiletá, za peníze stržené v lázeňském parku prodejem andělských vlásků neznámému

starci, ach, jak byla tehdy nespravedlivě bita!

v roztržitosti, jež se u něho občas projevovala a usvědčovala železniční úřady, že jeho otec-vlakvedoucí nemusil učinit svou chybu pouze pod vlivem alkoholu, vtiskl matce zpropitné a políbil na čelo doručovatele a opustil dům, když se byl na schodišti ještě několik minut zdržel se svým nejlepším žákem Václavem Klokočem, jenž se o tajném usnesení doslechl od otčíma, vrchního v Lázeňském domě, a nyní ho rozechvěle žádal o první interview, v naději, že mu to pomůže u přijímací zkoušky na vysoké učení novinářské, chtěl zprvu odmítnout, ale pak si vzpo-

mněl, jak právě okamžik, kdy Václav Klokoč, mimořádně nadaný ve všech předmětech, nezdolal s konečnou platností výšku jednoho sta centimetrů, byl z těch, které oplodnily skryté vajíčko jeho myšlenky, odpověděl

skromně, stručně, ale vlídně na několik otázek, prozrazujících právě tak chlapcovu oddanost, jako profesionální nezkušenost, a poté, ve snaze nebudit nadále

přílišnou pozornost, požádal šťastného žáka, aby mu sehnal taxi, a po několika nekonečných minutách usedl podruhé vedle šoféra, jenž naštěstí netušil, koho veze, udal

mu adresu obchodu obuví, v němž Kateřina Horová pracovala, a vůz se rozjel, právě když u domu zastavovalo auto soudruha Mareše, jenž po třech dnech dokončil reorganizaci svého aparátu, zjistil, že nejdůležitější body usnesení nedošly dosud k adresátu, a jel to osobně napravit.

Dopis

Františka Hopnera, družstevního rolníka v Xavírově, okres Hora, Josefě Juráčkové v K. ze dne 9. března 196.

Milá sestro!

Předem Tě zdravím a děkuju Ti za Tvůj dopis který nás v pořádku došel. My jsme všichni v pořádku jen Anežka na zymu ulehla stále leží a těš i já od podzymu těžce dýchám což se projevuje každou cestou do scho-douch. Těš ve vsy je vše při starém a nič se nezměnilo jen

Forejt a Stašek umřeli před Vánocema Stašek ten horní a Holečková s Holečkem si o Sylvestru přihnuly a šly potom namísto do vsy ze vsy a našly je aš o novej Rok Holečka uš tuhýho Holečková je ve špitále kdo všecko umřely za Těch 35 rokuch předtím Ti aňi nepíšu téš v družstvu je vše v pořátku akorát máme novýho účetního neb starej krad ale toho neznalas nebyl místní. Co se přírody týče letošní zyma jest letos tuhá a dlouhá. Přýkrov sněhu zalehl kraj uš polou listopadu a mrás panuje dodnes touže silou coš pamatováno v kroňice naposled roku 28. To pamatujeme milá sestro i My a musíme děkovaťi Vyší moci že nás tak dlouho zachovala přeže všechna protiivenství a že jich nebylo málo. Práce jarní se tohoto roku proti loňským letům opozdí po špačkách doposut aňi stopy aňi jiném ptactvu stěhovavem také kořenovou zeleninu zatím síti nemužem neb vše jest ještě pod sněhem. Vše bude proti loňsku opožďěno kdy začátkem dubna jiš kvetli třešně a další ovocní stromové následovali. Avšak jest výhodou že zrno pod sněhem bylo dobře uloženo a nepřijdouly holomrazy o Ledových coš po takových zymách nestává mužeme počítati z hojnou úrodou. Jen među bude ovšem méně letos neb včeličky vzhledem k pozdnímu květu všeho aňi při své pylnošti nemohou dohnati co zymou zameškáno. Na hrobě našich rodičuch šípková růže s podzyma zašla coš jsem Ťi chtěl bestak osnámiti podle všeho ji raňila mrtvyce coš stromum a keřum se přihází jako lidem zjara vysaďím novou. Co se ostatního týče mám jako

dříve střídavou v kravíně a jinak jsem doma u Televize s Anežkou díky Bohu už nezlobý a když je časem i pěkný program díváme se v postely poslední dobou jí neslouží oči tak ji obrázky vypravuju mám s ní trápení neb si nepamatuje a pořád hledá i co drží v ruce zrovna včera řekne kde je Hopner? a já říkám kterej Hopner? a ona přece ten Hopner co si mě vzal inu stáří je prevít, děkuj Nebesum že Jsi doposut mladá 58 jest krásný věk i když Jsi tak brzi ovdověla ale zato máš Tvého syna Adama který Ťi způsobyl tolik radosti. Co se týče Tvého psaní jak píšeš že naučil se chodit po stropě nemohu Ťi dát žádné rady. Budiš Ťi útechou že třeba to tak musý býti když se chodí po Měsíci což jsme s Anežkou viděly v Televizi. Snad jenom zatím by měl chodíťi doma neb v lidu jest velká závist spomeň si jak Taťínek koupil pávi a půl vesnice s Ňim nemluvili řekňi to Adamovy ať s tím aspoň počká neš začnou choďit jinde jsme malý Národ a nemůžeme si všechno dovolit M. Jan Hus to taky myslel dobře a jak dopad ať se nejprve ožení a má děti bude mít tolik starosti, že na strop aňi ne spomene to Ťi přeje a Tě líbá Tvuj

bratr Hopner František

9. III. 196.

Ty kukačí hodiny sestro šli stejně porát pozdě, pocházela z nich akorát zlost a mrzutost pročeš jsem je dávno prodal

Interview

*s panem profesorem Adamem Juráčkem,
pořízený okresním dopisovatelem Vašeho listu
Václavem Klokočem v K. dne 21. března 196.*

Otázka: Pane profesore, kolik je vám let?

Odpověď: 33.

Otázka: A co děláte, pane profesore?

Odpověď: Učím tělocvik a kreslení ve všech ročnících
Pedagogické školy v K.

Otázka: Ano, tam jsme se již nejednou viděli, i když
předpokládám, že raději v hodinách kreslení. Tělocvik
mi nikdy příliš nešel.

Odpověď: Ano, vždy jsem toho litoval, neboť jinak
patříš k mým nejnadanějším žákům. Naštěstí už je teď
dokázáno, že silou vůle může i člověk fyzicky nevy-
bavený zdolat mnohem víc než těch tvých zakletých
100 cm.

Otázka: Slyšel jsem, že jste se naučil překonávat zem-
skou přitažlivost a sedět na stropě, je to pravda?

Odpověď: Ano.

Otázka: Zajímalo by mne ovšem a se mnou jistě
všechny mé spolužáky a čtenáře, kdybyste se vyjádřil
k otázce, zda bych to mohl dokázat kupříkladu i já.

Odpověď: Ano, protože jsem tě poznal jako chlapce,
který má silnou vůli.

Otázka: To by bylo báječné.

Odpověď: Ano.

Otázka: Jistě by se tím vyřešilo mnoho problémů, jako třeba v městské dopravě. Nemusely byse stavět dvoupatrové autobusy jako někde, leckdo by jistě dával přednost pohodlnému cestování na stropě.

Odpověď: O tom jsem zatím nepřemýšlel.

Otázka: Hrozně rád bych se to naučil a se mnou jistě všichni spolužáci i čtenáři. Můžete nám poradit, jak na to?

Odpověď: Věřím, že nebudete dlouho čekat. Mám-li správné informace, bylo přijato usnesení, abych tuto novou možnost veřejně demonstroval. Jako pedagog mám ovšem největší zájem na tom, abych co nejdříve metodicky připravil výuku.

Otázka: Myslím, že je na místě vysoko ocenit příkladnou pohotovost vedoucích funkcionářů našeho města, jakož i jejich bezpříkladnou pokrokovost.

Odpověď: Ano.

Otázka: Kdybyste dovolil, pane profesore, měl bych zde otázku, která jistě zaujme příznivce sportu. Jak to teď bude s rekordy?

Odpověď: O tom jsem ještě nepřemýšlel.

Otázka: Budou se rekordy ve skoku dosažené vaší metodou rozlišovat od rekordů dosažených dosavadním způsobem?

Odpověď: O tom jsem opravdu doposud nepřemýšlel, ale je to opravdu zajímavé.

Otázka: Protože takové rozlišení nebylo dosud odhlasováno, měly by být vlastně vaše výkony uznávány za rekordy.

Odpověď: O tom jsem vůbec nepřemýšlel. Ale vlastně ano.

Otázka: Na závěr našeho interview bych vás tedy laskavě požádal, pane profesore, abyste pro naše čtenáře utvořil jeden rekord zde, na schodišti vašeho domu.

Odpověď: Musí to být? Já spěchám.

Otázka: Prosím vás, pane profesore.

Odpověď: Tak dobře. Stačí to?

Otázka: To je báječné, protože strop chodby je nejméně pět metrů vysoký, překonal jste nejen světový rekord ve skoku do výše skoro o tři metry, ale málem i světový rekord ve skoku o tyči, což je tím hodnotnější, že jste to dokázal bez tyče. Děkuji vám za rekord i za náš malý rozhovor.

Odpověď: Prosím. Mohl byste mi sehnat taxíka k poště?

Otázka: Rád, pane profesore, ale neměl byste to rychlejší, kdybyste si tam skočil?

Poznámka: Žák Václav Klokoč změnil svůj původní úmysl a zaslal interview ještě téhož dne večer expresně ústřednímu deníku Mládí. Redaktor prvního vydání J. Brabenec jej nazítří zalomil jako fejeton. Tisková kontrola doporučila, aby byl uveřejněn až 1. dubna, kdy lze předpokládat, že nezmate prosté čtenáře. Avšak 1. dubna, vzhledem k dalším událostem, už pochopitelně nevyšel a dochoval se pouze v archivu Václava Klokoče, nynějšího dlouholetého šéfredaktora deníku Stáří.

Záznam

ředitele Tiskové kontroly s. Machatého

pro

Kancelář předsedy vlády

ze dne 12. března 196.

Pracovník Tiskové kontroly postoupil s. Machatému pozastavený fejeton, jenž měl být uveřejněn v dnešním ranním vydání deníku Mládí. Jistý okresní dopisovatel Václav Klokoč (zjištěno, že není členem novinářské organizace — jde zřejmě o pseudonym) v něm jako by rozmlouval s profesorem Pedagogické školy v K., jakýmsi A. Juráčkem, a jest údajným svědkem, jak dotyčný překonává zemskou tíži. Protože v údajném rozhovoru je řeč i o městských orgánech, pojal s. Machatý jisté podezření a spojil se s vedoucím funkcionářem města K. s. Marešem, aby ho na dotyčný případ i dotyčného autora upozornil. K jeho překvapení s. Mareš opakoval tvrzení zmíněného Klokoče tvrdě, že dotyčný Juráček překonal zemskou tíži i v jeho přítomnosti a že případ projednaly a schválily městské orgány. Na dotaz s. Machatého, kam podal o dotyčném případě zprávu, s. Mareš nesrozumitelně prohlašoval, že se funkcionáři v K. nehodlají dopustit stejné hovadiny (doslova) jako funkcionáři v Přímětích a Rybitví a že o případu podá zprávu, jakmile pro to nastanou předpoklady. Nato zavěsil. S. Machatý se poté spojil s místními funkcionáři v Přímětích (okr. Znojmo) a v Rybitví (okr. Pardubice), kteří však rozhodně

popřeli, že by se dopustili jakýchkoli chyb, i že by byli v jakémkoli spojení s funkcionáři města K. S. Machatý na případ upozorňuje s tím, že by snad bylo na místě vyslat do K., do Přímětic a do Rybitví státní kontrolu.

Za správnost záznamu: Jarošová

Rekonstrukce V

(podle dobových materiálů)

Když stará

autodrožka sténavě stoupala strmými serpentinami z města, aby se o chvíli později příkře řítila dolů do města téhož

jména, neboť K. bylo dosti nešťastně rozříznuto vedví lázeňskou čtvrtí, již směly dopoledne projíždět pouze vozy s označení DO (Důležité Osoby), dopoledne i odpoledne jen vozy s označením ZDO (Zvláště Důležité Osoby), ve dne i v noci pak výhradně vozy s označením OZDO (Ob Zvláště Důležité Osoby), byl

rozechvěn, jako naposled tenkrát před mnoha lety, kdy vyžebрал poslední minci chybějící mu do obnosu, který potřeboval na zakoupení kleštiček, mošny a malé čepice s nehtem ke své uniformičce, dospěl však k obchodu po stažení rolet, provždycky

pozdě, doma uviděl na stole kleště, brašnu a služební čepici — jediné pozůstatky otce-vlakvedoucího, připadalo mu, že mezi

ten zážitek a přítomnost lehla staletí, a pobídl řidiče stokorunovou bankovkou k rychlejší jízdě, aby zkrátil vteřiny, jež ho dělily od setkání s

tou, s níž ho pojilo tolik osudových momentů, počínaje podobně tragickou smrtí jejího otce, který, unaven po prohýřené noci, usnul v dopravním letounu těsně před přistáním, od toho dne existuje přísný předpis, že v dopravních letadlech musí být vždy nejméně dva

piloti, měl ustavičně před očima její tvář, jak září v restauraci U Filípků nad lyžařským svetrem, který jí vlastnoručně upletl k Mikuláši, naučil se tomu z dlouhé chvíle ještě na koleji, když kolegové odcházeli obcovat s ženami, a krátil si tím někdy i své pěší cesty z Prahy do K. a z K. do Prahy, hlavně

však viděl slzy, které jí vytryskly po jeho prosbě, aby se tři měsíce nestýkali, neboť se musí cele soustředit na jistý úkol, neuklidnilo ji ani, když se zapřísahal, že v tom opravdu není žádná jiná žena, odcházela vzdor tomu smutná, ale musilo to tak být, koš na

odpadky, který zapálil žák Kreperát svazkem slunečních paprsků, jako by náhle ozářil jeho nejvlastnější lidské poslání, v ten okamžik přesně věděl, k

čemu cílí, a také

proč, nejen proto, aby se na vysvědčení žáka Klokoče nešklebila rok co rok na konci zástupu jednotek ohyzdná čtyřka, když chlapec opět nezdolal výši jednoho sta centimetrů, ale především aby Kateřina Horová nemusela kvůli jeho přísaze projezdit život na

kolečkových bruslích, její nekomplikovaná povaha to byla a její špatný prospěch v exaktních oborech, co způsobilo, že odvrhl cestu složitých výpočtů, rovnic a formulí, po níž by ho sotva mohla následovat, a s jasno-zřivostí, vlastní génium, volil nejprostší způsob, ostatně nikdy se necítil být vědcem, v jediné poznámce, psané průkazně jeho rukou, jež byla po pečlivém prozkoumání všech spisů, které si té zimy vypůjčil v pražské Univerzitní knihovně, nalezena v Brehmově Životu zvířat, je obsažena kvintesence jeho úmyslu

— Člověk, duševně nejvyvinutější živočišná bytost, musí přece dokázat totéž co blbá moucha...,

sám se ovšem musel prokousat horou vědecké literatury, den před Vánocemi, sotvaže sebral kontrolní písemné práce o teorii přeskočků koně na šíř, vydal se po dlouhé době opět pěšky do Prahy, písemky vyhodnocoval v

chůzi, s plačící matkou se rozloučil již ráno s omluvou a prosbou, aby si dárek k Vánocům výjimečně nadělila sama, toho dne si koupila

fíkus, protože střídavě šel a běžel, dorazil do Univerzitní knihovny ještě před zavřením, uplativ vrátného, noční hlídače i knihovníky, strávil tam pak v intenzivním studiu Štědrý den, Štěpána, Boží hod, Silvestra i Nový rok, takže pracoval bez jídla a spánku plných

242 hodin, už tenkrát v bytě nad malým perónem a ranžírem, připomínajícím dětskou železnici, kdy měl pro svou vášň neuvěřitelně málo času, neboť směl hlídat

kanára jen tehdy, když soused-penzista vycházel na pavlač za potřebou, naučil se číst globálně, vnímaje celou levou i pravou stranu knih zároveň, jak se mu to teď hodilo! když byl

26. prosince ráno hotov se spisy pojednávajícími o přírodě a také s řeckou literaturou, kterou propátral zvlášť zevrubně, aby mohl definitivně zavrhnout metódu Daidalovu a Ikarovu, obrátil pozornost k poznatkům lékařské vědy, zabývající se volní sférou lidské existence, přitom narazil na slovo

jóga, byl jím

mimořádně zaujat, ucítiv čerstvou stopu, vzápětí však prožil šok, když mu sdělili, že veškerá domácí i evropská literatura o józe byla již před lety určena do stoupy jako nematerialistická, dvě hodiny trpěl totální depresí, zachtělo se mu jíst, spát a vrátit se domů, když tu neúnavná pumpa jeho touhy, jež si zachovala kompresi i

v depresi, vychrlila nový nápad, požádal je, aby mu přinesli veškerou indickou literaturu v

originále, musel především překonat jazykovou bariéru, protože se však pohyboval v oblasti, jež mu byla zcela nová, učil se zpočátku omylem

prákrty, indické dialekty, užívané v šestém století před Kristem, takže zvládl pálíárdha — mágadhí, maharáštrí, šauraséní — mágadhí, paišáci i apabhraṇṣa, než ho šťastná náhoda svedla s dvěma studenty Orientálního ústavu, vypracoval za ně jejich diplomní práci o

nápisech Ašókových, psaných právě v dialektu pá-líárdha — mágadhí, a oni, rozradostněni, poněvadž ušetřili nejméně čtvrtrok práce, mu oplátkou prozradili, že nejvýznamnější dílo o józe je psáno v pozdějším

sanskrtu, rychle zapomněl všechny prákrty, jak to dělal vždy, když chtěl mít v mozku dostatek skladovacího prostoru — kdysi, sotvaže začal vyučovat tělocviku a kreslení, zapomněl dokonce přes noc

počítat — a doháněl ztracený čas zintenzivněným studiem Pániniho sanskrtské gramatiky z 5. a 4. století před naším letopočtem, nazvané Osmidílná a psané sůtrovým stylem, takže šťastný a historický nový rok mohl uvítat tím, že rozechvěle otevřel spis

Jógasútra, jehož autorem byl s největší pravděpodobností dvě svě let před Kristem autor Velkého díla o jazyce Pataňdžali, otevřel knihu a v ní se mu otevřel

svět, nový a přece ne neznámý, cizí a přece téměř rodný, svět brahmánismu a přece i Adamů Juráčků, svět meditace a askeze, tolik podobný jeho vnitřnímu světu oněch němých let, strávených v bytě se slepým oknem, z něhož bylo vidět jen protější

okno, let, kdy přestal mluvit a udržoval pouze nejnütnější komunikaci s matkou a učiteli, a vzdor matčiným slzám i ranám jedl toliko tolik, kolik nezbytně potřebovalo jeho tělo k

fyzické existenci, okamžitě ho zaujalo tvrzení, že cí-tění, myšlení i jednání lidské bytosti je určováno ze dvou pólů, pozitivního, jehož sídlo — lebka — je rezidencí boha

Višnú, a negativního, jehož centrem je nejspodnější obratel, kde svinuta jako had spočívá bohyně přírody

Kundalini, která čeká na příhodný okamžik, aby mohla kanálem páteře proniknout vzhůru a spojit se se svým pánem, čímž vzniká v lidském organismu stav nejvyššího napětí i naplnění, tedy právě onen stav, v němž jedině mohl uskutečnit svůj

záměr a jehož lze docílit speciálním cvičením, soustředil se tedy nyní na ně a tu ho čekalo největší překvapení, neboť když se podrobně seznámil se sidkasanou, mat-syasanou, padahastsanou, trikonasanou, salabhasanou a ardha — salabhasanou, danurasanou, mayurasanou, viparitou — karani i nejobtížnější siršasanou, spočívající v tom, že

si meditující klekne, položí pokrčené paže před sebe, opře mezi ně hlavu a provede stoj s nataženýma nohama, zjistil s úžasem, že jde o

tytéž cviky, jež jsou náplní osnov vyučování tělocviku na školách základních, středně vzdělávacích, odborných i vysokých, tedy o cviky tvořící takzvaná

prostná, a pocítil vděčnost k sousedu-penzistovi i tisícům jeho neznámých druhů, kteří v dělnických i sokolských tělocvičných jednotách, na sletech i spartakiádách docílili, že prostná vkořenila do našeho života stejně jako

pivo, vytvořivše základ, na němž mohl teď bezpečně budovat svou metodu, aniž se musel obávat, že bude nepřístupná širokým

masám, došel k tomuto poznání 2. ledna pět minut před šestou, takže ještě stačil vrátit knihy, rozloučit se s vrátným, nočním hlídačem i knihovníky, kterým přirostl k srdci tak, že ho vyprovázeli až téměř k Strašecí, kde je musel nechat krátce po půlnoci v příkopu u silnice, zavolal pro

ně sanitní vůz a přidal do kroku, takže úderem osmé vstupoval svěží a odpočatý do tělocvičny, aby teorii přeskoku koně na šíř procvičil

v praxi, a téhož dne večer zahájil druhou, rozhodující etapu svých pokusů, etapu koncentrace všech duševních i fyzických sil do jednoho bodu, jediné, co převzal z hathajógy, vše ostatní opět zcela zapomněl, aby nic nezvyšovalo jeho specifickou

váhu, odtud už cele navázal na domácí tradice, vole polohy pro koncentraci výhradně z cviků, které by mohl zvládnout i Václav Klokoč, kupříkladu leh s

připáženými rukama, od šesti do šesti ráno ležel na gauči, přitahuje se očima ke stropu, snaže se zachytit každé droboučké nerovnosti, jež na něm zanechala malířova štětka, pro jeho pokus mohla mít stejný význam jako úzká římsa na severní

stěně Eigeru, pokračoval v tom i ve škole, uměl přece už dávno předtím mechanicky zdravit, reflexivně odpovídat, teď se ještě naučil automaticky učit, začal užívat magnetofonu, na nějž byl již v prosinci předváděvě nahrál většinu výkladu kreslení i tělocviku na celý

kvartál, při pololetní konferenci byl ředitelem Vorráčkem vyzdvižen jako průkopník moderních vyučovacích metod, tehdy se jedinkrát za celé údobí

usmál, díky magnetofonu mohl se koncentrovat i ve škole, přístroj mluvil a on hleděl upřeně ke stropu v poloze stoj

spatný, zalitoval, že mu nenapadlo nahrát také zkušební otázky a reakce na předpokládané odpovědi jednotlivých žáků, ale časem mu přestalo vadit i zkoušení, dosáhl už takového stupně koncentrace, že nepotřeboval ani techniku, vyčlenil

prostě nepatrnou část svého velkokapacitního mozku, aby se zabývala vyučováním, zatímco drtivá většina center nerušeně pracovala na jeho

záměru, až do 4. března, kdy

se jeho strop bez upozornění, signálu, bez nejmenšího předběžného pocitu začal přibližovat, až se náhle překlopil, a nesl ho stejně spolehlivě jako předtím

země, a tak

teď dojel v taxivoze ke známému obchodu obuví, vtiskl řidiči na Vánoce schovanou stokorunu, a nevšímaje si jeho tisícerých díky, proběhl dveřmi do místnosti, vonící

usněmi a krémy, neregistroval vyděšené pohledy prodavačů, a když nespátril tu, kterou miloval, na obvyklém místě za pultem, zamířil tam, kde se jediné mohla zdržovat, do prostoru za

plentou, vyplněném stohy lepenkových krabic, v šeru proti oknu spatřil okamžitě její siluetu, byla k němu ob-

rácená zády, hledajíc mezičíslo zelených semišových polobotek, po nichž toužil švihák

ze sklárny, pocítil slastné trhnutí, urazil těch několik málo kroků, které mu ještě zbývaly k cíli, zezadu ji objal a políbil do vlasů, okamžitě ho poznala, přitiskla se k němu a zašeptala vroucně

— Můj Jiří...!

Vzpomínka

Kateřiny Katolíkové, roz. Horové

Přiznám bez mučení, že bylo pro mne milým překvapením, že jste se obrátili právě na mě. Jsem skutečně pamětlivá věcí, které nezná jiný krom mne, a bylo by věčnou škodou, kdyby zůstaly zahaleny tajemstvím. Zabývala jsem se už sama myšlenkou, že bych mohla též vydati tiskem naši soukromou korespondenci, avšak na neštěstí mi nena-psal nikdy nižádného dopisu. Mám od něho toliko dva pohledy, jeden z Krkonoš, kde byl se svou třídou na lyžním kursu, a jeden z nemocnice v K., kde ležel na žloutenku. Na obou je však toliko má adresa, neboť zapomněl napsati text. Jinak kdykoliv mi chtěl čeho sdělit, vždy se dostavil za mnou, i z Prahy. Říkal, že ho to stojí méně času, neb prý se mu pletou písmena. Pamatuji si, jak párkrát se též zmínil, že snad dokonce chodí toliko pěšky, ale to vše jsem vždy pokládala za žert. Jednou jsme se kvůli tomu poš-korpili a přiznám bez mučení, že tomu nevěřím dodnes. Nemohu říci, zdali mne miloval, avšak jest pravdou, že

na mně dosti visel. Nechci se tajit, že i já jsem cítila k němu jistou náklonnost, neb jsem ho znala odmalička. Dle jeho tvrzení, i mé zesnulé matky, prý už ode dvou let. Nemohu to potvrdit, neb toho osobně nepamatuji. Avšak zdá se mi, že jsem ho viděla odedávna, čímž mi vynahrazoval mého otce, který nešťastnou náhodou zesnul v letadle v doprovodu šestadvaceti cestujících. Sem tam mi nosil drobné dárky jako šatstvo a obuv. Pamatuji, jak většinou tvrdil, že je sám ušil, čemuž jsem také nepřikládala víry. Byl to na první pohled podivín a neskýtal velkých záruk, že může být spolehlivou oporou své životní družce. Proto jsem s rostoucím nepokojem sledovala jeho úsilí, abych se mu stala chotí. Opíral se přitom o jakýsi můj slib, kteréhož rovněž nepamatuji. Rovněž mne odrazoval věkový rozdíl mezi námi, o kterém se mi zdálo, že neustále narůstá. Přesto se mne dotklo, což přiznávám bez mučení, když mi náhle oznámil, že nějakou dobu nebude pro mne docházeti do obchodu obuví vedle pošty po šesté hodině odpolední, ani jinak se mnou po večerech pobývati v malém obydlí v Kozlí ulici, které obývala jsem s matkou, či v hostincích. To žádná žena nevidí ráda. Krom toho pomáhal mi s učním v odborném kursu, které jsem konala po večerech, abych docílila vyššího výdělků. Přiznám bez mučení, že nebylo mi to po vůli a poprvé za trvání naší známosti dovolila jsem si silnějších slov, které za normálních okolností nikdy jsem nepoužívala, byvši povahy plaché a z domova řádně vedena. Zde jsem však byla přesvědčena, že jsou na místě. K mému podivu zůstal tvrdohlavým a trval ne-

ústupně. Pamatuji, jak odešla jsem z restaurace U Filípků s pláčem, který jsem v sobě po dobu cesty domů dusila, abych nezavdala podnět k řečem. Když po několik příštích dnů se vskutku nedostavil, s přemáháním odebrala jsem se do jeho tehdejšího obydlí v ulici Za Parkem č. 1, ježto ve škole vyhledávati jsem ho nechtěla. Jeho matka, kterou znala jsem ze společné návštěvy divadelního kusu Strakonický dudák, mne však k synovi neuvedla. Tvrdila, že sama má do jeho pokoje zakázán přístup a večeri musí mu zanechávati na podnose na prahu. Pamatuji, jak k mému překvapení nadzdvihla poté jakousi rostlinu, pod kterou měla ukrytu láhev vermouthu. Pohostila mne sklenkou, zatímco v téže době vytáhla takřka celou láhev. Přitom pravila, že jest to pro ni těžkým takový život, ale obětuje se pro syna, a naznačila mi, že ode mne očekává totéž. To vše utvrdilo mne v mém přesvědčení, že za tím vším vězí sukně. Z té příčiny, což přiznávám bez mučení, jsem o hodinu přijala pozvání pana Jiřího Katolíka, potkavši ho čirou náhodou na ulici, k návštěvě cukrárny, který za mnou již řadu dnů docházel do obchodu obuví, kde při první návštěvě zakoupil sobě červené sandály. Tak uplynulo okolo čtvrtroka, který nebyl lehkým. Zvláště když jsem stále musela dohlížeti, aby pan Jiří Katolík neobjevoval se přespříliš v našem obchodě obuví, k čemuž nebylo snadné ho přiměti, neb jsem bývala vyhlášenou krasavicí. A když nakonec i náš vedoucí soudruh Kocián projevil podiv, že nevidá více Adama Juráčka, zato pana Katolíka, který se zdává na mne čekati, musela jsem tohoto

požádati, aby šetřil mé dívčí cti a čekával na mne ve svém podnájmu, který si najal po dobu, kterou v našem městě filmoval jakýsi film. Tím bylo způsobeno, že jsem mu jednoho únorového večera podlehla. Přiznám bez mučení, že se mi velmi líbil a nadto hodlal se zachovati jako čestný muž. Naneštěstí se krátce nato objevil v obchodě obuví můj snoubenec, kterého jsem v přítomí regálů považovala za pana Katolíka a jako takového i oslovila. Pamatuji, jak i v přítomí zbledl tak vydatně, že v místnosti takřka nastalo světlo. Nato snažil se mi namluviti, že strávil veškeren čas tím, aby kvůli mně se naučil vznášeti ve vzduchu. Ovšemže jsem mu nevěřila jediného slova, byvši od něho podobným výmyslům uvyklá. Nato jsem ho vyzvala, aby mi své vznášení tedy předvedl. Pamatuji, jak obrátil oči v sloup a začal se podivně šklíbit a rudnout a párkrát též nemotorně povyskočil, aniž docílil slíbeného. Nato jsem počala se smáti, než jsem spatřila, že se rozplakal. To mne ještě více popudilo a já řekla mu své mínění, a to to, že muž, který lže a navíc jest ještě slabochem, nemůže mne provázeti na mé životní pouti. Nato omdlel. Nato jsem, tak jak jsem byla, uprchla z obchodu obuví, jelikož jinak nebylo mi už možno zabránit skandálu. Naštěstí Jiří Katolík, kam jsem se uchýlila, se nad takovým vývojem věcí zaradoval a ještě téže noci odvezl mne na motoru do Prahy řka, že beztak bylo jeho největším úmyslem, kdybych mu povila zdravého syna, aby tak nezůstal posledním svého jména. Ukázalo se sice, že jest u filmu toliko osvětlovačem, avšak přesto nemusela jsem nikdy litovati. Uspokojil

mne ve všech mých potřebách, načež předčasně skonal. Osudu svého bývalého snoubence více nepamatuji, majíc jiné zájmy, kteréžto způsobily, že jsem svému choti povila osm zdravých dcer. Vyvdaly se povětšinou za cizince, pohříchu z bohémských kruhů, čemuž jsem bránila z obav, aby nežily nuzně. Věrná láska však zvítězila, pročež mám nyní čtyřiaadvacet vnoučat, pohříchu povětšinou v cizině. Pouze o své páté dceři, jež mne poslechla a vystudovavši, postavila se na vlastní nohy, nemám pohříchu nižádných zpráv. Závěrem ráda bych přiznala bez mučení, že nebyly to s mým snoubencem Juráčkem Adamem vždy lehké roky a přinesly mi nejedno trpké zklamání, avšak já jich nelituji, když mi bylo sděleno, že byl génij. Neb aby se stal člověk géniem, jsou nutny oběti jeho blízkých, a proto ani Adam Juráček nebyl by býval nikdy moci bez těchto našich obětí býti géniem.

Zaznamenáno autorem dokumentace za účasti úředního lékaře a státního notáře podle ústního podání v Domově opuštěných žen v Praze na Smíchově.

Parte

z týdeníku International Funerals č. 526

(Přeloženo z německé verze)

S bolestí v srdci oznamujeme všem svým přátelům a známým na celém světě, že dne 30. dubna 20.. dotlouklo navždy v Praze (Czechoslovakia) zlaté srdce naší matky,

babičky i prababičky Kateřiny Katolíkové, roz. Horové. Odebrala se za svým milovaným manželem, bez něhož nebylo pro ni života, a kterého proto nepřechkala ani o dvacet let. Světlou památku na ni si v sobě ponese nejen ti, kdo ji znali, ctíli a milovali, ale i celé lidstvo, které jí vděčí, že byla jednou z představitelk průkopnic počátků bojů předvoje vývoje výbojů beztlíže. (V originále: „Eine der Vertreterinnen der Gewichtloszustand-entwicklungsvorstossavantgardekampf-anfangbahnbrecherinnen“) Budiž jí země ještě lehčí!

Anca Arrabalova, Bozka Beckettova, Cilka Camusova, Dorota Dürrenmattova, Fina Faulknerova, Gusta Grahamgreenova, Hanka Hemingwayova a Eliska Katolíkova (in memoriam)

dcery

Ajta, Bikila, Celsia, Debila, Erosa, Fleur, Guirlanda, Hagana, Chandra, Ió, Josifa, Killo, Lostrada, Morena, Nuda, Opa, Pa, Ria, Só, Ta, Urna, Vana, Xacra, Yoga, Zla vnučky

Karolko Katolík

pravnuke

Poznámka: V jistých personálních nesrovnalostech tohoto smutečního oznámení je náznak dramatu; zračí se v nich viditelně, že bylo nutno užít krajních prostředků, aby rod K-ů nevymřel po meči. Rodina však odmítla podat jakékoli informace a navíc případ nijak nesouvisí s osobou a osudy AJ.

Z paměti

*s. Josefa Valouna, bývalého osobního
strážce předsedů vlády
(Sobota 13. března 196.)*

... čekal jsem u jeho vozu. Hleděl jsem na své stopky. Musel tu být co chvíli. Proto jsem otevřel dveře. Říkal Čas nad sůl i zlato; jezdím mnohokrát denně: vteřiny zpožděných dveří stojí náš národ roky.

Za to byl propuštěn otec. Do týdne umřel hanbou. Mně se to nestalo nikdy. Přečkal jsem deset šéfů.

Bylo půl jedenácté. Vidím to jako dneska. Vyběhl se svou taškou. Na vteřinu přesně. Schoval jsem rychle stopky. Do pouzdra od pistole. Dávno už nebyla na nic. K čemu jsem ji měl tahat? Splnil jsem úkol i bez ní. Časy už byly klidné. Žádný z mých premiérů neskončil násilnou smrtí. Všecky je odvolali.

Pospíchal spěšně k vozu. Křepce zaujal místo. Zavřel jsem za ním dveře a naskočil na místo vpředu. Vydal šoféru rozkaz. Vůz se s námi rozjel. Tu se něco stalo. Něco nebývalého. Na dvůr se vřítelo auto. Přehradilo nám cestu.

Sáhl jsem do svého pouzdra. Nahmatal jsem tam stopky. Poprvé jsem se zpotil. Hbitě jsem zul boty. Zbývalo mi judo. Nebylo však nutné. Vůz byl z našeho stáda. Vyskočil z něho člen vlády. Ministr informací.

Premiér začal zuřit. Odmítal improvizace. Dodržoval svůj rozvrh. Žádal to po ostatních. Řekl neslušné slovo.

Nechci je opakovat. Píšu své paměti pro vás. Pro vás, mé drahé děti!

Spustil dvojité okno. Vykřikl Co se děje? Ministr se však nedal: Musím s tebou mluvit! Nesmírně naléhavé! Premiér se mírnil. Snad byl i trochu zvědav. Věděl, jaký má respekt. Tohle se nestávalo. Muselo to být vážné. Sám mu otevřel dveře. Tak mi to povíš cestou! Rozjeli jsme se znova.

Premiér řekl Co je? Utekla ti snad stará? Nebo jsi něco prošvih? Ministr zůstal vážný: Jde o toho chlapa. Toho, co překonal tíži. Nebo to aspoň tvrdí. A tvrdí to orgány města. Což je podstatně horší.

Co je to za pitomost? Já o ničem nevím.

Nevíš? Tak si to přečti! Podával mu papír.

Proč s tím chodíš na mě? Na to mám přece lidi!

Ministr zůstal jak skála: Ti to přehráli na mě.

Premiér se zlobil. No tak to taky vyříd!

Nejdřív si to přečti! Já chci znát tvůj názor! Tohle není sranda! Donutil ho k tomu. Pozoroval jsem ho. Jako vždycky přes zrcátko. Zřetelně zrozpačitěl. S něčím si nevěděl rady. Potom navrhl vztekle: Pošli tam psychiatra!

Ministr odpověděl: Na to jsem myslel taky. Pak jsem tam začal volat. Nechtěl jsem rovnou jezdit. Abych to nenafoukl. Znáš to. Pak už to letí. Zítra je to v tisku. A pozítří v monitorech. Mluvil jsem s pěti lidmi. Říkali všichni totéž. Že je tam dvacet svědků. Kteří u toho byli. A všichni stejný názor. Postavili se za něj. Je na to usnesení.

Proč nám to nehlásili?

Chtěli to patentovat. Aby to zůstalo u nás. Že je to epochální. Teď ti něco sdělím. Já si to myslím taky. Premiér už zchladl. Překvapilo ho to. Ale nedal se lehce: Je to taková věda? K čemu je to dobré?

Proboha, ty se ptáš k čemu? Já tedy nejsem vědec. Ale chtěl bych se sázet. Tohle je revoluce!

Premiér ztuhl. Moment! Tak to je ovšem vážné. Zapojil vysílačku. Pak řekl do sluchátka: Havran? Tady je Orel. Posílám ti tam Ládu. Krycí? Jaký máš krycí? To říkal ministroví.

Vrabec.

Tak teda Vrabce! Přinese ti tam ořech. Postavte na to týmy! Současně svolávám vládu. Ještě na dnešek v noci. Dneska je třináctého? No tak to posuneme! Začátek v nula třináct.

Zavěsil a řekl: Tak sebou koukejte hodit! Proveďte analýzu! Co to může přinést. A v čem nám to může škodit. Na shledanou v noci. Promiň, že nezastavím. Ztratil jsem dvacet vteřin. Ministr to chápal. Pokynul dozadu rukou. Jeho vůz nás dohnal. Jeli jsme vedle sebe. Ministr otevřel dveře. Otevřeli je taky. Jeho osobní strážce. Poznal jsem ho už u nás, když nám zkrřížili dráhu, proto jsem nevystřelil: byl to náš strýček Alois. Vemte si příklad, děti!

Ministr skočil přesně. Býval proslulým klaunem.

Premiér o to přišel. Byl už pohroužen v aktech. Čekala další práce. Život se nezastavil...

Závěry

smíšené mezivládní komise

pro mimořádné zasedání vlády dne 14. března 196.

Po konzultaci s vědeckými odborníky zjištěno, že událost, hlášená z K.,

dále jen Případ POMETLO (popis zřejmě z opatrnosti vynechán a užito krycího jména z říše pohádek a bájí),

odporuje všem elementárním zákonům, a to především přírodním, které se nemění a platí stejně pro země s nejrůznějším společenským zřízením.

Jde proto zcela jednoznačně o hloupý vtíp, podvod nebo politickou provokaci.

Pro všechny případy byla na přání s. předsedy vlády pořízena rozvaha, jaké důsledky by POMETLO přineslo, kdyby v budoucnu přece jen nastalo.

Vojeňští odborníci uvádějí jako hlavní přednost, že by se pronikavě zkvalitnila výzvědná služba, případně mohla být zastavena výroba menších letadel (průzkumných, kurýrních, a dokonce snad i stíhacích). Nebezpečí spočívá na druhé straně v tom, že by se POMETLA mohly zmocnit země, které nás přečíslují počtem obyvatel.

Odborníci z vnitra by o POMETLO rovněž měli zájem, ovšem muselo by jim být zaručeno, že zůstane pod jejich výlučnou kontrolou. Obecné rozšíření by totiž práci Bezpečnosti neobyčejně ztížilo. Zejména inteligentní zločinci, kterých stále přibývá, by získali oproti příslušní-

kům výhodu. Také kontrola výjezdu do zahraničí by byla prakticky nemožná.

Nejnegativnější stanovisko zaujali političtí odborníci. Porušení tolik uznávaného zákona by mohlo rozkolísat důvěru v zákony vůbec. Zejména zástupce ministerstva školství upozorňuje na neblahý dopad POMETLA na mládež, především vysokoškolskou, jež budí starosti i tak.

Doporučuje se: odmítnout a vést rozsáhlou vysvětlovací kampaň. Současně zavést šetření proti původcům.

Poznámka: Z dalších dokumentů vyplývá, že závěry byly po téměř celonoční rozpravě schváleny, s výjimkou pasáže Doporučuje se. Bylo závazně uloženo vést kampaň postupně a nenápadně, spíše po vědecké linii a jinými než politickými orgány, aby věc nebyla zbytečně nafouknuta a nezastínila jiné, důležitější akce. Rovněž zamítnut většinou proti jednomu hlasu požadavek zavedení šetření, neboť i z dosavadních kusých informací je patrné, že hnacím motorem POMETLA byly pravděpodobně naivita a lokální patriotismus. Zato však navíc usneseno vyslat do K. ministra cestovního ruchu Naumana, který tam zajíždí často a nevzbudí pozornost, aby zjednal pořádek v místních orgánech. Ve stenogramu se praví doslova „zvednout jim tam mandle a zamíchat kaší“.

Rekonstrukce VI

(podle dobových materiálů)

Když procitl z mdloby, ucítil

tlak na prsou, pomyslel si, že ho tíží můra, a na okamžik zadoufal, že stačí pohnout rukou, aby odletěla, ale bylo to jen několik set krabic s pánskými i dámskými polobotkami, jak Kateřina Horová při svém úprku porazila regál, což

naštěstí neuniklo pozornosti vedoucího Kociána, jenž neprodleně přivolal personál a řídil osobně vyprošťovací práce, když se k němu dostali, ještě

dýchal, ačkoli se k nim zpráva o jeho činu kupodivu ještě nedonesla, předháněli se v projevech soucitu, bylo jim ho prostě líto, nenáviděli Jiřího Katolíka, který skrblicky kupoval pouze tkaničky, zatímco on nikdy nepřišel za Kateřinou Horovou, aniž by nezakoupil alespoň dětské střevíčky, činil to z lásky k ní, aby brala větší

prémie, ale měli z toho všichni, a proto v nich dvojí tvář Kateřiny Horové vzbuzovala už dávno morální odpor, navrhovali mu, že zavolají sanitku a také

policii, odmítl, byl příliš ušlechtilý a v jeho srdci dosud neztenčeně zněla ta dávná věta

— Neplakej, já tě mám ráda, já si tě vezmu a všechny sepereš...,

chtěl za každou cenu zachránit její pověst, pokusil se jim namluvit, že přišel učinit velkou objednávku, tak velkou, že Kateřina Horová radostí vykřikla, čímž vzniklo chvění vzduchu, které překotilo regál, načež prý ona v

úleku prchla, napadlo ho to při vzpomínce, jak kdysi v Krkonoších, kam dojel na lyžích podél železniční trati, mocně povzbuzován z oken vlaků, které předjížděl, způsobil jediný jeho hlasitý povel, že se uvolnila lavina a zasykala dvě třídy, naštěstí přišla současně

obleva, aby mu uvěřili, zakoupil cvičky pro celou školu, zaplatil a vyšel konečně na čerstvý vzduch, který ho přivedl k sobě alespoň natolik, aby mohl začít střízlivě uvažovat, co

se vlastně stalo, a hlavně zachraňovat, co se

dá, spěchal šerfíci se ulicemi, vleka v rukou balíky cviček, poháněn jedinou myšlenkou, předtuchou, již si musel okamžitě ověřit, u pošty narazil na houf svých studentů, byli informováni a začali mu aplaudovat, obklopili ho ze všech stran a žadonili, aby se před nimi odpoutal od země, jak rád by

to byl učinil, ale právě vzpomínka na fiasko v obchodě obuvi, dokonce před očima Kateřiny Horové, byla silou, která ho štvála pryč, aby se jich zbavil, začal je podělovat

cvičkami, v nestřeženém momentu prudce vystartoval, brzy setřásl i

posledního, a nepolevuje v tempu běžel a běžel, dokud mu cestu nezastoupila secesní budova, bylo to nádraží, malý perón a ranžír, připomínající dětskou

železnici, můj bože, jak je to dávno, co vše musel pohřbít, promlčet, protřpět a znovu vydoufat, jakou vzdálenost projít, přímo kosmickou, a ke všemu pěšky, aby se po tom všem ocitl opět zde, zvedl hlavu, spatřil okno a za

ním svůj hubený obličejíček, dětské uši, které jsou stále ve střehu, aby nepromeškaly klapnutí dveří, kýžený signál, že soused-penzista vychází za potřebou a nastává vytoužené hlídání kanára, pochopil, že ho sem přivedl pravěký

instinkt, jenž nutí vraha vracet se na místo činu a raněné zvíře plazit se k doupěti, sem, kde jeho první

sen přerвала zpráva, že otec-vlakvedoucí, jenž byl v celé své kariéře pravzorem železničáře, ztělesněním Pořádku a Přesnosti, dopustil se jediné chyby v životě, která ho nicméně stála právě život, totiž, že v roztržitosti, jak vždy tvrdila matka, či po požití nadměrného množství alkoholu, na čemž trvaly železniční úřady, budiž to konečně vysloveno, přestoupil v

plné jízdě do vagónu, který dal o stanici dříve

odpojit, do jakých hloubek duše se musil sirotek tenkrát ukrýt před světem, aby to přežil, aby se zacelil, aby ho mohl znovu probudit k životu hlásek Kateřiny Horové, aby znovu rozkvetl a byl opylen novým snem a vydal

plod a teď tu byl

zas, už chápal proč, tady a nikde jinde, vzdálen jen několik málo stop od místa, kde stávala jeho kolébka, musil přesně zjistit, co se stalo, kde došlo k poruše, a pak ji překonat, ověřit si, že vše je opět v naprostém pořádku, a rozběhnout se tryskem za Kateřinou Horovou, anebo —
ne! o tom teď raději

nepřemýšlel, rychle prošel prázdnou nádražní halou, znal dosud přesně příjezdy i odjezdy vlaků, jak se je před čtvrt stoletím naučil spolu se signály a posunky posunovačů, věděl, že dělnické vlaky právě odjely a na řadě jsou až noční rychlíky a flamendráky, vešel tedy na pánský záchod, chvíli váhal, má-li zůstat v prostoru mušlí, kde bylo prostorněji, ale pak přece jen vešel do malé kabinky a pečlivě se uzamkl, bylo to pokořující, protože dosud bez potíží vzlétal v pokoji, plném předmětů, i ve sborovně, naplněné kolegy, aniž ho co rozptylovalo, ale toto byla krize, nechtěl zbytečně

riskovat, potřeboval právě ty čtyři bílé stěny, pod splachovadlem bylo špinavé okénko, nepropouštělo třpyt návěstidel ani hvězd, ale přesto je pro jistotu zakryl sakem, zhluboka se nadýchl, uklidnil, a upřel oči k nabílenému stropu, prožívaje už předem tu krátkou chvíli závratě, která mu vždy dodatečně zvěstovala, že měkce

přistál, moment absolutní koncentrace se rychle přibližoval, devět, osm, sedm, šest, pět, čtyři, tři, dva, teď, vystartoval a

zůstal stát na špinavých

dlaždicích, ještě třeštil oči k nabílenému stropu, ale jeho běloba mu už připomínala jen mrtvolný škleb a jeho rty zřetelně pronesly

slovo, které se v něm uhnízdilo už pod sutí krabic s obuví a nerozdal je s cvíčkami ve shluku před poštou a nesetřásl ani při běhu k nádraží, slovo, na něž narazil už kdysi, ještě v bytě souseda-penzisty, skryt za klecí s kanárem, slovo, jehož soused-penzista použil, když vysvětloval jeho matce, proč nemůže splnit jakési

její přání, zalekl se jeho zvuku, připomenulo mu první tři noty Beethovenovy Osudové, kterou si otec-vlakvedoucí pískával při odchodech do práce, snažil se je mnohokrát vymazat ze své paměti, z níž beze zbytku vygumovával i světové jazyky, odolalo a vždy, když to nejméně očekával, vyťukalo uvnitř jeho lebky své tři krátké tóny jako pohřební

datel, nikdy nepátral, co znamená, a zakázal si vyslovit je byť jedinkrát nahlas, utíkaje se k poslední naivní víře, že nevyslovené není, ale ono bylo, skrývalo se v něm po desetiletí jako časovaná mina, aby vybuchlo mezi tisíci páry zimních i jarních bot, tři tóny zahřměly v symfonickém orchestru a teď je opakovaly jeho rty

— Im-po-tent...!

a už to nebylo slovo, to slovo byl on, a začal s hrůzou chápat, co to znamená, začal se zběsile odrážet od špinavých kachlíků a vyskakovat jako šílenec v tísnivém prostoru, pomáhaje si dokonce naprosto nestylově rukama,

až toho konečně nechal, usedl vyčerpaně na klozetovou mísu a věděl, že

dolétal, že v něm to slovo ztvrdlo v mlýnský kámen, že ho spoutalo síti, zatíženou pytlíky s pískem, jako zajatou vzducholoď, že ho okupovalo jako poraženou zem a už nikdy neopustí, zaslechl

hlas Kateřiny Horové, ale nebyla to věta, která mu po léta dovolovala pracovat stovky hodin bez pokrmu, nápoje i spánku, když ho byla sytila, napájela i dobýjela energií, nýbrž věta, již mu před chvílí vmetla do tváře uprostřed obuvi domácí, vycházkové i sportovní,

— Já si nepustím do postele lháře a sraba...!

už neměl, co by k tomu poznamenal, nebylo čím to vyvrátit a vykořenit z její mysli, byl impotent a

svědkové jeho činu začnou dříve či později používat slova profesorky chemie Sovákové,

— Mně se vám jednou zdálo, že jeden člověk chodí po stropě...,

nebohý Václav Klokoč nikdy nezdolá výšku jednoho sta centimetrů a navíc nebude připuštěn na vysoké učení novinářské pro naprostou neserióznost, měl by ho alespoň

varovat, ale už se mu nedostávalo sil, sedě stále na okraji mísy, vzpomněl si, co ho napadlo, než sem vešel, venku, několik málo stop od místa, kde stávala jeho kolébka, na dvě možnosti, které měl ještě před několika minutami, a pomyslel na tu jednu jedinou, jež mu zůstala teď, věděl, co udělá, co musí udělat, co nemůže a nesmí neudělat, bylo

to absurdní, bezvýchodné, cynické, děsivé, enormní,
fantastické, groteskní, hrůzné, chorobné, iracionální,
jitřivě katastrofální, ledově morbidní, neodvolatelné,
otřesné, příšerné, rozporné, sadistické, šílené, tragické,
úděsné, vulgární, ale

zákonité, těžce

vstal z mrazivé mísy, zvedl své břímě a opustil místo,
kde prohrál svou největší bitvu, podivné Waterloo o roz-
měru čtverečního metru, šel

shrbeně, pociťuje přímo fyzicky tíži své impotence,
byl naprosto vyčerpán, ale nemohl uhnout, alespoň v tom
neměl právo uhnout, prošel nádražní halou, stále ještě
prázdnou, protože jeho Zápas s andělem netrval ani

pět minut, vstoupil do malé, neútulné restaurace, sáhl
do kapsy, a když zjistil, že sako nechal na

splachovadle — chtěl zakrýt sakem návštěvidla
i hvězdy a teď spěl vstříc trestu za své rouhání — položil
na špinavý výčepní pult zbylé

balíky s cvičkami a řekl hrbatému výčepnímu pevně,
byť tiše

Dejte mi za to jeden rum!

Vyjádření

kolegia Akademie věd ze dne 17. března 196.

k současnému stavu v oblasti přírodních věd

Kolegium Akademie věd zabývalo se na svém mimo-
řádném zasedání již dávno plánovaným rozbořem

problematiky přírodních věd, která se těší stále většímu zájmu nejširších vrstev naší společnosti. Tento zájem není nový ani překvapivý, neboť kupř. biologie, chemie a fyzika přímo determinují lidskou existenci. Ještě na počátku minulého století byly přírodní vědy doménou několika vzdělců, zatímco prostý pracující lid připisoval i nejelementárnější jevy nadpřirozeným silám, jak o tom svědčí dochované pohádky i pověry.

Moderní doba a zejména revoluční společenské uspořádání umožňují přístup ke vzdělání každému. Moderní sdělovací prostředky přinášejí denně až do našich domovů autentická svědectví, že člověk je vskutku schopen se stát vládcem přírody. Mnoho pozemšťanů už spatřilo na vlastní oči odvrácenou tvář Měsíce a ani kosmické sondy, které pronikly hluboko do vesmíru, nezaznamenaly nejmenší známky existence boží, naopak: vyslaly na Zemi bezpočet důkazů, které jen potvrdily správnost dosavadních teorií a opětovně nás ubezpečily, že žijeme v poznatelném světě, jenž se řídí přesnými zákony.

Mohlo by se tedy zdát, že je vše v naprostém pořádku, že se občané mohou klidně věnovat práci i odpočinku a vědci svému bádání. Skutečnost je však jiná. Znovu a znovu se objevují menší i větší „zázraky“, znovu a znovu se rojí zlá a ještě horší „proroctví“, která lidi znepokojují a nutí vědce, aby opouštěli své dílo a v televizi, rozhlase i tisku vysvětlovali dospělým, co by jim doma bez potíží

vysvětlily jejich děti, žáci obecných a středně vzdělávacích škol.

Kolikrát jsme jen za života naší generace přežili tzv. „konec světa“. Kolik lidí v panice zbytečně utratilo své prostředky, rozdalo všechn majetek, či dokonce volilo dobrovolnou smrt. A stále se najde dost jiných, ochotných uvěřit znovu.

Bohužel, někdy se nelze příliš divit, když se falešnými „proroky“ stávají i lidé vzdělání, jejichž povinností by mělo být šířit vědu a vést k jejímu chápání především mládež.

Stačí vzpomenout kupř. idealistické hypotézy tzv. „tepelné smrti“ vesmíru, již v druhé polovině XIX. století zděsili lidstvo německý fyzik R. Clausius spolu s lordem Kalvinem. A přece mohlo být od prvopočátku každému jasné, že tato „hypotéza“ vznikla neoprávněnou extrapolací zákona, platného pro makroprocesy a izolované soustavy, na celý vesmír, že platnost druhé termodynamické věty má svoji „dolní“ a „horní“ hranici — úroveň mikročástic a úroveň obrovských vesmírných procesů, které např. postihují obecné teorie gravitace — a především, že se empiricky prokazuje možnost koncentrace látky vyzářené z hvězd v nové zářící objekty, v čemž lze spatřovat nejpádňější a obecně srozumitelný argument proti „tepelné smrti“.

„Zázraky“ a „proroctví“, jimiž jsme častováni dnes, nemají ovšem ani tuto úroveň. Všeobecná vzdělanost dosáhla takového stupně, že se jejich autoři neodva-

žují na půdu teorie, kde jim hrozí okamžitá ostuda. Uchylují se raději jako ve středověku do oblasti iracionálna, odkud zasahují — často stále ještě bohužel i s vydatnou pomocí církve — lidské podvědomí, v němž dosud doznívají hrůzné mýty našich předků.

Ano, všechny tyto „jevy vyvracející zákony“, byť údajně docilovány „silou intelektu“, jsou tak ubohé, že se je nechce uvádět konkrétně. Nejspíš bychom tím autorům dopomohli k laciné popularitě, o kterou jim bezpochyby šlo. Ostatně víc by se patřilo jmenovat konšely, kteří jsou dodnes ochotni vymýšlet „divy“, aby jejich obec získala predikát „světovosti“.

Ne nadarmo si povzdechl klasik naší literatury: „Český Honza zůstane Honzou, i kdyby ústřice snídal.“

Považujeme nicméně za svou vědeckou povinnost zapakovat některá základní fakta z oblasti fyziky, na niž se dnes především soustředila pozornost občanů.

Zakladatelem moderní fyziky se stal italský přírodovědec a myslitel Galileo Galilei, který definitivně překonal aristotelovsko-scholastické pojetí přírody, stanovil zákon setrvačnosti, zákon volného pádu, i tzv. princip relativity pohybu. On to byl, kdo založil mechaniku jako vědu, na niž pak mohl přímo navázat anglický fyzik Newton, zakladatel klasické mechaniky, která měla zásadní význam pro formování mechanického materialismu. Newton formuloval pojetí absolutního prostoru a času a zejména gravitační zákon, který

teoreticky dovršil úspěch heliocentrického směru a stal se základním pilířem jednotného fyzikálního názoru na svět.

Newtonův gravitační zákon se tedy nezrodil náhodně; je dovršením jedné epochy a začátkem další.

Stačí uvést, že o tento zákon se opírá i obecná fyzikální teorie pohybu, prostoru a času, formulována Albertem Einsteinem, všeobecně známá jako teorie relativity — a pro nás závazná i tím, že vznikala částečně v Praze —, která je velmi úspěšně aplikována v současné kosmologii. Této teorii vděčí opět za svůj vznik kvantová mechanika fyziků Bohra, Heisenberga, Schrödingera aj., fyzikální teorie pohybu mikročástic, která vede k uznání objektivního charakteru pravděpodobnostní (statistické) zákonitosti a nahodilosti a umožnila zobecnit klasickou představu determinovanosti.

Z toho všeho je snad již každému zcela zřejmé, že gravitační zákon je dnes nevyjmutelnou součástí neotřesitelné stavby, z níž lidstvo startuje ke hvězdám.

Tento zákon platí obecně, a známý stav beztlíže, vznikající v kosmickém prostoru či ve speciálních přístrojích, je pouze jeho produktem.

Pokud byl kdy „překonán“, pak pouze za pomoci motorů, zvedáků či jiných technických prostředků, jaké nechybí ani ve výbavě pouťových kouzelníků.

Veškeré obavy, že by jej někdo „zrušil“ a eo ipso způsobil zkázu světa, jsou tedy naprosto bezpředmětné, ba směšné.

Dementi

Státní tiskové agentury ze dne 18. března 196.

Vyjádření kolegia Akademie věd, uveřejněné včera ve všech denních listech, vyvolalo řadu dotazů, k nimž STA sděluje toto:

V posledních dnech jsou šířeny zprávy, že člen profesorského sboru Pedagogické školy v K. při několika příležitostech napadl gravitační zákon Isaaca Newtona a na důkaz svých tvrzení chodil inverzním způsobem v různých místnostech.

K tomu je STA zmocněna prohlásit:

Jak vyplývá právě z Vyjádření kolegia Akademie věd, nepřinesla ani nejnovější světová bádání v oblasti fyziky a mechaniky žádné poznatky, jež by Newtonovu základní práci uváděly v pochybnost. Gravitační zákon je a zůstane fundamentem, na němž spočívá moderní věda a o nějž se opírá i pokrokový světový názor.

STA dále prohlašuje, že celý případ je výslednicí náhod, indisposic i nedorozumění a byl uměle nafouknut lidmi, kteří nadřadili zájmy svého okresu i svůj zájem osobní zájmům celé naší společnosti. Zůstává ostatně v živé paměti, jakých metod použili funkcionáři v K. při předloňské územní přestavbě státu, když bylo rozhodnuto, že se krajským městem stane P. Své k tomu jistě manifestačně řeknou voliči už v dubnu letošního roku.

Pokud jde o pedagoga, který k těmto dohadům i lictacím zavalil příčinu neobvyklým sportovním výkonem,

uznal nevhodnost svého počínání a zavázal se vysvětlit věc veřejně před shromážděným žactvem ústavu.

STA dementuje současně předem všechny nepodložené pověsti vyvolané eventuálně tímto dementi a považuje celou záležitost za definitivně uzavřenou.

Prohlášení

sekretariátu ministra školství ze dne 19. března 196.

K četným dotazům občanů, vyvolaným včerejším dementi Státní tiskové kanceláře, sděluje ministerstvo školství, že osnovy pro vyučování fyziky na středně vzdělávacích školách platí dál v plném rozsahu; žáci budou nadále vyučováni i klasifikováni podle schválených učebnic.

Totéž se vztahuje i na školy odborné a příslušné fakulty Vysokého učení technického.

Otázky pro maturitní komise, určené žákům maturujícím z fyziky, byly vypracovány ještě před 4. březnem t. r., a proto jakékoli obavy, jakož i intervence jsou bezpředmětné, a tudíž zbytečné. Učitelé a profesori, kteří by se při výkladu fyziky od schválených stanov jakkoli odchýlili, jednají svévolně a budou disciplinárně potrestáni.

Pastýřský list

všem duchovním a věřícím, vydaný Arcibiskupskou kanceláří dne 20. března 196.

Bratři v Kristu,

obracíme se na Vás v důvěře, že naše slova padnou na úrodnou půdu křesťanské poslušnosti, kterou jsme povinováni Pánu Bohu, Sv. Církvi, jakož i státu, jehož jsme všichni spolu uvědomělými občany.

Jest pravdou, že náš Spasitel a Pán, Ježíš Kristus, chodě činil zázraky, jakž svědecky dochováno v čisté studnici naší víry, v Novém Zákoně, zejména pak v evangeliích Sv. Matouše, Marka, Lukáše a Jana. Rovněž jest pravdou, že Sv. Církev uznala i řadu jiných zázraků, jimiž Otec, Syn i Duch Sv. osvědčili nejednou svou všudypřítomnost a ustavičnou péči o své ovečky. Připomínáme vám však, že každý z těchto zázraků byl pečlivě ověřen a připuštěn teprve po uznání Sv. stolicí.

Moderní doba zaznamenává stále větší rozmach vědeckého bádání, před nímž se Sv. Církev neuzavírá, vycházejíc z víry, že vše na tomto světě pochází od Boha, tedy i kupř. fyzika. Popírati to, znamenalo by popřít samu podstatu věrouky. Vědecké objevy či technické vynálezy jesti třeba chápat nikoli jako dílo Satanovo, nýbrž naopak jako ušlechtilou křesťanskou snahu zvelebovat a zkrášlovat dílo Jeho. Nenít ostatně nejlepším důkazem, že u kolébky evropských přírodních věd stáli mužové tak bohabojní, jakým byl nepochybně ve XII. stol. dominikán Albert von Bollstädt a ve stol. XIII. františkán Roger Bacon? A kolik teprve věřících katolíků, nevyjímaje kněží, věnuje se vědě dnes, aby rychleji uskutečnili Jeho království na zemi?

Vysvětlitelnost přírodních jevů, vyjádřena definicemi a zákony, není přeceť v nejmenším rozporu

s nepostižitelností Všemohoucího, naopak, slouží nám jako další důkaz, že Jeho milost jest nekonečnou.

Žel Bohu, draží v Kristu, jsme stále ještě sklíčenými svědky, že se mezi námi nalézá nemálo těch, kteří tuto milost znevažují. Z pouhé příčiny, že se vyskytne jev, jež věda doposud nestačila objasnit, křičí o zázraku, dopouštějí se přitom hned dvojího hříchu!

Snižující hodnotu skutečných zázraků, jež Sv. Církev v minulosti ověřila a připustila, ohrožují současně pracně nabytou rovnováhu mezi úřady Božími a úřady státu. Nelze než chápati stát, který zabezpečuje obecný prospěch lidu a rozvoj jeho pozemských statků, považuje-li podobné činy, konané pod pláštíkem Sv. víry, za činy nevlídné, jež soudí nejen Bůh, ale i světská moc. Ujistili jsme státní orgány, že se od takových činů dnes i napříště rozhodně distancujeme a prosíme vás, bratři v Kristu, abyste i vy obnovili svůj slib křesťanské pokory. Připomeňme si slova Tomáše Akvinského, pátého učitele Sv. Církve:

„Víře naší nejlépe sloužití může přirozený rozum.“
Modleme se:

Budiž čteno na všech duchovních shromážděních i exerciích počínajíc nedělí 21. III. A.D. MCMLXV...

Oběžník

*předsednictva Svazu tělesné výchovy
všem tělovýchovným jednotám
(ze dne 20. března 196.)*

Předsednictvo Svazu tělesné výchovy sděluje tímto všem tělovýchovným jednotám, že zůstávají v platnosti všechny čs. rekordy ve skoku do výše, skoku o tyči, skoku do dálky i v trojskoku, jak byly schváleny k 31. 12. m. r.

Současně předsednictvo oznamuje, že ve shora uvedených disciplínách budou i v tomto roce uznány za rekordy pouze výkony dosažené obvyklým způsobem, tj. bez pomoci intelektu.

Na všech závodech, kde se očekává překonání rekordů ve skocích, budiž zdvojnásoben počet rozhodčích. Borci, kteří překonají kterýkoli z platných rekordů, musí se navíc podrobit psychotechnickému testu: prokáže-li se, že jejich inteligenční kvocient překročil hranici, kterou před začátkem závodní sezóny stanoví ministerstvo zdravotnictví, budou diskvalifikováni.

Máme v živé paměti doby před sjednocením tělovýchovy, kdy sport byl výsadou buržoazní inteligence; nepřipusťme vývoj, který by ohrozil jeho masovost. Nezapomeňme: Doping je škodlivý, a proto je zakázaný v jakékoli podobě!

Podáváme vám tuto informaci interní cestou, abychom věc nerozvířovali na veřejnosti a neupozornili tak na ni zbytečně lehkootletické organizace v zahraničí, neboť hrozí nebezpečí, že by mohly požádat o vyloučení našich atletů z mezinárodních soutěží.

Sportu zdar!

Rekonstrukce VII

(podle dobových materiálů)

Když dne 10. března 196. v 19.00 v restauraci IV. cenové skupiny na Dolním nádraží města K. vypil svůj první rum, notabene malý, velký mu hrbatý výčepník odepřel, domnívaje se, že balíky cviček pocházejí z lupu, stalo se něco neočekávaného, neopil se,

jak se dalo právem předpokládat u člověka, jemuž kolegové k třicátým narozeninám věnovali z žertu basu mléka, kartón limonád a konev vody, ani ne onemocněl otravou alkoholem, nýbrž

přestal na okamžik vidět, ale dříve než stačil vykřiknout o pomoc, zrak se mu opět vrátil, vybaven zcela novou schopností, bylo to asi totéž, jako když na obrazovce moderního televizoru skončí černobílý film na motivy Zápisků z mrtvého domu a začne barevný přenos z karnevalu v Havaně, ukázalo se, že na jeho

organismus, vybavený tolika mimořádnými dispozicemi, účinkuje alkohol asi jako hašiš, opium, kokain, marihuana, LSD a jiné drogy, ale ještě spíše jako rajský

plyn, ether, cyklopropan, chloroform, thiopentobarbital, tribromethanol a jiná

narkotika, neboť u něho došlo k

milosrdnému útlumu vyšších funkcí mozkových, aniž nastávalo tělesné i duševní vyčerpání a postupný rozpad osobnosti, jeho pronikavá osobnost se pouze kvalitativně změnila, po prvním rumu ochrnluly v jeho mozku všechny buňky obsahující jakékoli nepříjemné vzpomínky, zmizely navždy kleště, brašna a služební čepice, jediné pozůstatky otce-vlakvedoucího, které však kdysi stačily zavalit jako láva tento malý perón i ranžír, připomínající dětskou železnici, zmizel byt v lázeňské čtvrti s jediným oknem, z něhož bylo vidět jen protější

okno, zmizeli výrostci z letních táborů, kteří mu dávají čichat kýchací prášek a lijí do rukávu teplákové bundy vodu, nenávratně se vytratil ředitel Baluna, jenž mu hrozí propuštěním za kopulaci Jana Husa s

parní lokomotivou, vše, vše, vše, co ho kdysi zarmoutilo a zklamalo, od

hádky s profesorem fyziky Vilibaldem Bláhou přes zbytečné domácí vězení až po strašný pád

lepenkových krabic s obuví všech čísel, včetně čísel nadměrných, i krutou porážku na onom neobvyklém bitevním poli, jemuž jako bezejmenná kóta dominovala klozetová mísa, ale především pohltily proudy

rumové Léthé obraz, zvuk i smysl slova Impotent, tak si lze vysvětlit, že se

mu odulý a zarostlý hrbáč proměnil mžiknutím oka v cherubína, místnost sama pak v dekoraci z Tisíce a jedné noci, a on se jal chválit mužovu sličnost i zářivou krásu zaplivaného výčepu IV. cenové skupiny na Dolním nádraží v K. tak euforicky, že se starý prchlivec záhy rozhodl utlouci ho pípou, hodlaje dokázat kradenými cvíčkami, že jednal v sebeobraně, naštěstí dorazil

v tu chvíli motorový vlak z krajského města, ten si nemohl pamatovat, neboť zde přepravoval necelých třiadvacet let, a do lokálu se vhrnul houfec

žíznivců, přítomnost tolika svědků nesloužila hrbáčovu úmyslu, pročež se alespoň pokusil upoutat na provokatéra pozornost, lstivě počítal, že v opilosti urazí i je, až jim nezbude než ho ukázkově

zmlátit, byli to vesměs dělníci ze zbrojovky, předhodil jim ho, ale měl se dožít překvapení, když jeden z nich v úžasu rozhodil tlapy a zařval

— To je pan profesor! Pan profesor Juráček...!

byl to otec Gustava Máry, bývalého žáka, rovněž tragicky nešikovného, jenž u jeho předchůdce třikrát propadl z tělocviku, když Adam Juráček začal učit na Pedagogické škole, opakoval hoch, ač jinak nadaný, počtvrté stejnou třídu, zželelo se mu ho, a protože se nikdy neuchýlil k podvodu, naučil chlapce soukromě sportu

šachovému, z něhož ho potom zkoušel a klasifikoval bez výčitek svědomí, Mára mladší byl právě nyní na turnaji velmistrů v Copacabaně a jeho

otec objal milovaného pedagoga, jehož fotografii umístil ve svém příbytku mezi portréty Stalina a svatého Floriána, Mára senior nebyl sice požárníkem, ale svou žízeň hasíval tak často a vydatně, že světcovu přízeň opravdu potřeboval, nyní měl tedy možnost uhasit zároveň žízeň i lásku, ovšem ještě dříve, než

stačil objednat dva rumy, řekl jiný chlap, který je upřeně pozoroval, polohlasem, v němž se zračil obdiv, mužům ve své blízkosti

— To je von, co umí chodit po stropě...!

a Mára už nebyl sám, kdo toužil po společnosti muže, jehož sláva se tak rychle rozšířila díky přísně tajnému charakteru usnesení, shlukli se kolem něho a plácali ho s drsnou něhou po zádech, byli to kvalifikovaní dělníci, zvyklí pracovat se složitými stroji, a vážili si

mozků, které je vymýšlejí, a vymýšlejí i jiné věci šetřící lidskou námahu, věděli lépe než mnozí, kdo o tom drželi projevy a přijímali usnesení, co je zemská

tíže, zanechávala svá razítka na jejich prstech a dlaních, měla stálé vstupní vízum do jejich svalů, byla jim osobním nepřitelem, jedním z nejhorších, a tenhle hubený kantůrek, ačkoliv vypadá, že by sotva přetrhl

nudli, ho přemohl, a chce jim svůj objev odevzdat, nebo alespoň jejich dětem a vnukům, a navíc je našinec, krajan, dokonce rodák, jejich člověk, cítili to, ale neuměli vyjádřit slovem, proto mu jeden každý z nich alespoň

koupil rum, s každou

sklenkou byl svět kolem něho barevnější a melodičtější, většinou je neznal, nikdy neviděl, ale byl by přísahal, že jsou rodní bratři, které mu matka zatajila, a nyní vrátilo samo nebe, objímal je, zpíval s nimi, podepisoval se jim na pohledy, které posílali dávno zapomenutým příbuzným a známým, kiosk v nádražní hale byl vyprodán až do

léta, hrbatý výčepník, který se již postě omluvil, neboť zažil nesčetněkrát, že se mu host ožral jako prase z radosti mnohem menší, než jakou musí být jeho, chtěl mít něco extra, přinesl mu k podpisu

občanskou legitimaci, dojely noční rychlíky i flamen-dráky a bylo nutno končit, ne snad proto, že by je někdo vyhazoval, ale nebylo už co

pít, výčepník je chtěl udržet za každou cenu, otevřel i lé-kárničku, ale Alpa francovka stačila jen na chvíli, chtěli pít dál, kdosi oznámil, že u Supa mají mysliveckou, hrbáč uprosil, aby se k němu vrátili, až všude zavřou, do té doby slíbil mít zásoby, letěl vzbudit přednostu, aby mu půjčil drezínu, pochodovali k Supu se zpěvem, vůz se světelným majákem, který jim přehradil cestu, zvedli prostě na ra-mena nesli s sebou, oznámili posádce, že jej použijí jako berana, kdyby jim u Supa nechtěli otevřít, řidič zoufale troubil třikrát krátce, třikrát dlouze, třikrát krátce, pro-pustili policisty teprve za slib, že se s nimi nesetkají znovu,

byl dodržen, městská Bezpečnost nebyla vybavena pro střetnutí s takovou masou opilců, notabene pracujících, nadto již zjistila, co se slaví, a rovněž znala tajné usne-sení, u Supa přirozeně přijali zástup jako ztracené syny,

a stejně pak i u Krobiána, u Bačkory, v Balónu, u Kolonády, v Embassy, u Slona, u Královny, i U Filípků, kde se hodlali s oslavencem rozloučit, neboť měl přes ulici postel, ale on

odmítl jít spát, naučil se už pít rumy, vodky, koňaky, whisky, aperitivy, likéry, piva, vína i šampusy, znal koktejly, longdrinky, i fizzy, ale nikde neměli

mysliveckou, odpochovali tedy zpět na nádraží, poslal matce telegram, že je v pořádku, myslí na ni a vše jí vynahradí o Vánocích, čekali v lokále, až se vrátí, aby vlastnoručně narazil

sud, myslivecká ho přímo okouzila, zavrhl všechny nápoje a zůstal u ní, drezína ji vozila dvakrát denně, rozbil na nádraží svůj hlavní stan, bylo to výhodné pro všechny, odjížděli po směnách od sudu do práce a z práce k sudu, nikoho nepřekvapovalo, že náhle udeřilo

jaro, považovali to za přímý důsledek jeho činu, byla to úplná kapitulace přemožené přírody, aby ušetřili čas, vyvalili sud přímo na malý perón u malého ranžíru, už mu nic

nepřipomínal, byl absolutně šťasten, nevnímal ani to, že společnost se střídala, zejména po dopolednách ji tvořila převážně individua práce se štítící, natáhli se sem z celého okresu, když k nim jarní vítr přivál pach myslivecké, ti ho ovšem nehostili, nebyli dnešní, byli přesvědčení, že musí mít prachy, fůru prachů, věřili, že v balících, které stále držel v ruce, má plány svého objevu, složili se a nabídli mu za ně slušnou částku, divil se, ale prodal, pak div nebrečeli vzteky, vyznali se však v tlačenici, donutili ho, aby jim

všechny tenisky podepsal, a prodávali je ve městě na ulicích, byl to zlatý důl, když propil, co na nich vydělal, začali mu půjčovat na úrok, protože se rozneslo, že dostane státní

cenu a rovněž Nobelovu

cenu, tak to trvalo už déle než týden a on si v opojení nevšímal, že je mezi nimi stále méně tváří z prvních dnů, že i parazitů valem ubývá, že stále víc a víc jeho mokrých kamarádů postává v hale s

novinami, že mezi nimi propukají divoké sváry, a že také jemu stále častěji kladou otázku, jež v prvních dnech nikdy nepadla, totiž umí-

-li skutečně chodit po stropě, a jestli ano, aby jim to tedy předvedl, snažil se pít ještě intenzivněji, seděl přímo pod soudkem a sál úzkou hadičkou oblíbenou lihovinu, na jejich dotírání odpovídal krčením ramen, nechte mě, nemám kdy, ale to už mlel z posledního, i nejlepší letoun má akční rádius, i nejsilnější organismus své maximální zatížení, koneckonců byl sice génius, ale nebyl bůh, vypil za dekádu tolik alkoholu, jako notorický piják za život, nikoli, jeho organismus se nezhroutil, ale co horšího, zvykl si, blokáda

vyšších funkcí mozkových začala opět, zprvu poznamenáhl a pak stále rychleji, polevovat, takže v sobotu, dne 20. března večer, spatřil ve dveřích tu známou, vytouženou, už téměř nabytou a pak nenávratně ztracenou služební

čepici a rozplakal se, vše

se vrátilo, absolutně vše, počínaje oknem v lázeňské čtvrti, z něhož bylo vidět jen protější okno, vzdálené pouze na

dosah ruky, až po sako, kterým chtěl v pošetilé pýše, na bitevním poli pánského záchodku, zakrýt hvězdy i návěstidla, vrátilo se jako bumerang, byl na to

sám, v opuštěném, zaplivaném lokále IV. cenové skupiny na Dolním nádraží v K., sám s odulým hrbáčkem, který mu hrubě oznamoval, že zavírá, a trval, aby mu bez odkladu hotově zaplatil jedenadvacet tisíc, pět set dvanáct korun, čtyřicet

haléřů, a on už nevlastnil ani hotovost, ani úspory, ani svou schopnost, ani Kateřinu Horovou, když tu do lokálu vstoupili, v doprovodu přednosta stanice, soudruzi Hábl, Voráček a neznámý pán, jenž vyhlížel jako Adolf Menjou, avšak představil se jako ministr cestovního ruchu Nauman.

Projev

s. Hábla na společném zasedání orgánů města K., konaném v sobotu dne 20. března 196. v Lázeňském domě (přepsáno ze zvukového záznamu)

Soudružky a soudruzi,

znáte, znáte mne, znáte mne dvacet, znáte mne dobrých dvacet let a víte, víte, že jsem, víte, že jsem vždy disciplinovaně plnil, vždy disciplinovaně plnil každé usnesení. Ale usnesení, usnesení, které zde bylo, které

jste zde přijali, na zasedání, na nešťastném zasedání 7. března, to usnesení, odpusťte, odpusť mi s. Mareši, protože jsi to byl ty, ty jsi to byl, kdo toto usnesení, toto nešťastné, kdo toto nešťastné usnesení navrhl, toto usnesení já nemohu, já při nejlepší vůli, plnit. Vyslechli jste, vyslechli jsme všichni, všichni jsme vyslechli informaci, důvěrnou, to zdůrazňuji, to podtrhuji, po zkušenostech, přísně důvěrnou informaci z úst s. Naumana, z úst s. ministra Naumana, s. ministra cestovního ruchu. Nebyl jsem zde, když se toto usnesení, když se toto nešťastné přijímalo, neboť jsem byl, ano, soudruzi, byl jsem, s. Mareši, u zubního, u lékaře, což se může, což může někomu, může směšné, ale ono je, jak se ukazuje, ono dobré, soudruzi, je dobré občas, s. Mareši, občas je dobré zajít k zubnímu, protože mám, k zubnímu lékaři, protože dnes mám, mám v pořádku, dnes mám v pořádku nejen zuby, ale i, s. Mareši, zuby i svědomí. Kdybych zde, kdybych byl, kdybych zde býval, kdybych zde byl býval mohl být, být mezi vámi, mezi vámi na tom, na onom nešťastném, na zasedání 7. března, do konce, byl bych, ovšem, býval bych vám, mohl bych býval pouze opakovat, opakovat, co jsem řekl, co jsem na poradě, na poradě dne 5. března, jsem řekl tobě, s. Mareši, tobě a s. Kreperátovi, řekl vám oběma, a je to v zápisu, řekl jsem a cituji: Myslím si, že nejdřív musí existovat nějaká linie, nějaké jednotné stanovisko, které zaujmeme jak směrem nahoru, tak dolů, abychom nešlápli vedle, protože odpovědnost ponese koneckonců my. To jsem, to jsem tedy, soudruzi, řekl jsem

to, řekl soudruhům, protože ta věc, řekl jsem, abychom napřed ve třech, celá věc, nejdřív jako Trojka, celá ta věc se mi od začátku, abychom nesvolávali plénium, dokud se nerozeberem, dokud se v tom sami. Ovšem s. Kreperát, s. Kreperát při své, při známé, vždyť si ho, své známé zbrklosti, vždyť jsme ho znali, svolal, a s. Mareš, soudruzi, s. Kreperát svolal hned, a s. Mareš ovlivnil, on toto plénium svým, jak to umí, on plamenným, toto plénium projevem, který způsobil, víme co, všichni to dobře, ono nešťastné, a teď jsme, a neseme, jsme tam, odpovědnost všichni, a teď jsme tam, jak tu jsme, kde jsme, soudruzi, a kde jsme nechtěli. Já nebudu, já nechci dlouho, s. Nauman, s. ministr už řekl, a já o tom tedy, o čem taky, soudruzi, když jsme to nechtěli. Já nebudu, já nechci znova, s. ministr s. Nauman, už řekl, a já nehodlám, proč taky, soudruzi, když víme, každý z nás, viděli jsme na vlastní, my jsme zažili, co se tu, my všichni na oči, dělo. A já to řeknu, řeknu to, jak si to, řeknu to, myslím tady se, my jsme viděli, zneužila, tady se zneužilo tíže k vyvolání, tady se vyvolaly, řeknu to stručně, zemskou tíží se vyvolaly potíže. (Potlesk.) My jsme, a ono to bylo, zažili jsme, i ty, s. Mareši, co všechno, mám na mysli kravály, soudruzi, a podobné, my se všichni, já doufám, napijeme, ale všechno má, všechno se musí, jsou určité, a za ty meze, my za meze nepůjdeme. Jak správně řekl, a také jsme v novinách, řekl s. ministr, s. Nauman, a my jsme to, to četli, každý, s. Mareši, kdo čte, někdo radši slovníky, ale já, někdy je dobré, a hlavně užitečné, sledovat, protože

denní tisk už řadu, nebyl to jeden článek, psala Akademie, psalo ministerstvo, i jiní, jsou toho plné noviny, a naši lidé, slovníky jsou hezká věc, ale občané, my všichni, hlavně noviny, a důsledek, všichni to dobře, na vlastní kůži, jděte do obchodu, nikde, ani na okrese, nejsou brambory. Protože když my, když s. Mareš, a hlavně to nešťastné, i když přísně důvěrné, občan se doví, a co si má myslet, když máme, zažili jsme, my všichni jsme, a naše manželky, většina z nás, válku, a takové usnesení, když se navíc, a ono se, bohužel, vždycky se všechno, s tím už taky jednou, se vykecá, a z toho my už také, konečně vyvodit, občané si řeknou, řeknou si jako vždycky, jdou a skoupí, vyvodit důsledky, skoupí kde co, a kde my to máme, kde to má obchod, kde se to má, kde brát, on si řekne, dneska neplatí, a to je to, soudruzi, to nejhorší, řekne, dneska neplatí přitažlivost a zítra nebudou, my jsme to zažili sami, a nejednou, všichni, nebudou platit peníze. A my se, my se jim, my se jim nemůžeme, soudruzi, nemůžeme se jim divit! (Bouřlivý potlesk.) A to už nemluvím, byl jsem, byli jsme všichni, většina z nás, jděte se podívat, U Filípků, známe to tam, nejednou, i s. Mareš, a vy také, co tam, co se tam děje? To není, soudruzi, to už není, tam se to nepodobá, není hostinec, to je, s prominutím, my nejsme, nejsme žádní, církev má své místo, vymezené, má přesně vymezené v naší společnosti, když někdo, když občan, ať si věří, ale ať nám nikdo, a to je teď U Filípků, protože bydlí, protože naproti, protože tam profesor Juráček, ale nikdo nemůže,

nemá právo, dělat z hospody, z veřejného podniku, nemá právo kapli, dělat poutní, tam jsou svíčky, sedí tam, já si vážím, my všichni, vážíme si, my taky budem staří, ale svíčkové, svíčkové báby, sedí tam, nemluvě, nemluvě o tom, zeptejte se vedoucího, chodí na nás, a právem, prodává jenom, jenom sodovky, tam se sedí, a, soudruzi, čeká, až Juráček, my jsme, já také, a jistě i vy, intelligence je, to jí neberem, je nutná, ale profesor Juráček, tam se čeká, a nikdo, nikdo ani on, ani on se proti tomu, čeká se, že snad začne, a my víme, že se proti tomu, proti tomu se i sama církev, že snad začne dělat zázraky. A on, o tom se ví, ví se to dobře, on je dělá, ale jinde, dělá je takové, jaké, a na tom trvám, jaké tady, soudruzi, jaké tady nemůžeme, pijatiky, jaké nikdo z nás potřebovat. (Potlesk. Výkřiky: Fuj!) A to, to všecko, to všecko, to všecko díky, vinou, to všecko zásluhou, zásluhou toho nešťastného, naše manželky, všichni je máme, i já, zeptejte se jich, co si naše myslí, a ony, my to víme, nám řeknou, zeptají se nás, kde to má, manželky, kde to má všecko, kam to, k čemu, protože moje dcera, můžeme ji všichni, sám jsem to viděl, školní časopis, ať si je, ať si klidně, ať si je vydávají, ale, já to tu mám, tak daleko už, tady je článek, a nadpis, nadpis toho článku, cituji, soudruzi, a to, zdůrazňuji, vyšlo, vyšlo to ve škole, kde jsou, kromě jiných, kde jsou i dívky, cituji: Jak přijít do beztížného stavu. (Smích.) Ne, soudruzi, to není, to sice je, ale není to k smíchu, vůbec, ale spíš, a vy to cítíte, cítíme všichni, i s. Mareš, k pláči, jak daleko to, ale my, tady přestává, tady končí, jak už

s. Nauman, s. Nauman ministr, a začíná, jak se říká, my tomu musíme, musíme rázně, proto jsme byli, soudruzi, udělat, proto zvolení, přítrž. (Potlesk). Já nebudu, nechce se mi, myslím, soudruzi, myslím, že je, bylo by, cítíme to, cítíme všichni, zbytečné, polemizovat, vracet se, zabývat se, tvůj projev, s. Mareši, tvé vystoupení, tvé minulé vystoupení, tvé nešťastné, myslím, že bys měl, každý to cítí, my všichni, bylo, odpusť mi, ale je to tak, ty tvé Přímětice, je to směšné, a Rybitví, směšné i nebezpečné, dnes, v naší době, v našich, soudruzi, my nemusíme mít, v poměrech, mít obavu, že něco, že nějaká myšlenka, že nějaká správná myšlenka, obavu, přijde nazmar, ale spíš, jak se, s. Mareši, se ukazuje, abychom, a to se nám, to se ti, tomu nešťastnému usnesení, to se vám, já se nechci, nemám ve zvyku, ale byl jsem, a vy to víte, nebyl přítomen, vám povedlo, u zubaře, ten tvůj, s. Mareši, ten tvůj, toho tvého Diviše, hromosvod, to jsme teď, to si neodpáříme, to jsme teď my a, jak nasvědčuje, jak dokazuje, jak o tom svědčí přítomnost, přítomnost mezi námi, fakt, že mezi námi je, sedí mezi námi, fakt, že mezi námi je, a dokonce sedí s. ministr, s. Nauman cestovního ruchu, svědčí o tom, že i to tvé, s. Mareši, to tvoje ruchadlo, máme teď, soudruzi, máme teď na svém, ruchadlo máme teď na vlastním krku. (Potlesk, volání Fúj.) A tak já, s. Kreperát, a tím chci, soudruzi, tím skončit, budu radši, jak mi měl, jak ve zvyku, jak mi říkat, budu radši, podle s. Kreperáta, přešlapovat, chvíli přešlapovat, rozumí se, na místě, než abych, jak nám s. Nauman, jak nám správně, jak my všichni, se utrl,

jako to nešťastné, a musel se pak, jako ty, s. Mareši, musel se s ostudou, jako my všichni, a tím pádem i já, vracet s ostudou zpátky. (Bouřlivý dlouhotrvající potlesk, volání Fuj, účastníci vstávají a tleskají skandovaně.)

Usnesení

*mimořádného společného zasedání orgánů
města K. ze dne 20. března 196.*

Mimořádné společné zasedání orgánů města K. vyslechlo na svém zasedání, které se konalo dne 20. března 196. v Lázeňském domě za řízení ss. Mareše a Hábla, zevrubnou, jakož i přísně důvěrnou informaci s. ministra cestovního ruchu s. Naumana o některých nových aspektech pohledu na tzv. překonání přitažlivosti zemské Ad. Juráčkem, t. č. profesorem tělocviku a kreslení na Pedagogické škole v K. Po krátké, ale tím principiálnější diskusi se usneslo:

1/ Vyslovit pokárání a vyvodit důsledky proti Ad. Juráčkovi a jeho společníkům, kteří vmanévrovali školské i městské orgány do akce, jež odporuje jak objektivně zjištěným skutečnostem, vyjádřeným v dosud platném zákoně I. Newtona, tak zdravému rozumu drtivé většiny pracujících města K. i celého okresu K.

2/ Vyzvat Ad. Juráčka, aby se cele věnoval vyučování tělocviku a kreslení žáků Pedagogické školy v K. a přestal se zabývat experimenty, k nimž nemá potřebnou kvalifikaci.

3/ Uložit řediteli Pedagogické školy s. Voráčkovi, aby to zajistil zvýšením počtu hodin tělocviku a kreslení. Též aby obden podával městským orgánům zprávu, jak je plněno prohlášení ministerstva školství z 19. března t. r., zejména jeho poslední odstavec.

4/ Vyzvat důrazně Ad. Juráčka, aby svá tvrzení veřejně odvolal na veřejném shromáždění občanů a mládeže města K., jak to bylo slíbeno již v dementi STA 18. března. Tamtéž by měl odsoudit všechny nepřístojnosti, k nimž došlo v přímé souvislosti s jeho činem a za něž tedy průkazně nese spoluodpovědnost. Za tím účelem zajistit na zítřek, dne 21. března, slavnostní sál Grandhotelu.

5/ Za vyčleněné již prostředky vypsát soutěž na postavení pomníku velikého I. Newtona, vynálezce gravitace. V projektu zdůraznit zejména váhu, jakou pevně spočívá na podstavci.

6/ Uložit s. Voráčkovi, aby se na nejbližším zasedání k případu svého podřízeného a přítele Ad. Juráčka vyjádřil, a zaujmout stanovisko k jeho dosavadním vyjádřením.

7/ Odvolat s. Mareše z dosavadní funkce a nahradit ho s. Háblem.

Všechna usnesení byla přijata jednomyslně.

Důvěrná zpráva

*ministra cestovního ruchu Čeňka Naumana
předsedovi vlády ze dne 20. března 196.
(zasláno kurýrem)*

Velevážený soudruhu předsedo, milý Píďo! *Poznámka: Jde nejspíše o přezdítku z mládí.*

Oznamuji Ti, že jsem úkol, stanovený mi vládou a Tebou osobně, splnil beze zbytku, takže stojím před závěrečnou operací. Té se už nezúčastním, aby náš přehnaný zájem nedal aféře větší formát, než si tenhle Kocourkov zasluhuje. „Zvednutí mandlí“, které jsi zdejším strejcům naordinoval, jsem uskutečnil dnes ráno nejdřív ve stolní společnosti a pak při věnečku, jehož se účastnilo přes sto místních nápadníků trůnu. „Míchání kaše“, které mělo následovat po mém představení, obstarali sami. Místo toho střeleného Mareše, který před čtrnácti dny vystřídal Kreperáta (mimochodem, všichni to vidí jako jediný světlý bod celého maglajzu, říkají svorně, že by je tu byl Kreperát tyranizoval ještě dalších dvacet let, protože na každého něco věděl! dobré, co?), byl zvolen Hábl, žádné lumen, ale aspoň poctivý, zkušený, citlivý, oddaný, věrný, a hlavně rozvážný starší funkcionář, který měří radši i desetkrát, než aby se jednou řízl. Fakt je, že se mu to v životě nestalo (za vydatného přispění zubařů, ke kterým spěchá před každým vachrlatým hlasováním, dobré, ne? musí mít nejmín páté zuby), takže je asi skutečně pravý muž pro danou chvíli, i když jinak neoblíbený, pomalý, podělaný, omezený a hloupý. (Poslouchat jeho projev je peklo; jako zběhlý filolog jsem s gustem nahlédl do stenogramu, pastva! kdybych to měl k něčemu přirovnat — jakožto zběhlý doktor — permanentní mentální coitus interruptus!) S Marešem se svezli kompletní

marešovci i zbylí kreperátovci. Zamíchání prostě předčilo všechna očekávání, měl bys z něho radost. Minulé i dnešní zasedání přežil bez úhony jedině jistý Nohýnek, zodpovědný za branný a bezpečnostní úsek. (À propos, říká se o něm, že o sobě říká, že nepadne dřív, dokud nepadneš Ty, protože prý máš strach, aby nezačal mluvit o nějakých zajících, komik, co? říkám tu každému, že jsem Tě v životě nepotkal na honu, neměl bys mu dát ty zajíce obratem sežrat?) S Háblem a Voráčkem (ředitel Pedagogické školy, taková snaživá nula, ale zařadíš ho za osobnost a vydá za deset!) jsem si pak osobně dojel pro hlavního blázna téhle vesnické frašky na nádraží. Ne, nechtěl zdrhnout, chlastal tam asi deset dnů a vyrobil sekeru za dvacet tisíc! kádr, ne? Jestli si představuješ kulturistu, Atlase, anebo zas naopak proroka a mučedníka, omyl! obyčejný, tuctový, řadový, banální, konfekční typ, snad jen kapku moc hubenej, jako zběhlý herec bych řekl, Orgon z Tartuffa, absolutní nic, srab, těsto, sulc, aspik, huspenina, bláto. Byl jsem ochoten nabídnout mu v nejhorším těch dvacet tisíc, ale k tomu vůbec nedošlo, protože to rovnou položil. Vlastně za celou dobu neřekl kloudné slovo, na všechno kýval, zdálo se mi, že si nic tak nepřeje jako odvolat. Přiznám se Ti, že jsem si riskl (byl jsem na to jako zběhlý sportsman zvědavej) a nařídil mu, aby mi to své číslo předvedl. Odmítl, jako kdyby měl znásilnit maminku. Trásl se a vydával nesrozumitelné zvuky. Podobně odepřel, když jsem ho vyzval, aby si napsal projev, že ho chci znát předem. Zato však

spontánně souhlasil, že přečte, co se mu napíše. Pověřil jsem tím Voráčka, protože Hábl nevypadá, že by uměl psát, ten Voráček sice předtím prohlašoval, že ho viděl odgravitovat dokonce dvakrát, ale jako zběhlý psycholog vím, že to nemůže vadit, naopak! tím spíš to bude mít štávu. Ostatně jsem si na závěr svého pohostinského vystoupení svolal všechny, co prohlašovali podobné bludy. (Je to všeho všudy šestnáct profesorů Pedagogické školy a dál Kreperát a Mareš, kteří jsou tím pádem — myslím tím jejich pádem — tak otřeseni, že by odvolali všechno na světě, nejraději ovšem, přirozeně, Hábla.) Napřed jsem ani z učitelstva nemohl vyrazit slovo, ale konečně řekla nějaká Sováková, matykářka, co prý si myslela odjakživa, totiž, že se jí to všechno jen zdálo, a na to pak závazně přistoupili všichni. (Nechal jsem si to pro jistotu od těch uličníků podepsat!) Kupodivu se našel jeden, který neustoupil, jakýsi Vilibald, navztekl zrovna profesor fyziky. Už jsem si chtěl zoufat, když mi ten práskaný Nohýnek pošeptal, že to právě Bláha první ze všech udal. Jakožto zběhlý právník jsem ho obvinil z kverulanství a on se rozbrečel. Pak už s ním byla snadná práce, nepodepsal sice, ale navrhl sám, že odjede do Bardějova (prý aby odprosil svou bývalou ženu! logika, co?). Odeslali jsme ho tam okamžitě rekomando Háblovým služebním vozem a Ty bys měl nařídit Bublinec *Poznámka: Jde pravděpodobně o přezdívkou ministryně školství*, aby ho tam promptně přeložila, nejlíp na pomocnou školu. (Učí se tam fyzika? Jestli ne, ať ho zatím povolají na vojenské cvičení.

K parašutistům! Jako zběhlý oficír tvrdím, že tam nejlíp pozná, co je gravitace, stačí, když si špatně sbalí padák. Myslel jsem, že by to bylo ideální řešení i pro Juráčka, ale řekli mi, že ten má modrou knížku pro celkovou tělesnou slabost, čímán, co?) Zatím jsme mu dali dva hexobarbitaly a uložili ho přes noc v Grandhotelu, aby byl na zítřek fit a do té doby pro sichr na očích. Tím koncert skončil a já odcházím na pivo. Zítra v 7.00 odjíždím s ředitelem Grandu na divočáky. (Doufám, že jako zběhlý veterinář složím omylem bachyni, takže mě ten Nohýnek bude mít v hrsti jako Tebe. Aspoň mu nakopeme společně!) Ahoj.

PS. Právě jsem zabránil naprosté katastrofě. Vyžádal jsem si totiž projev, který si na zítřek osobně napsal náš dobrý soudruh Hábl, a jako zběhlý farář jsem se málem pokřižoval. Potvrdilo se podezření, které jsem měl už při jeho dopoledním vystoupení. Text se hemží čísly, která dokazují, že na okrese permanentně klesá porodnost, a obviňuje Juráčka, že chtěl zrušením gravitace prakticky zavést nezákonné potraty. Ten skvělý muž si spletl gravitaci s graviditou! hlavička, ne? Zařídil jsem, aby i jeho řeč napsal za trest (měl by i 100× opsat!) Voráček. Čímž končím definitivně a odcházím vlevo

Tvá Máňa

Poznámka: V závěru této důvěrné zprávy, stejně jako na jiných jejích místech bylo zřejmě použito humoru.

Rekonstrukce VIII

(podle dobových materiálů)

Když pro něho

přišli, jako vždy tři, tentokráte ve složení Hábl, nezbytný ředitel Voráček a lékař, třetím měl být původně soudruh Nohýnek, který se však na poslední chvíli omluvil, že spěchá, soudruh Hábl jistě pochopí, na

zubní pohotovost, soudruh Hábl k tomu účastně poznamenal, že musí být nepříjemné, když někoho opravdu bolí zuby, notabene, když o nic nejde, přibrali doktora Hudce, primáře interního oddělení polikliniky v K., byl tu ostatně už

v noci, když k němu tedy vstoupili, soudruh Hábl měl jediný klíč od visacího zámku, který byl upevněn na dveřích pokoje číslo 157, ještě spal, přesněji řečeno právě usnul, spal sotva dvě minuty, kdyby přišli o minutu dříve, byli by našli v jeho tváři též výraz, jaký mělo něžně tlusté nahaté dítě mezi vysokými květy na obraze nad jeho postelí, neboť sotva upadl do spánku, zdálo se mu o

malém perónu a ranžíru, připomínajícím dětskou železnici, právě se vrátil z obchodu, kde mu prodali kleštičky, mošnu a malou čepici s nehtem, dokonce se slevou, takže mohl část vyžebnaných peněz obratem poctivě vrátit lázeňským hostům, oblékl si uniformičku, kterou mu s láskou ušila matka, a tak nebylo

divu, že svého otce-vlakvedoucího v kruhu kolegů a představených skutečně ohromil a přemluvil bez obtíží, aby ho neposílal do škol, ale dovolil mu pracovat po svém boku, přišli však o minutu později, kdy dětský úsměv vystřídala vtělená hrůza, neboť byl právě otevřel spojovací dveře a přestoupil za jízdy do vagónu, který dal krátce předtím odpojit, pochopil, že je to rodinná

nemoc, a jelikož nevypil ani slzu alkoholu, stačil proklít železniční úřady a potom klesal nekonečným volným pádem k letícím kolejím, uvědomuje si bolestně, že pozbyl své zázračné schopnosti, jež jediná ho mohla

zachránit, vykřikl, a primář Hudec se vrhl k posteli v nejhorší předtuše, k níž ho opravňovala právě uplynulá noc, kdy byl násilně probuzen, neboť ostře sledovaný host v pokoji číslo 157, který zaboha nemohl usnout, ačkoliv po tom toužil, aby alespoň tak unikl na pár hodin své hanbě a bídě a především mučivé myšlence, kde, s

kým a jak tráví tuto noc Kateřina Horová, požádal o prášek na spaní postupně všechny pokojské v Grandhotelu, až se mezi sebou domluvily, že jich spolykal celkem

šedesát sedm, s hrůzou to běžely oznámit spícímu řediteli, jenž ihned přetrhl spánek ministru cestovního

rchu, který vzápětí vyštlval z postele soudruha Hábla, primář Hudec se probudil tak, že ho kdosi násilím vytrhl z opilství i z náruče Háblovy nejmladší dcery, byl to

soudruh Hábl sám, naštěstí dceru, jíž v poledne na oslavu svého povýšení poprvé dovolil, aby odjela přes víkend lyžovat za doprovodu naprosto spolehlivých přítelkyň, v rozrušení nepoznal a tituloval ji soudružko primářová, zapomínaje zcela, že primář je už dvacet let

vdovcem, protože se předtím zadýchal při vylamování dveří, opíral se přitom dokonce o

lyže své dcery, opřené u postele, vyvlekl primáře do předsíně, když mu byl nedovolil obléknout víc než pyžamo, pohozené na zemi, před domem už čekala

dodávka, do níž noční personál polikliniky naložil všechny potřebné přístroje, neboť soudruh Hábl trval na tom, aby zákrok byl proveden v

hotelu, nechtěl už nic riskovat, přesvědčen, že se jeho svěřenec rozhodl skoncovat s životem a je tudíž schopen všeho, zařízení bylo tedy instalováno přímo pod nesmírně otlým nahatým děckem mezi vysokými květy a primář Hudec vypumpoval vzácný žaludek pro jistotu

dvakrát, vkládaje do svých pohybů energii, již vinou pacienta nemohl uplatnit tak, jak původně zamýšlel, tím se stalo, že účinek spacích prášků, které právě začaly zabírat, byl

zrušen, a navíc se dostavil hlad, který nikdo nezkonejšil, neboť soudruh Hábl dal mezitím opatřit okna mříží, dveře zámkem a

vytrhl telefonní kabel, oznámil zachráněnému, že ho raději uspí sám a skutečně, stoje u pelesti, začal mu zpívat ukolébavky, bohužel falešně, takže Adam Juráček, který měl, což nepřekvapuje, absolutní

sluch, začal předstírat spánek, ale bděl dál, pak už zas v truchlivé samotě, jež ho deprimovala neméně, zatímco soudruh Hábl dal postavit přede dveře dvě křesla a donutil primáře, aby s ním držel stráž, aniž tušil, že současně navždy ostříhá panenství své neošklivější dcery, která primáři zvečera nestačila podlehnout, když ho napřed musela

opít a nyní, protože v tom všem viděla vyšší i špatné znamení, putovala jarní nocí do hor, bosa pod křížem lyží, zaslibujíc svou neatraktivní nevinnost Bohu, primář to

tušil a byl by se snad doopil, kdyby mu soudruh Hábl nepohrozil, že dá vypumpovat žaludek i jemu, tak prošla noc, ve které ředitel Voráček, aby smyl svou vinu, donekonečna piloval oba dva zadané texty, snaže se, aby byly adekvátní myšlenkovému světu a výrazovému rejstříku obou tak rozdílných

aktérů, což byl v případě Adama Juráčka tvrdý oříšek, v případě soudruha Hábla pak učiněný kumšt, neboť tu měl jako dramatik ex offio k dispozici sotva

stovku slov, po mnohahodinových marných pokusech zažil nad ránem nádhernou chvíli, jakou poznal naposled a současně poprvé tenkrát, když se mu, tehdy vyhlášenému donchuánu oktávy, odevzdala krátce před maturitou sama jeho

třídní profesorka, již si však po prázdninách, bohužel, musel vzít, neboť ani tak neobvyklý úspěch nezůstal bez obvyklých následků, spala teď vedle v ložnici, sbírajíc síly, aby ho mohla nazítří jako každý den ochraňovat před milostnými

úklady žákyň všech postupných ročníků, o nichž tvrdila, že jsou šmahem děvky, což ona pamatuje ještě z vlastních studií, ačkoliv jí nehrozilo nejmenší nebezpečí, neboť ředitel Voráček za léta s ní v rámci jejích bezpečnostních opatření přibral ke svým šedesáti ztepilým kilogramům ještě

třiatřicet dalších, už méně úhledných, což způsobilo, že byl všemi žákyněmi Pedagogické školy v K. bez výjimky nazýván „Kobliha“, „Kráčející exkavátor“ či „Zvoráček“, říkaly dokonce, když ho spatřily na procházce s chotí

— Hele, řídá už zase válí sudy s tou svou ošklivou babičkou...!

jak krutý trest za nechutné přezdívky, jimiž kdysi na letních táborech častoval svého nemotorného spolužáka, jak potom

nepochopit, co pro něho znamenala chvíle na sklonku první jarní noci, kdy se znenadání sepjala tajemná relé v jeho mozku a on v několika minutách napsal oba objednané monology a věděl, že je to

ono, že to sedí, perfektně, na míru, že jsou to role přímo na tělo, a vzápětí si uvědomil, že nebýt lenosti a také samčí ješitnosti, jež ho donutila zazvonit u dveří profesorky třídní, aby mu dala maturitní otázky z češtiny,

zmocnila se ho rovnou v předsíni a jeho žádost pak stejně odmítla, pravila doslova

— Jak by k tomu přišli všichni ostatní hoši, kterým jsem nedala...!

byl vyhlášený donchuán, ale všichni ostatní hoši byli zřejmě zkušenější, nebýt toho všeho, nepřednášeli by dnes jeho dramatické texty senilní blb a notorický blázen, nýbrž umělci předních scén, bylo však

pozdě a tak, když se cesty Juráčkova, Voráčkova, Háblova i Hudcova opět zkřížily pod ohavně obézním nahatým tvorem mezi vysokými květy, měli stejné kruhy pod očima a byli podobně bledí, jako by byli všichni čtyři prodělali v noci týž

zárok, poté, co se primář Hudec přesvědčil, že výkřik neměl vážnějšího pozadí a že pacient je z lékařského hlediska schopen veřejně dostát svému morálnímu závazku, dovolili mu, aby se vykoupal a oblékl, zatímco soudruh Hábl objednal bohatou snídani, nad kterou shodně zjistili, že nejsou schopni pozřít jediné sousto, každého z nich svíralo

něco, čeho byl plný, co měl ve střevech jako sádru před rentgenem, jednoho první veřejné vystoupení ve funkci Otce Města i Okresu, v níž lze chytrými sňatky dosíci dalších a významnějších paternit, druhého riskantní premiéra prvního uměleckého díla, třetího potupná sebekritika a čtvrtého neplodně zvalená a úplně prázdná postel, kterou v neděli dopoledne sotva zalidní, notabene, když má v předsíni vyražené dveře, seděli nad

stydoucými vejci ve skle, dva rozčilení a dva otupělí, patříce oknem na prostranství před Grandem, zalité prvním ranním sluncem tohoto jara, kde se měli brzy objevit účastníci mítinku, spěchající k slavnostnímu sálu, místo toho zaduněl náhle

hrom první bouřky tohoto jara, nepamatováno, že by kdy v minulosti přišla tak brzy, mezi věřícími se tradovalo, že je to Boží trest za včerejší vyhnání zbožných žen z restaurace U Filípků, buď jak buď, na K. se doslova převrhla nebeská vana vody, několik minut se zdálo, že je s podnikem

konec, soudruh Hábl propadl panice, už už se dal vézt na zubní pohotovost, když si uvědomil, že tam šel soudruh Nohýnek a že zlaté časy zubních lékařů jsou tak jako tak ty tam, neboť konečné rozhodnutí leží na něm, nikdo mu je neodpáře ani neodpustí, a rozhodnout musí sám, úplně, protože ministr cestovního ruchu odjel už v sedm ráno s ředitelem Grandu, ti kanci, taky mohli počkat, naříkal v duchu, snad by jim neutekli, a už držel sluchátko, aby dal vyhlásit místním rozhlasem, že překládá neděli na zítřek, v důsledku čehož je dnes pracovní den, takže účast na mítinku je pro pozvané studentstvo i zástupce pracujících

povinná, dlouho nedostával spojení, neboť byl v noci osobně vytrhl kabel, když si to uvědomil, volat už nemusel, protože všichni čtyři spatřili, jak se souvislou stěnou vody blíží zástup nahých

těl, zprvu mysleli, že jim na sítnici ulpěl vlezlý bumbrlík z obrazu nad postelí, ale vzápětí bylo jasno, občané

prostě zjistili, že liják nabyl intenzity, proti níž jsou deštníky a nepromokavé pláště i zahraniční výroby naprosto neúčinné, a většinou učinili, protože ráno bylo teplé, to nejrozumnější, co mohli, svlékli se do

plavek, takže městem vlastně propluli, načež si v Grandu za obvyklou taxu půjčili lázeňskou osušku, když o půl hodiny později vstupoval soudruh Hábl se svým doprovodem podél píšťal obrovských varhan na scénu. Slavnostní sál, ten vznešený secesní plesový koráb, vyzbrojený křišťálovými lustry, mramorovými schodišti a sloupy, mušlemi balkónových lóží i skleněným malovaným stropem, připomínal spíš římský

senát, dlužno však říci, že pohled na tisícíhlavý dav, oděný pouze osuškami, které stíraly rozdíly věku, pohlaví, sociálního zařazení i světového názoru, tedy pohled jinde jistě šokující, nebyl nijak neobvyklý v K., jehož obyvatelstvo se více či

méně živilo lázeňstvím, protože těla byla rozpařena nejprve úprkem v lijáku, poté třením a posléze návalem v přízemí i na balkónech, tvořila se ve slavnostním sále slabá mlha, takže ani soudruh Hábl neměl jiný pocit, než jako by navštívil turecké větší

lázně, přivítal je potlesk i pískot, neklamný důkaz, že mínění je rozdvojeno, ale soudruh Hábl, zkušený funkcionář, věděl, že potlesk i pískot je dílem extrémních skupinek, zatímco uprostřed leží jako veliké, nemotorné a přece užitečné a potřebné zvíře indiferentní masa, o níž jde svést

boj, pokynul rukou, aby umlkly reproduktory, které na levé straně sálu vyhrávaly dechovku, na pravé pak jazz, vydal tento příkaz, aby již od začátku demonstroval, že chce být ve své funkci povznesen nad přízemní spory generací, v nastalém tichu povstal a počal bez úvodu číst svůj projev, bez představování, jednak se bál, aby při jménu Adam Juráček nedošlo k

provokaci, jednak chtěl demonstrovat, že na rozdíl od Kreperáta, který miloval pompu, a Mareše, který si liboval v emfatických projevech, hodlá on mluvit tak, jak chce jednat vůbec, střízlivě, stručně, věcně, prostě jak mu zobák narost, v tomto smyslu doplnil příkaz ministra Naumana řediteli Voráčkovi, Voráček to

dodržel, udělal dokonce víc, než se od něho požadovalo, nad ránem, v tvůrčím orgasmu, jenž ho postihl, napsal text soudruhu Háblovi přímo do úst, takže soudruh Hábl, jenž si jej opomněl přečíst předem, zjistil, zjistil

záhy, zjistil záhy s hrůzou, zjistil záhy s hrůzou, že musí, zjistil záhy s hrůzou, že musí i v psaném, zjistil záhy s hrůzou, že musí i v psaném projevu, zjistil záhy s hrůzou, že musí i v psaném projevu opakovat, zjistil záhy s hrůzou, že musí i v psaném projevu opakovat slova, zjistil záhy s hrůzou, že musí i v psaném projevu opakovat slova, jako když

improvizuje, zrudl vzteky, což ve slavnostním sále, plném páry, nebylo naštěstí nápadné, a přísahal, že ihned po mítinku zařídí přeložení ředitele Voráčka až na samou hranici okresu, na stálou školu

v přírodě, nyní však byl bezmocným otrokem textu, a tak poslušně opakoval a opakoval, cíť, jak závažnost případu bledne spolu s jeho autoritou, přidal tedy alespoň na výrazu, jeho hlas nabyl řezavého přízvuku, mluvil, jako by slova z papíru vysekával

šavlí, v těch minutách se před očima všech proměňovala jeho osobnost a přítomným nebylo zatěžko postřehnout, že k nim hovoří muž, kterého neznají, že mají co činit s

novým soudruhem Háblem, který jim bude vládnout tvrději než soudruh Kreperát, o soudruhu Marešovi nemluvě, směšný text nabyl v jeho ústech nové váhy a padal jako kamení na hlavu

Adama Juráčka, který teprve teď plně pochopil svou situaci, došlo mu, že je na nejlepší cestě, aby po malém perónu a ranžíru, připomínajícím dětskou železnici, po své zázračné schopnosti, i po Kateřině Horové, přišel teď snad i o své milované

povolání, zahlédl v první řadě svou matku, nebylo možné ji přehlédnout, uprostřed naháčů v plavkách, kteří se stoupající teplotou vzduchu postupně odkládali tógy osušek, seděla stejně jako starý muž po jejím boku

v černém šatě, v jakém se chodí na vesnické pohřby, ačkoliv ho nikdy nespatrił, domyslíł si, že je to jeho strýc a matčin bratr František Hopner, jenž přišel sestru podepřít v těžké hodince a snad jí tím i tak trochu vynahradiť

hodiny s kukačkou, které jí kdysi odepřel, ačkoliv je nade vše milovala, nesnesl pohled na dva staré lidi, zložené tím, že se na sklonku života musili dožít takové

potupy, navíc od vlastní krve, odtrhl od nich zrak a roztrésenými prsty rozevřel pod stolem text

ředitele Voráčka, aby nahlédl, jak hluboko leží dno jeho pokoření, a je-li tam vůbec perlorodka naděje, s níž by mohl vyplout na hladinu, zjistil s ulehčením, že text kupodivu dost přesně zrcadlí stav jeho mysli a způsob jeho projevu, byl sevřený, skromný, byl formulován v krátkých a

přece nikoli úsečných větách, nebyl trucovitý ani flagelantský, nenutil ho, aby si na vlastní hlavu kydal

hnůj, měl v něm, aniž by se patlal v podrobnostech, které mohly zasít leda další zmatky, důstojně konstatovat, že se sice jistým projektem zabýval, samozřejmě čistě teoreticky, ale když zjistil, že jeho myšlenka nejen odporuje gravitačnímu zákonu velikého Newtona, jehož od mládí ctí, uznává a miluje, ale navíc, že byla zneužita k šíření neseriózních

mýtů, které ohrožily klid a pořádek ve městě, pokojnou práci poctivých občanů, a především zdárnou výchovu naší mládeže, tu jako občan a především

pedagog nemůže učinit nic jiného než tyto legendy co nejrozhodněji vyvrátit a současně prohlásit, že zanechává jakýchkoli dalších pokusů na onom poli, a bude-li mu ještě dopřáno té důvěry, touží napravit svou chybu zintenzivněnou prací v kreslárně i

tělocvičně Pedagogické školy v K., pročež prosí, aby bylo přihlédnuto k jeho naprosto bezúhonné minulosti, na které leží pouze stín několika posledních dnů, kdy v zoufalství podlehl démonu

alkoholu, a dokonce učinil určitý dluh, který však postupně vyrovná ze svého platu, za pomoci sobotních a nedělních brigád na stavbě pomníku velikého Newtona,

dočetl stěží se ubrániv slzám, a hledal pod stolem ruku ředitele i přítele

Voráčka, aby jí poděkoval, že mu již podruhé v životě podala pomocnou ruku, ale nenašel ji, neboť chvíli předtím se již všechny ruce ve slavnostním sále zvedly k potlesku, který zaburácel po projevu soudruha Hábla, jehož nelitostný a nesmiřitelný tón vyděsil mnohé do té míry, že se překonávali, aby soudruh Hábl nejen slyšel, ale i

viděl jejich naprostý souhlas, soudruh Hábl usedl na svou židli, přijímaje gratulaci ředitele Voráčka, k smrti šťastného, že jeho umění našlo v soudruhu Háblovi lepšího interpreta, než mohl tušit, zasyčel na autora ledově, ať ho navštíví přesně v pravé poledne v jeho úřadovně, a vyzval druhého souseda, toho lotra po pravici, aby splnil svou mravní povinnost, Adam Juráček tedy

vstal, obklopen horkým, vlhkým tichem, které vydechovalo zklamání pravé, a pomstychtivé uspokojení levé strany slavnostního sálu, znovu rozevřel svůj papír, když tu, dříve než přečetl první slovo, se mu udělalo

nevolno, musel na okamžik zavřít oči, zmobilizovat všechny své síly, hluboce se nadýchl, vydýchl a věděl ke své radosti, že to přešlo, že už je

fit, a uvěřil, že se mu musí podařit získat znovu jejich důvěru, a současně definitivně získat zpět své místo na pevné zemi, které málem ztratil pro svou pýchu, na té

zemi, kde žije Kateřina Horová a jistě na něho čeká, a on proneše svou řeč, zbaví se své mŕvy a rozběhne se po pevné zemi pro ni, aby spolu navždy šťastni byli

na zemi, otevřel oči i ústa, aby začal, ale ke svému úžasu spatřil své publikum, soudruha Hábla, celý slavnostní sál vzhůru

nohama, neboť stál vysoko nad předsednickým stolem na skleněném malovaném stropě, do něhož zdola bubnoval rychle řídnoucí déšť, viděl tisíc vyvrácených, vytřeštěných obličejů na balkónech i ještě výše, až tam v přízemí, a nejhorší bylo, že nikdo nevydal sebemenší zvuk, ze všeho nejdříve se chtěl vrhnout

nahoru, v naivní naději, že to zamluví, ale ačkoliv se odrazil, jak mohl, přistál opět na skleněné ploše stropu, pod nímž v tu chvíli opět vysoko vyšlo slunce, tehdy se ozval

první výkřik, a pak se celý slavnostní sál naplnil ohlušujícím potleskem i pískotem, hvízdala levá a aplaudovala pravá strana, zatímco lidé trpící závratí omdlévali nebo prchali na chodby, padly

dva výstřely, spatřil, jak u předsednického stolu policisté zápasí se soudruhem Háblem, který třímal čísi služební pistoli a chtěl ho

sestřelit, byl však na vojně již před válkou, navíc u vozatajstva, zasáhl pouze horní registr varhan, které se rozezvučely jako sirény, teprve jejich kvil Adama Juráčka probudil a on si uvědomil, že

zvítězil, že se po

krizi, kterou zažil v obchodě obuví a jež vyvrcholila na nádražním záchodku, vrátila beze zbytku jeho ztracená potence, aniž si uvědomoval, reagoval jako neukojený muž, který po létech žalářování potká vzrušující milenku, a jako naposled na skličujícím

positoáru začal zběsile vyskakovat, tentokrát nikoli v zoufalství, ale z čiré, ničím nezkalené radosti, mával na svou třídu, jež mu jásavě provolávala slávu za dirigování Václava Klokoče, a posílal vzdušné polibky své matce, kterou opět viděl plakat štěstím po boku černého bratra Františka Hopnera, jenž jediný dokázal uchovat vážnost, neboť byl jako venkovan bytostně nedůvěřivý, uvyklý soudit úrodu až podle zrna v

pytli, tančil a zpíval za doprovodu ječících varhan i žen, dokud se neunavil, a poté, příjemně zemdlený, uleh na pohostinně zvoucí

strop, tmavý stín proti zářivé duze za sklem, zatímco všude nad ním dosud klokotalo

peklo.

Leták 1

*rozdávány při demonstraci mládeže na kolonádě
dopoledne 21. března 196.
(text je psán rukou)*

Otcové!

Probudte se! Spali jste už dost dlouho! A ze spánku jste nám kázali bludy!

Učili jste nás, že člověk je pánem přírody, ale zmarnili jste svůj život v žaláři dogmat!

To vám však nestačilo! Chtěli jste do něho navždy zavřít i nás, své syny a vnuky! Vytapetovali jste jej pračkami, ledničkami i automobily, aby k nám nedolehla pravda o světě!

Zmobilizovali jste proti ní byrokraty, vědce, novináře i duchovní, všechny, kdo jsou stejní starci jako vy!

Ještě dnes ráno jste nám chtěli namluvit, že největší objev lidských dějin je podvod!

Ale revoluci, která je na pochodu v Jižní Americe, Asii i Africe, nezastaví barikáda lží ani před branami K.!

Vaše směšná usnesení, proměnlivá jako dnešní počasí, houbou změni na tom, že lidský intelekt přemohl primitivismus zemské tíže!

Pohrdáme vámi, ale to neznamená, že nemilujeme své město K., svou vlast, celé pokrokové lidstvo!

Právě pro ně jsme proti vám, proti vaší hlouposti, vaší skleróze, vaší přetvářce, proti vaší zbabělosti!

Jste z jednoho těsta s těmi, kdo upálili Jana Husa a násilím donutili Galilea, aby odvolal! Neuznáváme vaši moc! Ale protože nás dosud musíte živit, nehodláme se zatím uchýlovat k násilí!

Budeme vás prostě bojkotovat, vaše rady a příkazy, vaši kulturu, vaše média a hlavně vaše školy!

Budeme žít v komunách! Budeme společně odhazovat gravitaci, abychom se na vás mohli podívat, jak si zasloužíte: svrchu!

Pryč s vaším velikým trpaslíkem a papírovým tygrem
Newtonem!

Ať žije náš Adam Juráček!

Vaše děti

Leták 2

*rozdáváný při průvodu starších občanů K. ulicemi města
odpoledne 21. března 196.*

(text je cyklostylován)

Občané!

Burcujeme už dlouho vaše otupělé vědomí. Bojovali jsme, bouřili, brojili a horlili při každé příležitosti proti tomu, kým, jak, kudy, proč, zač a k čemu jest vedena naše mládež.

Zasvětili jsme celé životy boji proti přežitkům nejtemnější minulosti. Nezlomil nás teror, válka, hlad, bída, mrazy, vedra, deště ani jiná slotá. Dobojovali jsme vítězně, neboť nás posilovalo vědomí, že na sklonku bojů čeká nás k stáru vděk a uznání našich dětí.

Jaké však bylo naše překvapení, když nás místo vděku a uznání čekalo nejhorší zklamání. Mezi nás a naše děti byl zaset nový boj, o to strašnější, že toto se děje pod záštitou moci, za kterou jsme bojovali.

My jsme bojovali proto, abychom vybojované plody našeho boje odevzdali přímo svým synkům a dcerkám. Ukázalo se však, že tímto jest pověřena vrstva nejhorších

intelektuálů, kteří se v nejmenším nehanbí maskovati se pláštěm školy.

I my všichni jsme chodili do školy a budeme vždy s nejčistší láskou vzpomínati svých nejmilovanějších učitelů a učitelek, kteří bojovali o to, aby nás naučili co nejlépe čísti, psáti, násobiti i děliti. Za to jsme si jich vážili a neváhali choditi do takových škol i z největších vzdáleností třeba bosí.

Ani my nejsme proti vzdělanosti, vždyť i za to jsme bojovali, aby se nejnovější generace mohla naučiti ještě více než my i aby mohla dojížděti do škol nejmodernějšími prostředky, a to bez boje a dobře obutá.

Rozhodně jsme však nebojovali za to, aby zmíněná vrstva nejhorších intelektuálů učila naše děti, jak nám přerůstati přes hlavy. Nebojovali jsme za to, aby udřený otec, který po celý svůj život nejneúnavněji bojoval, na sklonku tohoto musil spatřiti, jak jeho syn cynicky šlape na stropě po všem, co bylo tak těžce vybojováno.

Občané!

Bojujte proti těmto zmíněným nešvarům způsobem, který nám odkázali naši nejvěrnější předbojovníci, otcové a dědové. Tzv. „moderních metod“ bylo už dost a dost a kam nás přivedly? Najděme za skříněmi staré rákosky, uřízneme si pořádné pruty, kupme si hole, odepneme pásky, plivněme si pěkně postaru do dlaní a seřezme je jednou, jako kdysi řezávali nás!

Aby konečně poznali, zač jsme bojovali.

Sdružení rodičovských sdružení

Leták 3

rozdáváný v K. večer 21. března 196. při
vystoupení deklasovaných a jiných živlů

Kamarádi!

Voláme vás!

Vás všechny, které nutili lézt po stropě desítky let!

Nedejte se zmást žabomyší wojnou papíneků a synáčků!

Jsou ze stejného pytle!

Jedni nám šlapali na krk včera!

Druzí by dělali totéž zítra!

Ať se hádají o gravitaci!

Nám vzali víc!

Přišel čas!

Vezměme si to zpátky!

Ukažme, kdo jsme a co chceme!

Dlažební kostky zatím přitažlivost neztratily!

Bojovníci za lidská práva města K.

Poznámka: Text tohoto letáku je na rozdíl od všech ostatních vytištěn dokonce na křídovém papíře. Lze jej směle označit za sui generis grafický list, neboť není datován a je v záhlaví opatřen barevnou litografií města K. z předválečných let, jak dosvědčují firemní štíty bývalých soukromých obchodů. Některé z těchto skutečností mohou budit dojem, že šlo o předem připravenou provokaci tajné policie, což ovšem s odstupem let nelze dokázat.

Rozhodnutí vlády

ze dne 21. března 196.

Vzhledem k tomu, že přes několikanásobné upozornění i varování ze strany vyšších orgánů, přes vysvětlovací kampaň hromadných sdělovacích prostředků a navzdory četným prohlášením vědeckých, církevních, školských, sportovních a jiných institucí došlo ve městě K. k opětovným provokacím a nepokojům, vyhláší vláda podle § 307 odst. 2 a 3 tr. řádu ve městě K. a v celém okrese K.

stanné právo

pro trestněprávní postih trestných činů obecného ohrožení podle § 179 tr. zákona, které se rozmohly ve městě a okrese K. v míře zvláště nebezpečné.

Občanstvu bez rozdílu pohlaví, věku, náboženství i jiných rozdílů se bezodkladně zakazuje a) chození po zdech a stropích místností, a to bez rozdílu, jde-li o místnosti veřejné nebo soukromé,

b) vzletání bez pomoci motorů neb jiných technických prostředků (pro vzletání pomocí motorů neb jiných technických prostředků platí dosavadní vyhlášky a nařízení),

c) rozšiřování jakýchkoli tvrzení, která popírají platnost tzv. gravitačního zákona, jak jej formuloval Is. Newton a znovu potvrdila vláda při svém dnešním večerním zasedání na základě konzultací doma i v zahraničí, a to

ať verbálně nebo pomocí nápisů či letáků a jiných ilegálních tiskovin.

Zodpovídá: ministr vnitra, který převelí do K. síly potřebné k zajištění a udržení veřejného pořádku.

Ve městě K. bude natrvalo umístěna letecká peruť, aby zajistila dodržování výše uvedených zákazů ve vzdušném prostoru.

Zodpovídá: ministr letectva, který učiní opatření, aby nedošlo k nežádoucímu sestřelování civilních neb zemědělských letounů, jakož i sluk táhnoucích k vnitrozemským revírům.

Na celém okrese K. se prozatímne zastavuje vyučování fyziky a matematice ve všech ročnících škol všech typů.

Zodpovídá: ministryně školství, která zajistí úplnou výměnu pedagogického sboru.

Hlavní viník (viníci), který (kteří) vzniklou situaci průkazně zavinil(i), bude (budou) postaven(i) před soud.

Zodpovídá: ministr spravedlnosti, který zaručí, že nedojde k justičním přehmatům a porušení platných zákonů.

Ve smyslu zákona o výjimečném stavu odvolává vláda dosavadního vedoucího funkcionáře v K. Jana Hábla, který nedokázal vzniku situace zabránit, aniž tuto zvládnout, a povolává na jeho místo až do odvolání s. Miloše Nohýnka.

Současně přijala vláda rezignaci nabídnutou telefonicky ministru cestovního ruchu Naumanovi na jeho vlastní žádost a pověřuje dočasným řízením jeho resortu ministra vnitra. Smyslem nařízení není v žádném pří-

padě navracet se do dob Galilea, nebo dokonce Giordana Bruna, jejichž vědecká pravda byla vývojem bezpečně prokázána, takže ji smíme dnes svobodně předávat své mládeži, nýbrž pouze nedopustit, aby bylo úsilí naší vlasti o vědecký a technický pokrok zneužito šarlatány a kariéristy jakožto i živly a elementy, které by chtěly obrátit kolo dějin zpět k temné minulosti. Pouze na obyvatelích města K. i okresu K. záleží, kdy bude odvoláno toto opatření, které si klade za cíl chránit mysl i dílo poctivých obyvatel zdrcující většiny ostatních okresů a měst naší vlasti.

Předseda vlády

v. r.

Šifra

spolkové vlády v Bernu

*švýcarskému velvyslanectví v Praze 1, Hradčanské nám. 1
z 21. března 196.*

2937 3942 2638 9742 1199 2296

7283 2314 2938 3792 7421 9238

2937 1987 7391 2892 1756 8439

8593 2793 5493 1867 1234 5678

9098 7654 3210 53 6666

Poznámka: Podobných depeší odeslali i přijali šifranti cizích zastupitelských úřadů v Praze v onom pohnutém jarním týdnu bezpočet. Vybraná ukázka dokazuje,

s jakou vážností se sám švýcarský spolkový prezident dotazoval na podstatu události v K., patrně na základě zprávy pražských diplomatů. Lze to pochopit, neboť Švýcarsko si zachovalo za poslední války neutralitu a samostatnost jen díky tomu, že proti této alpské pevnosti neexistovaly účinné prostředky agrese. Čelní politikové i vojenští experti v Evropě uvažovali tedy shodným způsobem jako politikové a experti domácí. O tom svědčí okolnost, že na získané informace a na události v K. vůbec byla také v západní Evropě poprvé od konce války uvalena nejprísnější cenzura, za použití zákonů o mimořádném ohrožení. Zodpovědná místa chtěla zřejmě zabránit jak panice mezi obyvatelstvem, tak i poklesu bojové morálky u jednotek členských zemí NATO. Ať byly důvody jakékoli, skutečností zůstává, že jedinou narážku z té doby přinesla švýcarská publikace ZIVILVER-TEIDIGUNG (Miles-Verlag Aarau, technische Herstellung O. J. Bucher AG, Luzern, und Rentsch AG, Trimbach-Olten), v jejíž první verzi byl na stránkách 145—146 tento text: „Lange bevor es zu einer gewaltsamen Auseinandersetzung kommt, schon mitten im Frieden arbeitet der Feind unermüdlich daran... unser natürliches Selbstgefühl zu zerstören und unsere Widerstandskraft auszuhöhlen... Diejenige, die uns verderben wollen, säen planmässig Zweifel und Angst. Wir glauben ihnen nicht. Wir erschrecken nicht vor sogenannten wissenschaftlichen Theorien, die Untergang von Völkern und Kulturen oder gar der Anziehungskraft (v další verzi: Welt) voraussagen. Niemand kann das wissen. Wir sind kritisch. Wir haben

das Glück des Gewichtes (v další verzi: Friedens) gekostet... Wir sind nicht leichter (v další verzi schwächer) als andere Völker und unsere Vorfahren.“ Tisk první verze byl zadržen a hotové exempláře úředně zničeny ve stoupě až na dva, jež byly nedopatřením zaslány jistému českému spisovateli místo autorských výtisků jeho knihy. Oba mají dnes přirozeně cenu své váhy ve zlatě a není tedy divu, že je majitel dodnes odmítá prodat, třebaže mu za ně švýcarská vláda nabízí bezplatný azyl pro 10 osob dokonce hned na dvě okupace. — První necenzurovanou zmínku o případě obsahuje teprve posmrtně vydaný deník anglického prince Charlese, syna poslední britské královny Elizabeth. Stojí za to citovat ji celou: „V neděli 21. března 196. způsobilá zpráva z Prahy, kterou Nám do Skotska osobně přivezl vrtulníkem ministerský předseda, že Naše partie s Princem Phillipem, Vévodou z Edinburgu a Naším otcem, zůstala, bohudík, nedohrána. Zachránilo Nás to od jisté porážky, ale za jakou cenu? Což po všech pohromách nebude Naše Impérium ušetřeno ničeho? Čeká Nás nová bitva o Londýn? God save the Quin! By the way, dal by se hrát na stropě golf?“ — Uvedená depeše spolkové vlády v Bernu pražskému zastupitelství je hodná pozoru i tím, že její text nebyl srozumitelný ani po úspěšném dešifrování. Specialisté se domnívali, že jde o tzv. doublecode, česky dvojitý kód, ale vybranému teamu se nepodařilo nalézt k němu klíč. Protože však úkol musel být splněn, byl komisionelně uzavřen zjištěním, že šlo o technickou závadu na vysílacím zařízení, v jejímž důsledku byla zpráva zkomolena. Teprve po dvaceti

letech, probíraje se archivem kuriozit, objevil mladý vědec, že vládní šifrant, zřejmě v rozrušení, kódoval text v původním jazyce, zvaném schwyzer dütsch, kterým dodnes mluví obyvatelstvo německé části Švýcarska, zejména obyvatelstvo kantonů Uri, Schwyz, Obwalden a Unterwalden, jakož i samozřejmě především obyvatelstvo kantonu Luzern.

Příkaz

*okresního prokurátora v K., ze dne
21. března 196. ku vzetí do vazby*

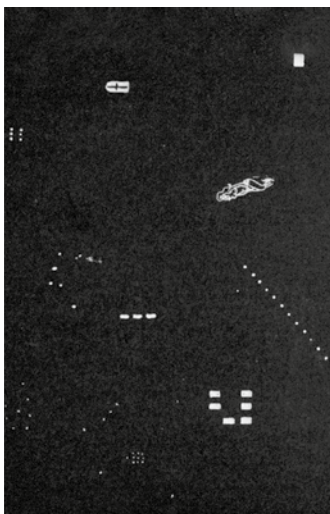
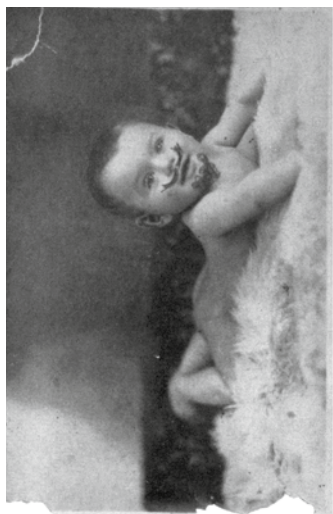
Okresní prokurátor v K. nařizuje neprodlené dovazbyvzetí JURÁČKA Adama, nar. 24. XII. 193. v K., posledně bytem v K., Za Parkem 1, posledně zaměstnaného jako profesora tělocviku a kreslení Pedagogické školy v K., podle § 69 tr. řádu v souvislosti se stanným právem, vyhlášeným vládou pro město K. a okres K. dne 21. III. 196.

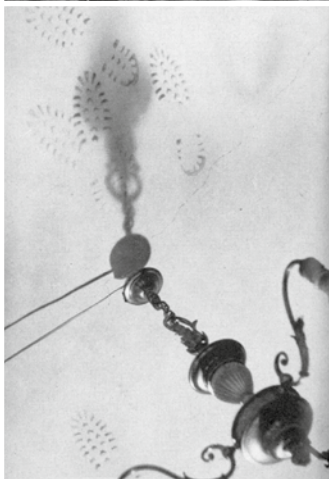
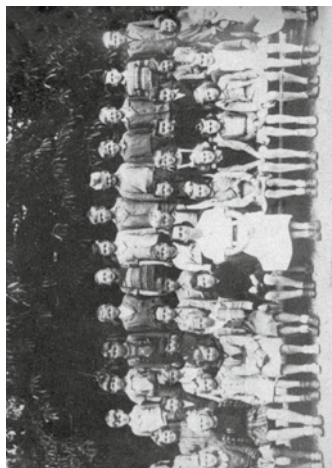
Současně budiž vykonána domovní prohlídka, jakož i prohlídka pracoviště zatčeného včetně kreslírny a tělocvičny se zřetelem na letáky, tiskoviny aj. závadovou literaturu protigravitačního obsahu. Nalezené závadovosti buďtež spolu se zatčeným dodány okresnímu prokurátorovi v K.

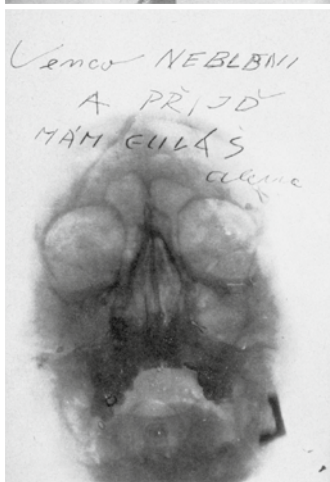
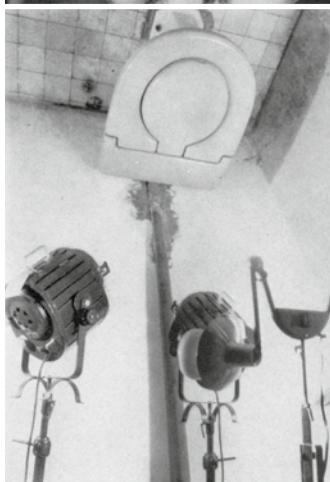
Dáno v K. 21. III. 196. ve 23 hod. 15 min. Podepsán:

*Okresní prokurátor v K.
mjr. v záloze Bedřich Řeřicha
v. r.*

Fotografie

Venkov NEBLBNI
A PRĪJD
MAM EULAS
ALINE

1 *Manžel Josefy Juráčkové, vdovy po vlakvedoucím. (Snímek pořízen bezprostředně před jeho poslední jízdou.)*

2 *Adam Juráček, profesor tělocviku a kreslení na pedagogickém ústavu v K. (Fotografie z dětství, retušovaná patrně AJ samým; nelze vyloučit, že jde o dětský portrét jeho matky Josefy Juráčkové, vdovy po vlakvedoucím.)*

3 *Město K. (Noční snímek.)*

4 *3. třída obecné školy v K. (Adam Juráček vedle svého přítele a pozdějšího ředitele školy Bohuslava Voráčka.)*

5 *Historický okamžik v životě Adama Juráčka (šipka), zachycený jeho spolužákem Bohuslavem Voráčkem: AJ odevzdává po svém vítězném běhu tříleté Kateřině Horové (bohužel mimo obraz) kytici vřesu. (Negativ omylem dvakrát exponován, nahá žena je patrně Voráčkem tajně při slunění fotografovaná učitelka, později profesorka a posléze i jeho manželka.)*

6 *Česká prostná, která se spolu s jógou stala základem Juráčkovy metody.*

7 *Detailní záběr stropu konferenční místnosti pedagogického ústavu v K. (Z archivu Václava Klokoče.)*

- 8** *Jedinečný a současně i jediný snímek Juráčkova triumfu na proskleném stropě slavnostního sálu Grandhotelu v K. (Foto Václava Klokoče svědčí o vzrušení téhož.)*
- 9** *Demonstrace v K. (Jde zřejmě o amatérskou fotografii, později policejně vyhodnocenou.)*
- 10** *Speciální zařízení Zvláštní skupiny pro výzkum vlivu povětrnosti na kvalitu matečního semene. (Rekonstrukce.)*
- 11** *Rentgenový snímek hlavy Adama Juračka, nalezený ve vyřazené dokumentaci polikliniky v K. (Vyryté poselství pochází nejspíš z pozdější doby.)*

Epilog

Rekonstrukce IX

(podle dobových materiálů)

Když ho

vyváděli z domu, připomínala ulice vzdor pokročilé noci sportovní arénu, stanné právo znemožňovalo sice vycházení, ale stran oken nebyly vydány žádné instrukce, byla otevřená a přeplněná jako divadelní

lóže, policejní úředníky uvítal už při vstupu do domu frenetický potlesk starších a ohlušující hvízdot mladších obyvatel K., nyní při spatření zatčeného si sporné strany vyměnily prostředky, mladí aplaudovali a starší volali

fuj!, těšili se, že spatří ničemu bledého, roztřeseného, snad i plačícího, rozhodně však zlomeného pod tíhou strachu i

okovů, upřímně řečeno viděl se tak ještě před okamžikem sám, když pominulo opojení z triumfu, které prožil pod třeštícím, na hlavu postaveným slavnostním sálem, a on se ubíral k domovu po stropě kolonády, jed-

nak že se své radosti nemohl nabažít, jednak aby se vyhnul ovacím i slinám, mohl neviděn sledovat zrod první

demonstrace, byl užaslým svědkem, jak se jeho žáci, které znal z kreslírny i z tělocvičny jako zpohodlnělé synky bývalých revolucionářů a od nichž neočekával, že by se hodlali angažovat pro

cokoli, jak se tito hošící, měřící svět pouze hodnotou beatových decibelů, i dívky, jež mu, když jim dal loni za úkol ilustrovat oblíbenou knihu, přinesly všechny do jedné velmi realistické kresby k Vátsjájanově Kámasútře, byl z toho tehdy týden

nemocen, jak

se tato podivná sociální skupina bezbarvých, rozmazlených a sobeckých jedinců, násilně a náhodně sehnaná dohromady zákonem o všeobecné povinné školní docházce, náhle spojuje k programovému vystoupení a stává během několika minut

generací, pocítil skutečně

strach, tehdy poprvé si uvědomil, že za to nese plnou odpovědnost on, nikdo jiný, sotva bylo možno popřít, že roznětkou, která přivedla k výbuchu skrytou nálož nadšení i vzdoru, byl jeho

čin, chápal, že jako pedagog by se měl okamžitě snést mezi ně a učinit, co neučinil ve slavnostním sále, vytáhnout z kapsy papír a přečíst jim projev, který mu napsal ředitel Voráček, využít nesporné autority, již si u nich získal, a najít způsob, jak je uklidnit, přesvědčit je, že

jsou příliš mladí, než aby směli vyvozovat dalekosáhlé důsledky z povrchních

dojmů, vyzvat je, aby se v klidu rozešli do svých domovů, zasedli k nedělnímu obědu, který jim s láskou uchystaly matky, a ctili nadále otce své i pedagogy, kteří nechtějí než jejich

dobro, byla to jeho povinnost, věděl to, rozhodl se, strach rychle tál, uvěřil znovu, že jediný jeho krok po pevné zemi nalije olej do rozbouřených vod, druhý zahradí zástupu cestu, třetí ochladí rozpálené hlavy a čtvrtý vrátí běh věcí proti proudu času zpět k místu, kde se stala

chyba, zůstalo však při zbožném přání, ze všech zamýšlených kroků neučinil ani první, byl dosud zajatcem své znovuvytrysklé

potence, byl její

hříčkou, ať se odrážel sebevíce, vracel se ze sebevětší hloubky zpátky na strop, konečně pochopil, že si spíš rozbije hlavu o mramorový chodník kolonády, anebo ještě hůř, že to spatří mládež a bude považovat za novou

výzvu, strach se k němu vrátil jako roj včel, dal se před ním na úprk, prchal po klenbě podloubí, v ten čas naštěstí liduprázdného, zdolal říčku po spodní straně mostního oblouku a zastavil se teprve na secesní štuce chodby domu v ulici Za

Parkem 1, tam ho strach dohonil a přehlušil stav odstředění alespoň do té míry, že se po několika pokusech dokázal snést na práh bytu a zazvonit, nikdo

nebyl doma, odemkl si, dovlék se do svého pokoje a vrhl na postel, křečovitě zavřel oči, toužil usnout a všechno zaspat, spánek se však nedostavoval, vstal, aby našel isonal, dormiphen či hexobarbital nebo pentobarbital, anebo v nejhorším alespoň valium, našel pouze uramid, byl vděčen i za něj, ale sotva jej donesl k ústům, začal se dávit, žaludek se mu škubavě stahoval v rytmu primářovy pumpy, pochopil, že mu je nadsmrti odepřeno milosrdenství barbiturátů i sedativ, že od nynějška musí bolestem těla i ducha čelit při plném vědomí, strach ho obrůstal jako krápník, tiskl a lámal jeho údy, ležel na lůžku zcela ochromen, zato se smysly obnaženými až na

nerv, bylo to absurdní, proč, ptal se zoufale sám sebe, neboť nablízku nebyl nikdo jiný, snad kromě Boha, v něhož však nikdy nevěřil, proč nepřišel podobný útlum před hodinou, tam ve slavnostním sále, kdy měl smysl, kdy mohl vše napravit, proč přichází teď, kdy bych měl sbalit svých pět švestek a prchat, prchat co

nejdál z tohoto zdivočelého města, jehož ulice se otřásají rykem, zprvu jen mladistvým, jenž je však s přibývajícím časem vytlačován a přehlušován hlasivkami, vysmolenými hektolitry

piv, připomíná to bitvy minulého století, přelévající se mezi dvěma kótami po několika stráních, polích, úvalech a chlumech, jak rád by tuhle bitvu zahrnul ke všem ostatním, které úspěšně zapomněl spolu se jmény státníků a vojevůdců, mělo to jediný háček, byla to bitva o

něho, slyšel, jak jeho jméno v ústech protivných stran
chvilí duní jako zvon a vzápětí puká jak

ořech, ten zvuk mu pronikal až do kostní

dřeně, a když byl s večerem vystřídán ječivým po-
vykem deklasovaných a jiných živlů, které bušily jeho
jménem jako beranem do vývěsních skříněk, obchodních
výloh i celého státního

zřízení, věděl, že je neodvolatelně

ztracen, neměl už ani sílu zacpávat si uši, spočíval
bezmocně na lůžku, uvězněn ve svém strachu jako šnek
v ulitě, jako housenka v kukle, ba ještě hůře, jako pecka
v ryngli, jako kapr v aspiku, očekáváje, kdy se ozve zvuk
čtvrtý a finální, s nímž počítal už zcela najisto, nelítostně
jednotný krok okovaných bot, netušil, že moderní ar-
mády už dávno

nechodí, když uslyšel rachot prvního housenkového
pásu, vymrštilo ho natažené pero hrůzy z postele na
podlahu, kde seděl dál, neschopen pohybu, v tu chvíli
začal nesmírně závidět svému dávnému předchůdci, muži
ze Syrakus, který směl v podobně těžké hodince popatřit
do tváře nepřítele z masa a krve a říci mu své

— Noli tangere circulos meos...!

byl sice proboden, ale mělo to lidský rozměr a jeho
vrah si tu větu pamatoval, ocenil ji, dával ji dokonce k lep-
šímu, jak jinak by se dostala do

učebnic, nedovedl si vůbec představit, co má říct, až
pukne stěna, dělíci ho od ulice Za Parkem, a do jeho ti-
chého pokojíka vjede naprosto neosobní, pancéřované

monstrum, zabýval se tou mučivou myšlenkou ještě dlouho potom, co obrněnce opustily lázeňskou čtvrt, a ačkoli neměly běžně vyžadované povolení OZDO, projely po kolonádě do středu města, pak slyšel z vesmírné dálky, třebaže amplión byl umístěn přímo na jejich domě, takže ho matka často tajně ucpávala mycí

houbou, hlášení městského rozhlasu o stanném právu, jediná věta mu doslova zavyla do uší, jako by někdo otočil tónovou clonou do maxima,

— Hlavní viník či viníci, kteří vzniklou situaci průkazně zavinili, budou postaveni před soud...,

tehdy začal závidět jinému ze svých učitelů,

— Ukažte mu nástroje...! rozkázal papež,

který směl při pohledu na mučidla odvolat nežádoucí antiheliocentrické učení a vyjít z děsivého sklepení zpět pod modré nebe Florencie, jak rád by ho následoval, byl hotov odvolat třeba své vlastní jméno, náhle mu zasvitla poslední

naděje, upnul se k ní, jak tu tak ležel, zcela ochrnut, jako by už v životě neměl pohnout údem, natož se vznést jako motýl a překonat tah, který strhuje k zemi i letící střelu, pokusil se toho využít, zkusil svou schopnost

zapomenout, měl s tím přece zkušenosti, zavřel oči, zaťal zuby, zatajil dech a zmobilizoval, zkoncentroval všechny volní rezervy, aby ji ze sebe vymazal jako kdysi angličtinu a psaní a prákrty a jména politiků a státníků, setrval tak několik dlouhých minut, až se začal

dusit, ale stále nepovolil, byl rozhodnut třeba ztratit vědomí, jestliže prudké odkrvení mozku zahubí vzpříčené buňky, byl k tomu na nejlepší cestě, v uších mu hučelo a viděl rudě, pocítil nesmírné ulehčení a tušil, že dosáhl cíle, když

ho vyrušil třesk skla a téměř současně úder do zad a on, leže opět na stropě, třeštil oči na zbytky mléčné koule lustru, kterou srazil při svém neřízeném vzestupu, ne, už si nemohl dělat ani tu nejmenší iluzi, vše bylo marné, jeho schopnost byla prostě v něm, neviditelná, ale nevyhladitelná jako žhavé

magma, nedala se zapomenout ani vypumpovat primárovými přístroji, měl ji už v

krvi a musel nést svůj

kříž, ať byl jakýkoli, naneštěstí ho znal, nebyla mu dopřána ani malá nejistota, jeho úděl přesně stanovila pásáž vládního nařízení o předsoudpostavení průkazných původců, co

naplat, že se narodil v osvíceném století, kde mu nehrozilo ani řecké kopí, ani papežská mučidla, člověk se, bohužel, příliš rychle aklimatizuje, takže ho dnes vyvede z míry i pouhá představa běžného, normálního, pořádaného, civilizovaného, pravidelně dezinfikovaného

vězení, leže na stropě byl jí ochromen stejně jako předtím na podlaze, ačkoliv by to pro něho prakticky neznamenalou velkou změnu, neboť strávil poslední měsíce v dobrovolné samovazbě pokoje, zastesklo se mu náhle strašně po

přírodě, vzpomněl svých pěších cest z K. do Prahy i zpět a hořce zalitoval, že je tehdy absolvoval, pohroužen do myšlenek, pletení či jiné činnosti, jak jinak by jednal dnes, jak by

si vážil každého kvítku, každé snítky jehličí, s jakou láskou by klopýtal o všechny výmoly v

asfaltu, jež tenkrát pošetile proklínal jen proto, že mu mrzaly obuv, teď je viděl jako symboly

volnosti, byl na něho tristní pohled, jak ležel, přemožitel gravitace, u kořene rozbitého lustru, schoulen do klubíčka, chvěje se jako malý pokojový

pinč, který udělá loužičku, udělal ji doslova, třpytila se nad ním na podlaze mezi mléčnými střepy, neboť se dal prvně v životě do

pláče, byl to pohled pro bohy, ale především rajský pohled pro sebeprůměrnějšího vyšetřovatele, jenž musel nutně nabýt dojmu, že s takovým případem bude hotov jedna

dvě, avšak když

krátce po půlnoci zastavila před domem policejní auta,

vystoupila i jeho matka, jež za pomoci bratra Františka Hopnera, potomka pronásledovaných luteránů, s lstivostí, kterou u nich nikdo nepředpokládal, svedla úředníky k dojmu, že syn se dosud skrývá v některé z

varhan slavnostního sálu, trvalo celé tři hodiny, než policisté píšely i lest prohlédli, matka doufala, že mezi tím uprchl do lesů, a vedla je domů s

klidnou myslí, uslyšev auta i klíč, měl tedy důvod klesnout na samé dno svého zoufalství, stát se naříkajícím uzlíčkem nervů, jenž by se jim vešel do služební

brašny, avšak namísto

toho ke svému největšímu překvapení zažil, jak se jeho vibrující údy zklidnily, tep ustálil a mysl zjasnila, krunýř strachu se z něho utrhl jako střešní

lavina, byla to ona nevysvětlitelná reakce, která způsobuje, že se bázlivci vrhají do hořícího domu pro sousedův gramofon a neplavci zachraňují z ledové tříště tonoucího

policistu, že se normální smrtelníci stávají

reky, byl náhle opět sám

sebou, schopen plně kontrolovat mysl i tělo, potvrdil si to okamžitě, když se bez potíží spustil na

koberec, stačil ještě bleskurychle odkopat střepy pod postel, takže když vstoupili, našli ho, jak si ho představovali, jistého, silného, vyrovnaného, dokonce usměvavého, prostě po všech stránkách nebezpečného

soupeře, odhodlaného bránit, držet, střežit a hájit svou

pravdu až do konce, vzbudil tím přirozeně jejich

respekt, dovolili mu rozžehnat se s plačící matkou a vzdor instrukcím mu ani nenasadili pouta, když jim dal slovo, že cestou k vozu

nevzlétne, požádal strýce Františka Hopnera, aby na potřebný čas poskytl matce útočiště pod rodným krovem a vynahradil jí svou péčí nejen syna, ale

i hodiny s kukačkou, které nade vše milovala, a nepohlédnuv už na nikoho, vykročil první, nezlomen, téměř hrdě na ulici, jež vzdor pokročilé noci připomínala sportovní arénu, prošel špalírem potlesku i pískotu, pozdravů i nadávek k policejnímu vozu, do něhož usedl tak důstojně, že se ho šofér málem zeptal, kam

to má být, a opustil, netuše, že

navždy, ulici Za Parkem 1, zatímco starší obyvatelstvo obracelo mladší generaci na pravou víru salvami facek.

Znalecký posudek

doc. dra Placenty ze dne 15. května 196.

Dopisem ze dne 1. dubna 196. obrátil se na mne městský soud v Praze, abych jako znalec z oboru obecné fyziky vydal posudek ve věci čj. 868-12/196., projednávané u výše uvedeného soudu. V dopise byl jsem požádán, abych jako znalec

a) posoudil, zda vyšetřovaný (jméno mi nebylo sděleno) může se nacházet ve stavu, v němž podle všeobecného popisu podléhá jen zčásti nebo nepodléhá vůbec zákonu všeobecné přitažlivosti (tzn. že jeho tělo se v těchto obdobích nachází ve stavu, označovaném podle některých terminologií jako „levitující“),

b) podstatu zmíněného úkazu objasnil.

V této věci se mezi mnou a soudem rozvinula korespondence, v níž jsem věc výše uvedenou odmítl jako

neslýchanou v domnění, že se jedná o nemístný žert, k čemuž mne svádělo datování dopisu. Byv ujištěn, že jde o věc nejen vážnou, ale dokonce státně důležitou, a neshledávaje tudíž žádných překážek ve smyslu zákona č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících, podujal jsem se výše uvedeného úkolu.

Předběžné zkoumání

Po dohodě s orgány vyšetřování mi bylo umožněno navštívit výše uvedeného vyšetřovaného XY dne 4. 4. 196. v Nové věznici, v cele č. 149, kde jsem za přítomnosti vyšetřovatele Viléma Berana, strážného Paľo Ružičky a vězeňského lékaře MUDra Ervína Sloupa objasnil vyšetřovanému smysl šetření, (změny silového pole, vyvozaného vyšetřovaným XY) na vnější podněty, a podle běžné teorie zpětné vazby, které dle výše uvedeného rozhodnutí má býti mnou s ním podniknuto, a vyžádal si jeho osobní souhlas. Vyšetřovaný XY mi jej ochotně udělil a podepsal lékařem formulovaný revers, v němž stvrzuje, že za event. možné fyzické újmy na jeho zdraví není mnou jako znalcem nesena žádná odpovědnost.

Ve 14.11 hod. jsem vyšetřovaného XY požádal, zda by za účelem přípravy podrobnějších experimentů mohl předvést úkaz, jenž má v dalším býti mnou zkoumán. Vyšetřovaný XY přivolil a před zraky přítomných se volně vznesl, a to tak, že zprvu se dotkla stropu jeho záda, dále se zvolna překlopil, takže jeho hlava se ocitla podstatně níže než ostatní části jeho těla a jeho nohy pevně

spočinuly na stropě celý, vysokém 2 331 mm, takže jeho hlava nalézala se posléze cca 600 mm nad podlahou. V této poloze učinil několik středně dlouhých kroků, přičemž podrážky jeho obuvi zanechaly na zaprášené ploše bílého stropu celý jasné stopy; na naše opětovné vyzvání se procesem reverzním k výše uvedenému uvedl do polohy obvyklé u normálních občanů, a to vsedě na prýčně. Protokolární zápis o tomto předběžném experimentu, který jsem krom uvedených přítomných podepsal také já, vedu jako Příl./1.

Ježto se mi stalo zřejmým, že půjde o úkol nezvykle náročný, dožádal jsem se ve smyslu citované vyhlášky možnosti přibrat k výše uvedené práci další specialisty v čele s mým učitelem, přítelem a nyní i děkanem Přírodovědecké fakulty prof. drem Emerichem Durychem. Též bylo mnou upozorněno na event. výši nákladů, jež může přesáhnouti částku zpravidla obvyklou. Oběma výše uvedeným žádostem bylo vyhověno.

Vlastní experiment:

Z předběžného zkoumání bylo mi dále zřejmo, že pro důkladnější šetření průběhu i samé podstaty výše uvedeného jevu není cela č. 149 rozhodně vhodnou, a to zejména pro svou malou velikost, znemožňující instalaci složitějších experimentálních zařízení. Laskavostí správy věznice bylo mi proto umožněno použití celý č. 120 velikosti $6 \times 6 \times 4$ m, do níž má býti při plánovaných nárazových akcích umisťováno až 120 dospělých osob, pročež

ji bylo lze tudíž možno označit za pro výše uvedený vědecký účel způsobitou.

Aby byla vyloučena interference třetí osoby, nebo vnější působení, byl celý experiment podniknut tak, že experimentální aparatura byla dálkově ovládána z jiné místnosti, průběh pokusu snímán 16mm kamerami, za tímto účelem laskavě zapůjčenými Studiem kresleného filmu, celková situace kontrolována průmyslovou televizí fy Marconi, laskavě zapůjčenou Obchodním domem Bílá labuť, a pokyny vyšetřovanému XY udílány akusticky pomocí mikrofónu a reproduktoru, zapůjčených za účelem úspory mnou osobně. Komise expertů, kteří jsou uvedeni níže, byla přitom provizorně ubytována ve výše uvedené, přechodně uprázdněné cele č. 149, vzdálené od cely č. 120 cca 290 cm, přičemž všechny pokyny byly bezvýhradně zaznamenávány na letištní osmistopý magnetofon, který laskavě zapůjčila beatová skupina The Cruel Rabbits.

Objektivní registrace pohybu těla vyšetřovaného byla prováděna pomocí řady kontaktních drátů, natažených v husté síti v cele č. 120, jejichž výstup byl připojen na vícebodový registrační přístroj fy Honeywall, laskavě zapůjčený energetickým dispečinkem hl. města Prahy. Originál záznamové pásky je přiložen k posudku jako Příl./2.

Ze záznamu je patrné, že během asi 3 vteřin byly v pravidelných intervalech přetrženy kontaktní dráty č. 8, 78, 178, 278, 378, 478, 578, 678, 778, 878, 978, 979, což odpovídá první fázi vznosu těla vyšetřovaného, popsané výše. Tím bylo bezpečně prokázáno, že tělo vyšetřovaného,

resp. jeho podstatné části, se po výše uvedené době nalézaly ve výši nejméně 2,279 m nad podlahou cely. (Musím konstatovat, že nepodařilo se mi správně interpretovat přetržení drátu č. 979, což hodlám, budu-li o to dožádán, učiniti dodatečně.) Dle názoru přítomných jevil vznos známky jisté neuspěchanosti (dle názoru vyšetřovatele Viléma Berana dokonce „majestátnosti“) nikoli nepodobné startu kosmických raket typu Vostok a Saturn.

Aby bylo dokázáno, že vyšetřovaný XY je schopen překonati zemskou přitažlivost nejen na požádání, ale především bez pomoci mechanických i j. prostředků, bylo přistoupeno k další etapě experimentů. Při nich byl vyšetřovaný zbaven všech součástí oděvu, aby tak byla zcela vyloučena možnost vznosu za pomoci skrytých zařízení (tj. vznášedel, montgolfiér i nafukovadel všeho druhu). Na žádost sekretářky komise byla mu opatřena bederní rouška, jež však předtím byla důkladně prozkoumána a zapečetěna i s obsahem.

V další fázi pokusů byl k tělu vyšetřovaného pomocí obinadel připojen systém pérových siloměrů, mnou k tomu účelu speciálně vyvinutých (pro lepší porozumění uvádím, že jde o zařízení podobná tzv. přezmenům, které kdysi za dob tzv. soukromého podnikání byly používány k vážení tzv. zboží). Údaj těchto siloměrů byl opět dálkově přenášen do cely č. 149 a pohyb takřka nahého vyšetřovaného těla sledován na monitoru.

Z registrovaných hodnot údajů siloměru (viz Příl./3) jasně plyne, že tělo vyšetřovaného vykonávalo na toto

zařízení v době od 10: 10.02 do 10: 10.58 spojitý, dobře registrovatelný tah, jehož maximální hodnota jen o málo překračovala tělesnou váhu vyšetřovaného, jenž byl před započítím experimentu zvážen po vymocení na vahách fy Berkeley, laskavě zapůjčených Pražskými jatkami. Tím bylo prokázáno, že podle dosud platných fyzikálních představ vytvářel vyšetřovaný XY po dobu 56 vteřin silové pole, jehož velikost byla dostačující k tomu, aby zrušila účinky přitažlivého pole zemského na výše uvedené takřka nahé tělo.

Na základě těchto experimentů lze mít za nezvratně prokázáno, že vyšetřovaný je schopen rušit účinky přitažlivého pole zemského na svou tělesnou schránku, a vzhledem k tomu, že výše uvedené pokusy byly opakovány ve dnech 14. 4., 16. 4., 18. 4., 20. 4., 22. 4., 24. 4. vždy se stejným výsledkem, lze mít za to, že je schopen činit tak dle libosti. Přítomný výše uvedený MUDr. Ervín Sloup neshledal přitom na jeho tělesné konstrukci nižádných újem.

Po týdenní přestávce, které bylo mnou použito k vyhodnocení získaných výsledků, jsem přistoupil 5. 5. t. r. k provedení třetí části pokusů, jež měly za účel zjistiti dynamiku úkazu prováděného vyšetřováním XY, a to dle metody, kterou jsem sám vyvinul a jejíž publikaci si tímto vyhrazuji.

Vyšetřované tělo bylo umístěno do zvláštního mnou za tím účelem navrženého postroje, laskavě zhotoveného družstvem Orthopedia, jenž byl speciálním lankem spojen s aparaturou schopnou vyvozovat proměnný,

avšak libovolně nastavitelný tah v rozsahu od 0 do 550 kg. Toto zařízení pracovalo v automatickém režimu, ovládáno přenosným počítačem typu PDP 8 fy Digital Computers Inc., laskavě zapůjčený Pražskými pečivárnami. (Můj zvláštní dík za formulování programu náleží prom. matematiku Šašinkovi.)

Smyslem této fáze experimentů bylo zjistit reakce systémů a na základě analýzy časových konstant objasnit fyzikální pozadí výše uvedeného zkoumaného jevu.

V 8:01,12 hod. bylo dle předchozí dohody uděleno vyšetřovanému optické i akustické znamení, aby zahájil proces vznosu, přičemž na rozdíl od předchozích pokusů byl po dvou vteřinách zapojen regulovaný tah na vyšetřované tělo pomocí výše uvedené aparatury. Z registrovaných záznamů v Příl./4 vyplývá, že vyšetřovaný kompenzoval změny tahu prakticky okamžitě, tj. v mezích experimentálních chyb, z čehož nutno vyvodit jednoznačný závěr, a to, že zpětnovazební smyčka, kontrolující proces vznosu, zahrnuje velmi malé časové konstanty, což je patrné zejména z toho, že vyšetřovaný při procesu vznosu nedostal se nikdy do oscilací.

Jest pouze litovati, že při tahu 478 kg bylo lano, zhotovené nevšední laskavostí Popravčí služby, v důsledku skryté vady přetrženo, takže pokus byl v tomto okamžiku předčasně ukončen. Zároveň však tato okolnost vydává velmi důležité svědectví o dynamice mechanismu vznášení, jenž na vnější podněty reaguje zřejmě nesmírně rychle, neb za jiných okolností, tj. při zpožděné reakci

na uvolnění tahu, bylo by výše uvedené tělo na strop cely č. 120 v pravém slova smyslu přimrštno jako hmyz narazivší na ochranné sklo rychle jedoucího vozidla. Vyšetřovaný však v této chvíli nejevil naprosto žádného psychického vzrušení. Pouze ze záznamu osmistopého magnetofonu, korelovaného k tomuto momentu, lze zjistit, že spisovným slovem popsal svou radost nad tím, že je součástí experimentálního zařízení, tj. mnou speciálně konstruovaný postroj, přestal tlačiti do zad.

Závěry experimentu:

Po vyhodnocení kvantitativních záznamů všech fází experimentů, jež byly průběžně zaznamenávány na děrnou pásku a zpracovány na počítačím stroji IBM 707 fy IBM (pronajatém na vlastní náklady), se cítím býti práv formulovati tyto závěry jako odpovědi na úvodem uvedené otázky:

ad a) Vyšetřovaný XY je schopen v podstatě kdykoliv a na dobu, jak se zdá, neomezenou překonávati pole zemské přitažlivosti. Dynamika vznosu jeho těla předčí svou rychlostí a schopností reagovat na vnější podněty jakákoliv dosud známá zařízení či procesy. Event. podvodné jednání, obvyklé u tzv. levitujících médií, považuji vzhledem k rozsáhlým bezpečnostním opatřením za absolutně vyloučeno.

ad b) Vlastní podstata výše uvedeného překonávání zmíněného pole nemohla být ani výše uvedenými experimenty podrobněji objasněna.

Tvrzení výše vyšetřovaného, že dosahuje svých výkonů silou vůle a je event. schopen vyučiti této schopnosti i jiné osoby, nespadá do mé kompetence a doporučuji pověřit jeho zkoumáním team parapsychologů. Vyšetřovatel Vilém Beran projevil o výuku zájem.

Protokolární záznam o průběhu experimentu, viz Příl./5 byl podepsán všemi členy skupiny mnou k tomu účelu sestavené, tj. mnou, mechanikem Fyzikálního ústavu Univerzity Karlovy Jakubem Kubulou, MUDrem Ervínem Sloupem, vyšetřovatelem Vilémem Beranem, strážným Paľo Růžičkou (později Kwame Nkrumahem ml.) a zapisovatelkou Uli Kalivodovou, s výjimkou člena komise prof. dra Emericha Durycha, jenž podpis odepřel a vyhradil si zvláštní prohlášení, o němž mi není ničeho známo.

Znalecká doložka:

Tento posudek jsem vypracoval jako znalec z oboru obecné fyziky, ustanovený výnosem ministerstva spravedlnosti pro obor obecné fyziky. Vyúčtování nákladů, s vyhotovením výše uvedeného posudku spojených, přikládám jako Příl./6.

15. 5. 196.

*Doc. dr. Kastor Placenta, CSc.
přírodovědecká fakulta UK
bytem Praha 10, V Strži 11*

Zvláštní prohlášení

*prof. dra Emericha Durycha ku znaleckému posudku
docenta Placency ze dne 15. května 196.*

Již 38 let mám tu čest poskytovat studentům přírodovědecké fakulty starodávné Univerzity Karlovy svou nezištnou vědeckou i vědecko-organizační pomoc, a to v nejrozličnějších akademických hodnostech, od prostého demonstrátora přes chudého asistenta, později docenta, pak řádného profesora a nyní dokonce i děkana, jímž jsem byl jmenován 21. března t. r., abych v této tak nadmíru náročné a nesporně nelehké době přispěl svými bohatými zkušenostmi i svou osvědčenou rozvahou k opětovnému ustálení přechodně rozkolísaných hodnot.

Stačí zalistovat knihou oněch 38 let, aby nemohla nevystat v paměti současníků strastiplná cesta, již musela urazit pokroková fyzika, než směla dosáhnout svých dnešních triumfálních úspěchů, jak je představují kupř. mírové plavby atomových ponorek, a aby stejně plasticky vystala nezvratná a nepopiratelná skutečnost, že jsem byl poctěn ctí státi se přímým a osobním současníkem Plancka, Einsteina, Bohra, Schrödingera, Foka, Yukavy i dalších vynikajících mužů, a tudíž i nikoli neposledním přispěvatelem ke všem nejvýznamnějším objevům v naší i světové fyzice během tohoto časového období.

Nemohu nezdůraznit, že těchto i jiných skvělých výsledků dosáhl náš vědecký kolektiv výhradně díky tomu, že jsme nikdy, nikdo z nás, ani na okamžik nezapochybovali

a vždy se důsledně opírali o nezvratně již klasickou práci mého předchůdce I. Newtona *Philosophiae naturalis principia mathematica*, dílo to křišťálové čistoty, jež v sobě zahrnuje kolektivní moudrost všech špičkově pokrokových fyziků světa, mne nevyjímaje, a jež spolu s výsledky naší vlastní práce umožňuje vědeckému mládí, aby šlo dále vpřed již bez překážek a problémů.

Z těchto a mnoha dalších důvodů neméně nemalých, nemohu než zásadně nesouhlasit s pozitivistickopragmatickým posudkem doc. dra Kastora Placenty a spol. ve věci údajného vznášení vyšetřovaného XY alias Adama Juráčka, jenž je podle soudu nikoli toliko mého promyšleným článkem nebezpečné kampaně, mající uvést v pochybnost vše, čeho bylo námi v pokrokové fyzice dosaženo a vydobyto za uplynulých 38 let.

Jménem nastupujících generací fyziků, jejichž nejvlastnější zájem z titulu svěřené mi funkce nesmím nehájit bez ohledu na osoby, žádám doc. dra Kastora Placentu, aby buď svůj efemérně oportunní posudek odvolal, anebo odešel z naší fakulty někam, kde nebude moci za státní peníze dále pěstovat své nihilistickonegativistické působení na mládež.

Poznámka: Nalezený originál textu je psán tekutinou zvláštního barevného odstínu, kterou experti Kriminalistické laboratoře po chemické analýze jednoznačně identifikovali jako lidskou krev skupiny AB, Rh plus. Pátráním ve starých kartotékách Ústavu národního zdraví bylo zjiš-

těno, že stejnou krevní skupinu měl i zvěčnělý prof. dr. Emerich Durych. Ať bude obsah textu posuzován dnes jakkoli, nelze nevidět — řečeno pietně oblíbenou vazbou prof. dra Emericha Durycha — že je výrazem autorova nejniternejšího přesvědčení.

Z konfrontace

*prof. dra Emericha Durycha s doc. drem Kastorem
Placentou před náměstkem generálního prokurátora
drem Liborem Borem dne 25. května 196.
(přepis z magnetofonového záznamu)*

Dr. Bor: ... že si беру slovo, ale takhle bychom se nehnuli z místa. Musíte pochopit, že vaše znalecká expertiza, a my jsme na ni, jak to čtu, opravdu nelitovali prostředků, má sloužit jako podklad pro vypracování žaloby, která je termínována nejen zákonem, ale i, řekl bych, akutní společenskou potřebou. Já myslím, abychom hráli s odkrytými kartami. Situace v K., a informace proskočily i jina, tomu se nedá zabránit, takový okres je pytel blech, zarýglujte ho jak Papinův hrnec, stejně to někdo vynes, cizí rozvědka, třídní nepřítel, a když ne ten, tak aspoň esenbák, chce udělat dojem a pochlubí se holce, takže situace je nejen v K., nýbrž i mimo, to pak letí! brizantní, a to se nezmění, dokud nedojde k procesu, zdůrazňuji regulárnímu procesu, férovému, který lidi přesvědčí, opakují, přesvědčí, že sedli, řekl bych, na lep. My ho, soudruzi, musíme stihnout do 21. června, protože

pak začne léto, školní prázdniny, dovolené, a my, tedy vláda, nemůžeme držet v domácím vězení padesát tisíc lidí, udělali by nám z města kůlničku na dříví — a co lázeňský ruch? My jsme, soudruzi, spoléhali na vás — a vy? Jsou tady dvě stanoviska, která se navzájem, řekl bych, vylučují. Prosím vás tedy důrazně, abyste mi zodpovědně a jednoznačně zodpověděli tuto otázku: trváte každý na svém posudku?

Doc. Plac.: Ano!

Prof. Dur.: Ano!

Dr. Bor: A není možné, není ani špetka, řekl bych, špetička naděje, že byste se sjednotili?

Prof. Dur.: Ne!

Doc. Plac.: Ne!

Dr. Bor: Já vám, soudruzi, nebudu zapírat, že názor soudruha profesora Durycha je mi, je nám všem bližší, jednak za ním stojí autorita děkana, jednak, nezlob se, soudruhu docente Placento, případ skutečně jaksí, řekl bych, řeší. Co kdybychom, to je zatím jen návrh, kdybychom se tedy dohodli, že někdo z vás dvou svůj posudek stáhne, takže povedem pouze jediného soudního znalce, dejme tomu pana profesora.

Prof. Dur.: Prosím.

Doc. Plac.: Prosím?

Dr. Bor: Pana profesora Emericha Durycha.

Doc. Plac.: Soudruhu náměstků, já nejsem děkan, ale mám svou vědeckou čest. Experimenty jsem vymyslel, řídil i prováděl já!

Dr. Bor: A je to tak důležité? Soudruh profesor je koneckonců váš učitel a řekl bych i přítel.

Oba dva: Bývalý!!

Dr. Bor: No tak, soudruzi...!

Prof. Dur.: Nemyslím, že bych se nemohl nestydět za žáka, který nehodlá hájit gravitaci!

Doc. Plac.: A já se musím stydět za učitele, který odmítá vědecký důkaz!

Prof. Dur.: Jaký důkaz? Prosím vás, jaký důkaz?

Doc. Plac.: Viděl jste ho spolu se mnou na vlastní oči!

Prof. Dur.: Neviděl!

Dr. Bor: Co prosím...?

Doc. Plac.: Jak neviděl...?

Prof. Dur.: Opakuji znovu: já jsem nic neviděl!

Doc. Plac.: No to přestává všechno...!

Dr. Bor: Moment! Dovolte! To ovšem podstatně mění, řekl bych, situaci. Jste ochoten, soudruhu profesore, odpřisáhnout to i před soudem?

Prof. Dur.: Nevím, proč bych nebyl.

Doc. Plac.: Prokristapána, vy chcete přísahat, že jste neviděl, co jsem viděl já, vyšetřovatelé, strážník, mechanik, slečna Kalivodová a nevím kdo ještě?

Prof. Dur.: Nevím, proč bych nechtěl.

Doc. Plac.: Pak ovšem, je mi líto, že to došlo tak daleko, ale pak musím prohlásit, že jste lhář!

Dr. Bor: Ale soudruzi!

Prof. Dur.: Já nejsem než fyzik, pane kolego, z té staré dobré školy, která neuměla nedávat přednost exaktním

výpočtům před povrchním dojmem a zbožným přáním. Jestli se ten člověk domníval chodit po stropě a vy jste ho chtěl vidět, je to jeho i vaše ryze soukromá záležitost. Má celoživotní vědecká zkušenost i mé výpočty to absolutně vylučují a jednoznačně potvrzují platnost dosavadních zákonů. Díky tomu jsem na rozdíl od vás nikde nikoho na stropě neviděl a nikdy neuvidím!

Dr. Bor: Myslím, že to musím tlumočit kompetentním místům, neboť v tom skutečně vidím, řekl bych, výcho-disko!!

Doc. Plac.: Pak se ale rozlučte s regulérním procesem, protože musíte sehnat slepého předsedu senátu!!

Poznámka: V procesu s AJ nesvědčil ani profesor Emerich Durych, ani docent Placenta, neboť první byl vzápětí jmeno-ván poslancem, zatímco s druhým bylo zahájeno vyšetřování podle § 127 — pro trestnou činnost porušování povinnosti při nakládání s finančními a hmotnými prostředky, viz dále.

Příl./6

k posudku docenta Placency
Věcné náklady (viz doklady):

Lask. zapůjčení 2 ks 16mm kamer **Kčs 8.000,—**
Lask. zapůjčení průmyslové televize Marconi **13.250,—**
Lask. zapůjčení regist. přístroje Honeywall **5.910,—**
Lask. zapůjčení váhy fy Berkeley **732,—**
Lask. zapůjčení počítače PDP 8 Dig. Comp. Inc. **16.570,—**

Lask. zhotovení lana (původně dohodnuto jeho další využití pro účely zhotovitele, což po prasknutí nemožné)	312,70,—
Lask. zapůjčení letištního magnetofonu (úředně zabaven)	—.—,—
Lask. zapůjčení počítače IMB 707 fy IBM (zapláceno cihlami, původně určenými pro stavbu nové laboratoře)	—.—,—
Lask. zhotovení postroje	3.012,12,—
Materiál na pérové siloměry, tažnou soupravu aj.	3.314,—
Bederní rouška	16,20,—
<i>celkem</i>	Kčs 51.117,02,—

Honoráře:

Doc. dr. Kastor Placenta (paušál za vypracování posudku a provedení experimentů, 10% obtížnostní přírážka)	Kčs 385,—
Prof. dr. Emerich Durych (paušál za vědeckou oponenturu)	3.000,—
Jakub Kubula, mechanik (odměna za zhotovení zbylých přístrojů v mimopracovní době, viz rozpis) ...	19.989,90,—
prom. matematik Šašinka (odměna za naprogramování přenosného počítače PDP8)	50,—
<i>celkem</i>	23.424,90,—
<i>úhrnem</i>	Kčs 74.541,92,—

Poznámka: Ve stejném spisu založen i revizní záznam z 5. června téhož roku, v němž kontrolní skupina

ministerstva spravedlnosti upozorňuje nadřízený orgán, že „v případě docenta Placenty nárokováná obtížnostní přírážka nemá nejmenšího opodstatnění, neboť práce probíhaly po celý čas výhradně v suchém a útulném prostředí, dokonale chránícím proti povětrnostním i veškerým jiným vlivům; částka Kčs 35,— budiž tudíž považována za neoprávněně vylákanou a případ předán prokuratuře“.

Návrh žaloby

*zaslaný dne 12. června 196. kanceláří generálního prokurátora
vyšetřovatelem Edgarem Blínem*

Soudruhu generální prokurátore!

K Vašemu dotazu ve věci čj. 868—12/196. sděluji, že jsem případ převzal po vyšetřovateli dr. Arnoštu Salabákovi a Vilému Beranovi teprve dne 30. května t. r. (tj. den po své promoci), a to ve stavu, kdy existovaly dva vzájemně si odporující znalecké posudky, ale ani jediný náznak koncepce žaloby.

Ve smyslu svého pověření přikročil jsem energicky k okamžité a rázné nápravě.

Především jsem prozkoumal oba posudky. Zjistiv, že posudek doc. Placenty je nejen podložen rozsáhlou důkazovou dokumentací, ale současně souhlasí s výsledky mého vlastního vizuálního pozorování, vyloučil jsem posudek prof. Durycha z dalších úvah, neboť je sice absolutně loajální, ale jinak naprosto nesmyslný.

Rozhodl jsem se vycházet jednoznačně z faktu, že vyšetřovaný AJ gravitaci skutečně překonává a může to kdykoli demonstrovat i před soudem, což by žalobu, tuto skutečnost popírající, bezpochybně přivedlo do úzkých.

Podle mého názoru musí tedy žaloba upustit od původně navrhovaných (drem Arnoštem Salabákem) §§ 175 (Křivá výpověď), 199 (Rozšiřování nepravdivé poplašné zprávy) i 250 (Podvod) a naopak bazírovat na tom, že vyšetřovaný svou schopností skutečně disponuje. Obava, že se tím pozice žaloby stane ještě labilnější, svědčí o malé důvěře v naše trestní právo (nechci říci o jeho malé znalosti), které v takovém případě, ba *právě* v takovém případě nabízí celou řadu skvělých možností.

Tak hned HLAVA I., oddíl I. Zvl. části čs. trestního práva (viz učebnice pro vysoké školy, schválená výnosem ministerstva školství a kultury čj. 28980/63—111/1a poskytuje možnost postihu v důsl. § 92 (Rozvracení republiky) písm. b, podle něhož budiž souzen ten, kdo provádí jinou zvláště nebezpečnou činnost proti *základům* republiky, kterážto skutková podstata je vyhlášením stanného práva v K. naplněna v míře více než postačující. Stejnou možnost dává § 100 (Pobuřování), podle něhož je pobuřováním jakékoliv jednání, jímž se pachatel snaží „vyvolat nepřátelskou náladu proti chráněným objektům“, mezi něž rozhodně můžeme počítat gravitační zákon s. Newtona. V našem případě je naplněna i povinnost pobuřujícího „pobuřovat nejméně dvě osoby, buď přítomné současně, anebo postupně za sebou, a to osoby

způsobilé pobuřující projev postřehnout a chápat“. Zajímavým, smělým a jistě nečekaným řešením by bylo použití § 111, pod jehož ustanovení spadá jednak porušení předpisů plynoucích z č. 147/1947 Sb. (Úmluva o mezinárodním civilním letectví), jednak též přelety vojenských letadel a *jiných objektů* do našeho vzdušného prostoru, na něž se citovaná úmluva nevztahuje. Stojí za pozornost, že ustanovení § 111 je subsiduárním k § 105 (Vyzvědačství).

Vyšetřovatelé dr. Salabák a s. Beran podcenili i Hlavu II. (Trestné činy hospodářské), ačkoliv se nám tam přímo nabízí § 116 (Odnětí věcí hospodářskému účelu), který má zabezpečit, aby „hodnoty, pocházející z dřívějších dob, z *činnosti* bývalých vykořisťovatelů či maloburžoazie, představující objektivně *výsledky* společenské práce z minulosti (a mezi takové gravitace nesporně patří), byly využity pro plnění plánovaných úkolů národního hospodářství“, a naopak nestaly se předmětem spekulace (§ 117).

Celou paletu báječných obvinění obsahuje Hlava III. (Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných), v čele s § 164 (Podněcování), za něž je třeba považovat „každý projev, který je způsobilý zviklat názory občanů o zavřitelnosti některých jednání a vzbudit nebo posílit náladu příznivou k jejich páchání“. §§ 169 a 170 stíhají opět „maření a ohrožování činnosti státního orgánu a orgánu společenské organizace“ (tedy i maření vyučovacích osnov fyziky!) a § 171 „maření výkonu úředního rozhodnutí“, které vyšetřovaný AJ průkazně spáchal, když torpédo-

val usnesení spojených plén v K. o veřejném odvolání svých názorů, čímž zavinil známé nedozírné následky. Konečně, ale jistě ne na posledním místě, se dá s úspěchem použít § 177 (Maření přípravy a průběh voleb), které se, jak známo, v důsledku zmíněných následků v letošním roce vskutku nekonaly.

V Hlavě IV. byl opomenut mými předchůdci § 181 (Porušování povinnosti při hroživé tísní), jehož objektivní stránka záleží v tom, že pachatel „zmaří nebo ztíží odvrácení nebo zmírnění hroživé tísně, která přímo postihuje alespoň část obyvatelstva nějakého místa“, přičemž, jak výslovně zákonodárcem uvedeno, tato tíseň dokonce ani „nemusí být vyvolána obecným ohrožením, ani mít povahu obecného nebezpečí“.

Jestliže hroživá tíseň navíc povahu obecného nebezpečí má, což lze v našem případě lehce prokázat (viz těžký úraz mého vyšetřovatele-předchůdce s. Viléma Berana, jenž je t. č. v nemocničním léčení), budiž „jednání zde uvedené zpravidla přísněji trestné“ podle § 179 (Obecné ohrožení). Stejně unikly pozornosti i §§ 182—184, stíhající „poškození a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení“. Jsou-li sem výslovně zahrnuty i kupř. „značky státní triangulace“, může k nim žaloba stejným právem zařadit *gravitaci*, tím spíš, že k trestnosti „není třeba, aby bylo zařízení poškozeno“. Nebál bych se ani užití §§ 189 až 193 (Šíření nakažlivé choroby), i když, jak nasvědčuje právě tragédie s. Berana, spadají důsledky činu AJ daleko spíš pod Hlavu VII. § 230 (Účast na sebevraždě).

Obrovské možnosti skýtá samozřejmě Hlava V. (Trestné činy, hrubě narušující občanské soužití), zejména § 200, podle něhož se tresce rozšiřování *každé* poplašné zprávy (tedy i pravdivé) za branné pohotovosti (tedy i za stanného práva!), pokud „může vyvolat malomyslnost alespoň u části obyvatelstva nějakého místa“, což je opět náš případ. Líbí se mi i § 209, kdy objektem trestného činu jsou *nemajetková* práva jednotlivců, eo ipso i právo občana republiky být chráněn zemskou přitažlivostí před odstředivou silou, vznikající rotací planety, jakož i před stavem beztlíže a jiným stavem.

Naprosto a neprávem byl opomenut § 249 Hlavy IX. (Neoprávněné užívání cizí věci), kdy se podle odst. a pachatel „zmocní věci, kterou dosud neměl ve své moci“, nebo ji „přechodně užívá“, čímž se rozumí takové užívání, které „přesahuje meze oprávnění pachatele a jímž se *maří podstatný účel* užívání věci“, což je v případě zrušení gravitace evidentní!

Pokud je zájmem generální prokuratury docílit odstrašujícího příkladu pro veřejnost trestem *co nejprísnejším*, navrhuji ovšem použít především Hlavy X. (Trestné činy proti lidskosti), konkrétně § 262 (Používání zakázaného bojového prostředku), Hlavy XI. (Trestné činy proti brannosti), a to § 266 (Maření způsobilosti k službě), a konečně Hlavy XII. (Trestné činy vojenské), § 284 (Svémocné odloučení), který zřetelně hovoří o „svémocném *vzdalování*“, jež by bylo možno bez

potíží aplikovat i v přeneseném smyslu na vzdalování se těla vyšetřovaného od povrchu zemského a povrchu vůbec.

Pokud jde o *mne*, soudruhu generální prokurátore, přimlouval bych se osobně ze všeho nejspíš za použití § 293 (Ublížení parlamentáři). Tímto důležitým ustanovením je chráněna bezpečnost a čest parlamentáře a členů jeho průvodu. Parlamentáři jsou osoby, kterým vojenské velení uložilo vstoupit do válečné oblasti ve vyjednávání s vojenským *velením* protivníka. Parlamentář bývá *navenek* označen bílým praporkem. Praporek je *ušit* zpravidla z látky. Látkou se *rozumí* každý prostředek, který je podle preambule *čtvrté* Haagské úmluvy v rozporu s obyčejí platnými mezi civilizovanými národy, se zákony lidskosti a s *požadavky* veřejného svědomí. (Viz Andrjuchin, M. N.: Genocidtagčajšeje prestuplenije *protiv* čelověčestva, Gosjurizdat, Moskva 1961). Veřejné svědomí je základem veřejného stravování. Základní zákon je *ústava*. Neznalost zákona neomlouvá. Dnes neznalost, *zítra* zločin. Zítra se bude tančit *všude*. Všude dobře, doma nejlíp. Kdo se směje nejlíp, ten se *směje* naposled. Aposled. Posled. Osled. Sled. Led. Ed. D. Tááámhle náá stráníí, š š, šnelcuk úháánííí, táám záá křóóvíím jáá si hóóóvíím s márihúúáníí, šrum, šrum, kukuč, ešřž789%§§

Poznámka: Vysvětlení poněkud neobvyklého návrhu vyšetřovatele Edgara Blína, zejména pak překvapivého závěru, obsahuje Rekonstrukce X.

Rekonstrukce X

(podle dobových materiálů)

Když za

ním o půlnoci zapadla brána okresní vyšetřovací věznice v K., z níž dal soudruh Nohýnek pro jistotu již odpoledne propustit všechny zadržené, kteří bohužel vzápětí vyvolali popsanou demonstraci deklasovaných a jiných živlů, jež si vynutila vyslání armády a jejich opětné

zadržení, vrátili se příjemně osvěženi v plném počtu, takže při jeho pozdním příchodu vznikly jisté potíže, musela mu být nakonec nabídnuta cela, v níž byl už jeden muž, měla číslo

157, zasmál se při pomýšlení, že stejné číslo měl shodou okolností i hotelový pokoj, v němž spal

naposled, krátce se s mužem pozdravil, a aby načerpal sil do nadcházejícího zápasu, okamžitě ulehl, vzápětí se ozvalo zoufalé bušení na dveře, jeho spolubydlící ukazoval na strop a plačtivě prosil stráž o přeložení do jiné cely, jsa vyšetřován jako pouhý

špión, zprvu chtěli zjednat nápravu, vyzvali zadrženého Juráčka, aby v souladu s vězeňským řádem ulehł na kavalec, otočil se však na druhý bok a spal dál s blaženým úsměvem jako v kanafasu, báli se ho budit násilím, aby jim

nespadl, dali tedy špióna k siamským dvojčatům, obviněným z otcovraždy, kterou svádělo jedno na druhé, a vězně v cele 157 chodili celou noc pozorovat, přičemž se pouštěli do diskusí, které neměly daleko k

schvalování trestného činu, probudil se ráno jak znovuzrozený a zapojil se do vězeňského života s takovým elánem, jako by se byl v cele

narodil, od onoho okamžiku těsně před zatčením, kdy si umínil, že se stane Antigalileem a obhájí svou pravdu, věděl, že chce-li úspěšně čelit Moci, musí si napřed perfektně osvojit kompletní škálu prostředků, které vynalezly a zdokonalovaly celé generace

bezmocných, už v poledne nabízel, protože sám stále ještě nekouřil, chutné a především zdravotně nezávadné cigarety, ubalené z toaletního papíru a plněné sušeným

zelím, jakýsi nadstrážmistr Mikeš později uprchl do Holandska, dal si je patentovat a rozbil s nimi západoevropský tabákový

monopol, večer u něho našli čtyřmetrové lano, upletené z makarónů, pravda, byly ten den o něco tužší, ale nikdo netušil, jaký vydrží tah, při zkoušce se lano přetrhlo teprve s praporčíkem Pelcem, jenž vážil 102 kilo

gramy, a v noci museli konstatovat, že se nováček domluví ťukáním na stěnu stejně rychle jako oni

telefonem, to ani nevěděli, že teoreticky vyvinul zcela nový druh dorozumívání, při němž měl jediný poklep obsahovat celou řadu písmen, dokonce snad i slov, vyšel ze stejného principu jako centrály zpravodajských služeb při vysílání akustických

mikroteček, bohužel nemohl tuto studii dokončit, potřeboval k ní stejně inteligent

ního spolu

vězně za zdí, nestačil ho už najít, neboť necelých 48 hodin jeho pobytu v okresní vyšetřovací věznici plně stačilo, aby nadřízená místa pochopila, že ohrožuje morálku celého vězeňského kolektivu, především

dozorců, kteří se neustále shlukovali u jeho cely, takže nechali z nedbalosti uprchnout jedno siamské dvojče, několik z nich vypracovalo dokonce rezoluci, aby byl neprodleně propuštěn z vazby a jmenován poradcem ministra vězeňství, místo toho bylo operativně rozhodnuto, že případ aťrahuje soud vyššího stupně, delegován byl přímo městský soud v

Praze a obžalovaný převezen ještě večer 23. března do nové, dosud nepoužívané věznice, postavené v předstihu na soutoku Vltavy a Sázavy, kde mělo perspektivně vyrůst satelitní město, zde, po vzoru proslulé Špandavy, měl být zatím jediným vězněm, po zkušenosti z vyšetřovací věznice v K. byl strážní personál složen z mužů s co nejnižším stupněm vzdělání, nedalo to velkou práci,

ale potíže neskončily, pracovníci Bezpečnosti, pověření střežením strážných, zjistili záhy, že několik nejspolehlivějších, předstírajících manželkám, že si našli milenky, s nimiž tráví každý volný večer, studuje, zřejmě pod vlivem vězně, dálkově obecnou

školu, když pak byl jistý Paľo Růžička, donedávna imunní i vůči abecedě, přistižen při

koupi logaritmického pravítka, došlo k odvelení celého oddílu a pro výkon strážní služby najati na dobu dvou měsíců ve smlouvě o dílo a za honorář, nepodléhající dani ze mzdy ani z umělecké činnosti, zahraniční

studenti, převážně z

Afriky, především takoví, kteří právě přijeli, takže dosud neuměli slovo

česky, byly to vyhozené peníze, ale kdo mohl tušit, že je ke všemu i poly

glot, po dialektu páliárdha-mágadhí mu kurdština či svahilština dělaly menší potíže než kupříkladu slovenština s jejím měkkým

l, dával si ovšem větší pozor, museli mu přísahat na všechny své bohy, každý zvlášť na každého zvlášť, že to neprozradí, bál se, aby mu místo nich neposlali do třetice hluchou

němé, jejich hrůza z božího trestu, notabene od tolika bohů najednou, ho před tím skutečně uchránila, udrželi jazyk za zuby, ostatně i k vlastnímu prospěchu, když později nabyli hodností doktorů či inženýrů a vrátili se do svých vlastí, stali se vesměs

plukovníky a s láskou vzpomínali svého prvního učitele i prvního vězně až do své po

pravy, již se vyhnul pouze proslulý Nbongho-Nbongho, první konžský kosmonaut, dík tomu, že se včas nevrátil z vesmíru, kam byl za trest vystřelen z

děla, naučil všechny ty hochy česky tak dokonale, že byli schopni předat své zkušenosti v neztenčené míře i dětem, slavného cestovatele Gustava Havla o dvacet let později málem ranila mrtvice, když po mnoha útrapách objevil u pramenů Nigeru neznámý trpasličí kmen, jehož náčelník, skloněn k jakémusi obřadu, hlasitě vykřikoval

— Kulevole, kulevole...!

aby bezprostředně nato zajásal

— Aznovakulevole, držtesipoklopcejedemezkopce...!
hráli samozřejmě

mariáš, který Adam Juráček stačil pochytit ještě ve vyšetřovací vazbě v K., vděční Afričané obstarávali na oplátku tajnou korespondenci mezi ním a jeho matkou, žijící u bratra Františka Hopnera, nikdy posly nespatriła, z návodu vězně jí nechávali vzkazy na zápraží, k němuž pronikali téměř nazí, aby lépe splynuli s

tmou, plížili se tak mistrně, že v únoru příštího roku bylo radostně překvapeno hned několik xavírovských žen a dívek, když povily zdravé

černoušky, běsnící manželé a milenci pak zcela zbytečně zapálili nedaleký sklad, v němž dozrávaly marocké

banány, besedy se strážemi ať tu— či cizozemskými ovšem zdaleka netvořily náplň jeho vězeňského života,

tou bylo samozřejmě především vyšetřování, ani ono však, vzhledem k povaze případu, nemohlo mít obvyklý ráz, především proto, že od samého začátku chybělo právě to, bez čeho se dosti dobře nedá vyšetřovat, totiž řádné, a když ne řádné, tak alespoň jakékoliv

obvinění, když si vyšetřovatel dr. Arnošt Salabák prostudoval jeho spis, odešel okamžitě do penze, a případ byl přidělen Vilému Beranovi, starému ostřílenému a tvrdému praktikovi, který se proslavil tím, že dostal přiznání i z marně hledaného hromadného vraha poštovních doručovatelek, zatčeného omylem pro nespáchanou krádež poštovního

holuba, spatřil v tom znovu příležitost, vymínil si, že povede vyšetřování zprvu jako pozorovatel, zatímco hlavní práci v této etapě obstarají

znalci, teprve pak chtěl vypracovat chybějící obvinění a zahájit ostrý

výslech, docílil, že se úkolu ujal osvědčený tandem Placenta-Durych, který spojovala vzájemná úcta a téměř něžné přátelství již od dob, kdy Placenta obhájil před Durychem svou kandidátskou práci jako první student po třinácti letech, Adam Juráček okamžitě svolil, že se stane objektem pokusů, spolupracoval rád a ukázněně, nejen proto, že se mu tím otevírala nejkratší cesta k svobodě, ale protože mu lichotilo, že se zkoumáním jeho životního díla konečně zabývají

kapacity, netušil, že je každým krokem po stropě dovádí blíž a blíž k

zoufalství, jemuž kupodivu nejdříve propadl Vilém Beran, do té doby tak otrlý, když mu docent Placenta odevzdal svou verzi posudku, přečetl ji a zmizel, nazítří byl nalezen na parketách slavnostního sálu Grandhotelu v K. s padesáti sedmi

frakturami, udal, že se pokusil o rekonstrukci činu na místě, po doléčení založil jednu z četných antinewtonovských sekt, jež byly tehdy v módě, což mu vyneslo

kriminál, jeho nástupcem se stal vyšetřovatel Edgar Blín, který si případ sám vyžádal, aby si na něm vysloužil ostruhy, byl to mladý, talentovaný, zapálený a ctižádostivý hoch s výtečnou morální i fyzickou kondicí, bohužel, stal se z něho do čtrnácti dnů beznadějný

narkoman, pak nastalo

vakuum, do něhož vstoupil už přímo prokurátor dr.

Bondy, jmenovaný osobně generálním prokurátorem, pouhý den před zahájením procesu, když bylo konečně nalezeno a zajištěno čestné

řešení, doslova za pět

minut dvanáct, kdy se zasvěcení a zodpovědní pracovníci ministerstva spravedlnosti i městské a generální prokuratury téměř podobali mu

miím, nejvíc k tomu přispěl vyšetřovaný sám, nejen tím, že byl víc na stropě než na zemi, ale především protože se začal nebezpečně často a naneštěstí i trefně dovolávat zákonných ustanovení, jež v jeho případě

porušili, bylo to nepochopitelné, učinili přece nejpřísnější opatření, aby se mu příslušná literatura nedostala do

ruky, strážci, po nástupu do služby svlékali v předním traktu veškeré šatstvo a pohybovali se po věznici opásáni pouze dohodou, kdo tušil, že každý z nich měl za úkol přednést mu denně z paměti jeden

paragraf, z jejich ústního podání složil a namemoroval za necelý měsíc celý trestní řád i trestní zákon, takže nakonec k bezmeznému údivu i úděsu justičních orgánů odmítl advokáta ex offio a oznámil, že se s chutí obhájí sám, právě to je přimělo, aby spěšně hledali výcho-disko, jež konečně našli a definitivně schválili po konzultaci s

nejvyššími místy, proces byl stanoven na pondělí 21. června, což vyšetřovaný komentoval ironickou poznámkou, že jde zřejmě o svéráznou oslavu výročí exekuce českých pánů, a že je zvědav, doručí-li i jemu žalobu alespoň těsně před popravou, byl v

báječné kondici, znal už slovo od slova obsah své vstupní řeči, hodlal hned v úvodu rozdrtit prokurátora na padrt, pouze výčet závažných chyb a přestupků, kterých se dopustily orgány vyšetřování, měl trvat pět

aosmdesát minut, svému procesu hleděl vstříc s důvěrou, ba dá se říci, přímo se na něj těšil, téměř tak jako před dvaceti sedmi lety na vytoužené kleštičky, brašnu a čepici s nehtem, požádal, aby mu dopravili z

K. tmavé šaty i památeční kravatu od Kateřiny Horové, pevně doufal, že ji spatří po boku své matky a strýce Františka Hopnera v

první řadě, vyhověli

mu, v té době se už programově snažili odkrývat své slabiny a přehánět tenkost úředního ledu, chtěli ho ukolébat v

jeho jistotě, což se zdařilo, netušil vůbec

nic, když se ráno 21. června před převozem dojatě loučil se svými věrnými Afričany, dal si s nimi, nevěda, jelikož v životě nepřečetl jedinou krásnou prózu, že není zcela původní, sraz u Kalicha v šest večer po

procesu, dobře spal, výtečně posnídal, byl odpočatý, svěží a plný důvěry v

sebe sama, zaradoval se, když mu řekli, že bude souzen v hlavním sále Justičního paláce před delegáty všech okresů republiky, jejich výběr byl všude uskutečněn přímými a tajnými volbami, které se konaly místo původně plánovaných voleb do zastupitelských

sborů, pouze v okrese K., kde dosud platilo stanné právo, byl delegát jmenován, stal se jím dlouholetý přítel obžalovaného ředitel

Voráček, tím vším se Adam Juráček cítil jen víc a

víc posílen, měl v paměti šok přeplněného slavnostního sálu Grandhotelu a představoval si ne bez škodolibosti, jak bude reagovat dnešní auditorium, až se

projde po stropě soudní síně, co o něm a především o žalobcích řeknou zástupci lidu svým netrpělivým

voličům, proto byl mírně

zaražen, když mu otevřeli dveře a on vstoupil sice do rozlehlého a vysokého sálu, ale především do úzké a nízké kukaně z nerozbitného

skla, kde mohl provést maximálně
stojku, tvrdili mu, že je to z ohledu na jeho bezpečnost,
prohlédl jejich podlý záměr, ale okamžitě se
vzmužil, zůstal mu přece
hlas, byl spojen s okolním světem mikrofonem a re-
produktory, byl si jist, že
si demonstraci vymůže, uklidnil se a zamrkal na matku,
která skutečně seděla s bratrem Františkem Hopnerem
v první řadě, Kateřinu Horovou vedle nich nenašel, ale to
ho příliš neznepokojilo, nebyla přece dosud jeho
rodinným
příslušníkem, věřil, že je někde v
sále, anebo přinejhorším u
obrazovky, spatřil nedaleko od sebe světelné signály
televizních kamer a sebevědomě zamával do objektivu,
jak to vídal v přenosech ze soutěží v
krasobruslení, viděl za neosobní čočkou milióny dych-
tivých očí, a netuše, že se z opatrnosti pořizuje pouze tele
recording, jenž má být, půjde-li vše podle programu,
vysílán teprve ve ve
černích zprávách, říkal jim svým pohledem i gestem —
ano, draží přátelé, teď vám já předvedu svou volnou
jízdu, vyrušilo
ho zadunění, to klaply stovky sedadel, neboť právě
vstupoval senát, věděl už, že předsedou je řízením osudu
muž ne
otřesitelných zásad, jenž kdysi, v období nezákonností,
když mu bylo uloženo, aby odsoudil za velezradu

důstojníka Pohraniční stráže, který prozradil cizímu turistovi, kudy nejrychleji dojde do

Prahy, těsně před vyhlášením rozsudku zmizel, žil podoben novodobému Tarzanovi déle než deset let v bažinatém lese sám, pouze s

divočáky, kterým oškrabával zaschlé, svědící bláto, a kteří mu za to nosili bukvice, nebyl by se možná vůbec dozvěděl o pronikavých společenských změnách k

lepšímu, kdyby nebyl náhodně po

střelen pytlákem, od té doby se těšil všeobecným sympatiím, další důvod, aby byl obžalovaný víc než spokojen, netušil jako netušil předseda, že i to je součástí žalobcova plánu, s

klidnou myslí tedy opět usedl, přísné vrásky na předsedově čele dávaly tušit, jak

zahraje prokurátorovi, který si mu dovolil předložit místo žaloby tak neuvěřitelný

paskvil, budiž zde jasně řečeno, že to měl předseda v úmyslu, dokonce se tím prokurátoru nijak netajil, sdělil mu, že stát má sice právo stokrát prohlásit nějaký čin za společensky nebezpečný, ale současně povinnost aspoň jednou

to prokázat, přitom ho výslovně upozornil, že nehodlá naletět na žádné

fígle, a že dá tomu mladíkovi každou zákonnou šanci, aby

se obhájl, což

proti žalobě této

úrovně nebude asi žádný
kumšt, když při ní prokurátor setrval, pokrčil zlo-
věstně rameny a vstoupil do soudní síně, aby konal svou
povinnost, věnoval obžalovanému zkoumavý pohled
a pomyslel si o jeho tísnivém akváriu totéž co
on, totiž, že ho z
něho velice brzy vypustí, aby předvedl, co
umí, poté rozevřel ten žalostný spis a otevřel ústa,
aby pronesl úvodní
formuli, když se ob
pár řad ozval výkřik, zvedl hněvivě ob
očí, a se všemi přítomnými, nevyjímaje ob
žalovaného za sklem i objektivní ob
jektivy kamer, spatřil v ob
ecenstvu tlustého muže středních let, jenž, ukazuje
prstem na prázdný strop, nepřestával hystericky
vřeštět
— Už zas tam chodí, už tam chodí zas...!

Komentář

*ústředního ředitele televize k obrazové reportáži
z procesu s obžalovaným AJ, vysílané dne 21. června 196.
v 19.06 hodin (v barvě)*

Vážení a milí televizní diváci,
autentické snímky, jež jste právě viděli na svých ob-
razovkách, zachytily předposlední dějství případu, který
se mi chce nazvat lidskou tragikomedií.

Ačkoliv jsme události, které se staly v březnu tohoto roku v K., v podstatě nekomentovali, vycházejíce z oprávněného přání většiny z vás, našich vážených a milých televizních diváků, kteří si nepřejete být vytrhováni ze svého pracovního úsilí lacinými senzacemi, nemáme, pravda, v úmyslu zakrývat, že si vynutily mimořádná opatření, a tedy i jistou pozornost.

Co se vlastně stalo?

Dnes, kdy jsou věci konečně nad slunce jasné, neuškodí jistě nikomu a ničemu stručná rekapitulace.

Počátkem března letošního roku, přesně ve čtvrtek dotyčného měsíce, začal o sobě do té doby neznámý profesor tělocviku a kreslení jedné školy v K. AJ prohlašovat, že se naučil libovolně překonávat zemskou přitažlivost, a to, nastojte! pouhou silou vůle.

Aby bylo jasno:

Silná vůle patří mezi vlastnosti, které zcela samozřejmě vštěpujeme naší mládeži v rodinách, ve škole i v praktickém životě. Nikdy jsme ji však nestavěli do protikladu s obecně platnými přírodními zákony. Doby idealistických rádobyfilozofií jsou tytam — a pokroková společnost nehodlá trpět rejdy soukromých šamanů, kteří jsou schopni tvrdit, že silou vůle je možno kupříkladu zadržet řítící se lokomotivu.

Kdyby tomu tak bylo, neumíraly by u nás, pravda, ročně desítky lidí vinou pozdě spuštěných závor!

Zarážející je, že toto směšné, byť současně nebezpečné tvrzení propagovali někteří pedagogové, a dokonce

i funkcionáři města K., kteří mátlí veřejnost tvrzením, že levitaci pana AJ viděli na vlastní oči.

Korunu všemu nasadilo veřejné shromáždění, svolané na neděli 21. března do jistého místního hotelu, kde mělo zmíněný jev spatřit údajně přes tisíc občanů. Nepokoje, které vzápětí vyvolaly deklasované a jiné živly, donutily vládu k odůvodněnému a snadno pochopitelnému kroku, s nímž musí každý rozumný občan vřele souhlasit, i když nám způsobil jisté hospodářské ztráty, které každý z nás citelně, pravda, cítí na vlastní kapse.

Proto byl s takovým zájmem očekáván veřejný proces, jehož se účastnili volení zástupci všech okresů naší vlasti. Občané právem volali, aby byla konečně učiněna přítrž pověstem a dán průchod pravdě i právu.

Co se přihodilo hned v první minutě jednání, rozptýlilo všechny nejasnosti, i když způsobem vpravdě šokujícím!

Uprostřed auditoria povstal totiž muž, který začal vykřikovat, že se AJ opět prochází po stropě, ačkoliv, jak i vám všem, vážení a milí televizní diváci, jasně a průkazně ukázaly naše kamery, obžalovaný viditelně seděl na svém místě, z něhož se ani technicky nemohl vzdálit, jsa kvůli vlastní bezpečnosti hermeticky uzavřen příklopem z pancéřového skla.

Identifikací rušitele, kterou na místě provedl předseda senátu dr. Vorel, všeobecně známý svým absolutním smyslem pro spravedlnost, jež osvědčil už v jistém smutném období určitých dočasných nezákonností, vývojem

naštěstí jednou provždy překonaných, bylo k všeobecnému úžasu zjištěno:

Šlo o ředitele Pedagogické školy v K. — a zároveň dlouholetého přítele obžalovaného — Bohuslava Voráčka, tedy téhož Voráčka, jenž byl nejčastěji údajným svědkem jeho vzletů, a to dokonce třikrát!

Jednání bylo okamžitě přerušeno a senát se odebral k poradě, na níž byla v průběhu dne postupně přizvána řada předních odborníků, tentokrát už nikoli fyziků, nýbrž fyziologů a psychiatrů.

Oč tedy šlo?

Aniž bychom, vážení a milí televizní diváci, chtěli v čemkoli předbíhat, natož pak suplovat soudní jednání, které nebylo dosud uzavřeno a protáhne se patrně do pozdních nočních hodin, pakliže ne déle, jedno se zdá být jisté:

Událost z dnešního rána nasvědčuje, že se ředitel Voráček a s ním pedagogové, funkcionáři, obyvatelé i mládež města a okresu K. stali obětí jednoho z nejbizarnějších případů masové sugesce a hypnózy v lidských dějinách!

Ano, vážení televizní diváci a milí přátelé, jak jste sami před chvílí viděli na svých obrazovkách, slavný přemožitel gravitace AJ, kterého jistě neinformované masy nazvaly div ne blanickým rytířem, při svých krkolomných produkcích ani na okamžik neopustil pevnou zem!

Co k tomu dodat?

Snad to, že odborníkům a soudcům zbývá posoudit, zda se svých hokusů pokusů dopouštěl vědomě,

se zjištěným úmyslem, případně s cílem otrástit důvěrou našeho obyvatelstva v materialistický světový názor, anebo, což nelze zatím vyloučit — nechceme-li se vracet do oněch dávno překonaných dob přechodné zvěle — zda je nadán bezděčnou schopností hypnotického působení, což by ovšem nebyl jev nikterak nadpřirozený, ale naopak vědecky vysvětlitelný, jaký popsala už celá řada známých cestovatelů a lékařů, například u indických fakírů.

Ať tak či tak, vážení přátelé a milí televizní diváci — a na výsledek nebudeme jistě my ani vy dlouho čekat — můžeme konstatovat, že jsme ode dneška chudší o jednu fatu morgánu.

Naštěstí!

Oddechnou si obyvatelé města i okresu K., kde bylo již dnes odpoledne zrušeno nepříjemné stanné právo, oddechnou si utrápení učitelé fyziky a oddechneme si i my rodiče, kterým naše popletené děti jistě záhy znovu uvěří, že život, který žijeme, není, pravda, procházka po stropě, nýbrž pilné studium a poctivá práce.

A pokud snad někdo mezi námi lituje, že se nestal současníkem epochální události, nechť si uvědomí, že už nám bylo dopřáno zažít dvě války a že za našeho života stanula lidská noha dokonce na Měsíci. Že to tedy nikdy nebudou sugesce a hypnóza, nýbrž jen a jen konkrétní úsilí, které i bez malého českého profesůrka tělocviku a kreslení naplní vizi básníka:

„My bijem o mříž, ducha lvi, a my ji rozbijeme!“

Závěť

*Bohuslava Voráčka, ředitele Pedagogické školy v K.,
ze dne 23. června 19..*

Mé milované děti!

Jste příliš mladé, abyste pochopily, a přece dosti staré, abyste odsoudily svého nešťastného otce. Nevyčítám vám, pouze připomínám, že to byla vaše tvrdá slova, jež mne dohánějí do náruče nebytí. Rozhodl jsem se zanechat vám svůj poslední dopis, abyste až dospějete, pochopily, jak krutě jste mi ukřivdily.

Jako dnes vy, mé milované děti, měl jsem i já kdysi sny a ideály. Některé literární pokusy, které jsem znovu usku-tečnil na sklonku letošní zimy, byť pod cizími jmény, by vám potvrdily, že jsem měl nesporný dramatický talent. Nepřeháním, řeknu-li, že mi mohl dopomoci k poctám nejvyšším.

Tento talent jsem obětoval pro vás, mé milované děti, když jsem již jako maturant, jinoch na samém prahu života, nadřadil osobním ambicím těžkou povinností: vzal jsem si vaši matku, kterou jsem nenáviděl už jako profesorku třídní. Vzal-li jsem si ji přesto z lásky, pak tedy z lásky k tomu, jenž se měl narodit, což jste byly vy. Díky smutné skutečnosti, že jsem se zachoval jako slušný hoch a nepřiměl vaši matku k vyhnání plodu, zabránil jsem mnohonásobné vraždě.

Vám čtyřem jsem však neobětoval pouze mladé plány, ale i léta zralosti, mé milované děti. Místo co bych vy-

učoval svým oblíbeným předmětům češtině a zeměpisu, přijal jsem dobrovolně jeho ředitele ústavu, k čemuž se ještě vrátím.

Vmetly jste mi dnes ráno do tváře jméno Jana Husa a obvinily mne, že jsem zradil pravdu, přítele, rodinu, město, vlast i pokrok celého lidstva. Prohlásily jste, mé milované děti, doslova, že váš rodný otec je zbabělý lhář.

Rozhodl-li jsem se vyvodit z toho jedině možný, i když bohužel pro mne i pro vás, mé milované děti, tragický důsledek, mám snad alespoň tolik morálního kreditu, abyste, až váš hněv vystřídají slzy, vyslechly mé důvody.

Odmítám hned úvodem, že byly utilitární a ryze sobecké. Dokázal jsem vám již, že o mém charakteru svědčí sama vaše existence, mé milované děti. Šlo mi výlučně, buď si to sebekaradoxnější, o zájem váš, mé školy, našeho města, celé společnosti.

Tvrdíte, že Adam Juráček měl pravdu a také ji dokázal. Že jste to nejen viděly na vlastní oči, ale že na různých stopech lpí dosud stopy jeho obuvi, což odporuje úřední verzi. Snad je tomu tak. Ano, připusťme, že opravdu pravdu měl. Ale pak ji měl předčasně, mé milované děti. I pravda chce svůj čas. A předčasná pravda je za jistých okolností horší než nepravda.

Pravda jakožto taková, pravda „an sich“, jak trefně říkají Němci, to, čemu se říká čistá pravda, vpravdě neexistuje, jsouc pouhým výplodem idealistického myšlení. Pravda je mnohá a často rozličná. Každý má svou pravdu, říká slavný dramatik. Má ji dokonce i měšťák, mé

milované děti. Avšak nám, mně, a věřím i vám, šlo vždycky o pravdu nejpravděpodobnější.

Jaká je to pravda, co je to za pravdu? I přes svou mladickou intolerantnost musíte uznat, že ovládám-li dosud alespoň něco lépe než vy, je to čeština a zeměpis. Pravdivou pravdou byla, je a zůstane pouze ta, která slouží českému zeměpisu, zatímco nepravdivá pravda mu uškodila a škodí, mé milované děti.

Pohleďte na mapu českých států ve vrstvách času, mé milované děti. Jan Hus, kterým operujete proti mně, stal se uznávaným národním mučedníkem jedině proto, že se díky jeho pravdě hranice naší vlasti posunuly daleko do Němec, do Uher i na Balt. Oproti tomu čeští stavové, kteří roku 1618 defenestrovali císařské úředníky, nemohli mít pravdu, když se království české ocitlo pro tři století na mapě Rakouska-Uherska.

Jakou tedy pravdu, ptám se vás, vyjádřil svým činem Adam Juráček? Mou? Vaši? Našeho národa, mé milované děti? Což mohl ten těžce zkoušený národ riskovat, že ztratí své hranice vůbec? Což nehrozilo, že zemi, kterou by pohrdl, obsadí velmoci a ponechají mu k životu jen stropy? Umíte si snad představit, jak by vypadal příští atlas glóby?

Já ne, mé milované děti. A měl jsem k tomu tedy přispět jen proto, že jsem byl čirou náhodou Juráčkovým přítelem a očitým svědkem jeho šíleného činu?

Naopak. Právě tím, mé milované děti, právě tím jsem byl předurčen, abych vydal své křivé svědectví, zejména když mi bylo současně oznámeno, že jinak nemohu se

trvat ve funkci ředitele své milované školy, mé milované děti. Nemohl jsem riskovat, mé milované děti, že na moje místo přijde potlačovatel opravdové pravdy. A nechtěl jsem riskovat, že vás, mé milované děti, neuváženě připravím o hodnotnou výživu, jakož i odrazový můstek do života a společnosti.

Může vám to dnes být sebevíc proti mysli, mé milované děti, faktem zůstává, že bouřlivá léta odšumí a mladí revolucionáři dojatě poděkují svým otcům, že jim svými úsporami, konexí či přímlovou, mé milované děti, že jim svým jménem i svou obětí dopomohli k zajištěnému postavení. Pak snad i vy, mé milované děti, pochopíte, že moje oběť byla z nejtěžších.

Mé milované děti!

Tvrdíte-li, že Jan Hus i Adam Juráček byli na rozdíl od vašeho milovaného otce hrdiny, protože hájili poznanou pravdu, budiž mi navíc dostatečnou omluvou, že jsem v životě žádnou pravdu osobně nepoznal; v tomto jediném případě, kdy jsem ji zahlédl, jsem vzápětí opět prohlédl. Tím víc, mé milované děti, mne mučí váš nespravedlivý odsudek. Nemám už pro koho žít, a proto odcházím. Loučím se s vámi v naději, že alespoň toto neodčinitelné gesto přesvědčí vás o poctivosti vašeho nešťastného otce, mé draze milované děti.

Na shledanou.

Poznámka: Tuto závěť odevzdala Voráčková manželka den po pohřbu tisku, jak výslovně uvádí ve své vlastní

závěti. Tím podivnější je, že obě byly nalezeny teprve nedávno v archivech ministerstva vnitra. Další osudy Bohuslava Voráčka jsou neobyčejně zajímavé. Přestože den po skončení procesu s AJ vyšel výnos ministerstva školství, jímž se zakazuje jakákoliv činnost při výchově studující i pracující mládeže osobám podléhajícím hypnóze a sugesci — postihl profesora Vilibalda Bláhu, profesorku Sovákovou, profesora Krbálka a dvanáct dalších členů Pedagogické školy v K., krom několika set učitelů a jiných intelektuálů v celé zemi — byl Voráček vzápětí jmenován krajským školním inspektorem v P. a o rok později dokonce náměstkem ministryně školství, když byl předtím pojal za choť její matku, což mu umožnil tragický skon jeho dosavadní manželky, která se nevysvětlitelně zabouchla v lednici, již navíc otočila dvířky ke zdi. Sám skonal až o pět let později na cirrhosu jater. Sebevraždu, ohlášenou v závěti, tehdy nedokonal, neboť si vinou špatných informací lehl na trať nepoužívané vlečky a mohl být po dvou dnech včas zachráněn. Pohřeb, zmíněný v úvodu této poznámky, se týkal jeho dětí-čtyřčat, která — možná úmyslně — zahynula při pokusu strhnout sotva dokončený pomník velkého Newtona. Byl spěšně opraven a pro jistotu obehnán teráriem s plazy, aby se podobné incidenty nemohly opakovat. Neodborná péče však způsobila, že plazové trpěli chronickým nedostatkem potravy a snažili se opatřit si ji na vlastní pěst. Poté, co byla na kolonádě pozřena krajtou manželka diplomata spřátelené země, která byla menší baculaté postavy a ob-

lékla naneštěstí králičí kožích, rozhodnuto terárium zrušit a nahradit neprostupnými křovinami. Je na čase zamyslet se nad pietní úpravou místa, které tolikerym způsobem připomíná životní drama AJ.

Rozsudek

jménem Republiky

Trestní soud v Praze rozhodl po hlavním líčení, konaném ve dnech 21.—23. června 196.

takto:

Obžalovaný Adam Juráček, nar. 24. 12. 193. v K., posledně bytem v K., Za Parkem 1, naposled profesor tělocviku a kreslení na Pedagogické škole v K.

se osvobozuje

z obžaloby, která ho vinila, že spáchal trestné činy podle § 118 tr. zákona (Nedovolené podnikání), § 123 (Neoprávněné nakládání s vynálezem), § 128 (Dodávka výrobků zvláště vadné jakosti), §§ 136 a 137 (Poškození majetku v socialistickém vlastnictví), § 149 (Nekalá soutěž), § 205 (Ohrožování mravnosti), § 209 (Poškození cizích práv), § 236 (Omezování svobody vyznání), § 238 (Porušování domovní svobody), § 257 (Poškození cizí věci), § 258 (Zneužívání vlastnictví), jakož i §§ 273 a 274 tr. zákona (Neuposlechnutí rozkazu), a to tím, že ačkoliv k tomu nebyl oprávněn ani zmocněn, učinil výjimku z gravitačního zákona, čímž jej de facto zrušil.

Odůvodnění:

Výslechem svědků i četnými odbornými konzultacemi bylo jasně prokázáno, že obžalovaný nemohl se dopustit trestných činů proti § 118, § 123, § 128, §§ 136 a 137, § 149, § 205, § 209, § 236, § 238, 257, § 258 i §§ 273 a 274 tr. zákona, protože všechny jeho údajné výkony a s nimi související trestná činnost se odehrály nikoli ve skutečnosti, ale výslovně jen v představě okolí jako důsledek tzv. masové hypnózy, způsobené sugestivním působením obžalovaného. Jelikož nebylo prokázáno, že obžalovaný dopouštěl se sugescí vědomě, nýbrž jde spíš o psychickou vlastnost způsobenou organismem obžalovaného, takže lze mít za prokázané, že obžalovaný pro tuto duševní poruchu nemohl v době činu rozpoznat jeho nebezpečnost a nedozírné následky pro společnost, aniž výše uvedenou schopnost ovládat, není ve smyslu § 13 odst. 1 tr. zákona pro nepřičetnost trestně odpovědný. Jelikož však obžalovaný i při dalším jednání a šetření, ačkoliv jevil upřímnou snahu, hypnoticky působil na znalce a senát, a to úspěšně, pročez nelze mít za to, že jeho pobyt na svobodě není i pro budoucnost nebezpečný a nemůže vést k následkům ještě nedozírnějším, ukládá soud obžalovanému Ad. Juráčkovi podle § 72 a § 12 odst. 1 tr. zákona, viz 31/54 Sb. rozhr. tr.

ochranné léčení.

Parere

soudního lékaře ze dne 23. 6. 196.

Soudním rozhodnutím z dnešního dne t. r. byl zbaven svéprávnosti občan Juráček Adam, nar. 24. 12. 193. v K. Ochranné léčení bylo svěřeno vašemu ústavu.

Občan Jur. Adam projevoval dle zjištění od dětství psychickou labilitu, vystřelující střídavě do extrémní deprese a extrémní euforie. Otec Jur. Adama spáchal rafinovanou sebevraždu, maskovanou pracovním úrazem, aby podvodně vylákal od zaměstnavatele podporu pro rodinu. Zjištěno, že také matka Jur. Adama, předstírajíc desítky let život spořádané pracující vdovy, demolovala v noci na dnešek, zřejmě pod vlivem alkoholu, staroměstský orloj, tvrdíc, že jde o jí odcizené hodiny s kukačkou.

Jur. Adam počínaje 4. 3. t. r. vnucoval svému okolí představu, že je s to překonat a skutečně též překonává gravitaci, což v okolí způsobilo řadu soukromých i společenských otřesů.

Při vyšetřování se Jur. Adam chová vyzývavě až zpupně, upřeně se dívá na lékaře i personál a sugestivně je ovlivňuje ve směru svých tvrzení. Jsa orientován místem, časem i osobou, ohrazuje se, že je protiprávně omezován na svobodě, a žádá, aby se psychiatrickému vyšetření podrobili místo něho orgánové zdravotnictví, soudu i státu.

V tělesném nálezu není chorobných změn, jazyk bez povlaku, ekg. i rtg. v mezích normy, teplota 36,6 °C, P 80/min., krevní tlak 120/85 mm Hg.

Jur. Adam se bránil převozu, pročez mu aplikován Dorminal 0,22 i.m. Doporučuji jej na uzavřené oddělení vaší léčebny k zavedení soudem nařízené léčby.

MUDr. Podpis Nečitelný

Rekonstrukce XI

(podle dobových materiálů)

Když uběhlo prvních dva

náct měsíců ode dne, co se za ním zavřela brána kláštera Na Brodě, do něhož nevstoupil dobrovolně, nýbrž byl úředně dodán, neboť ponurá stavba v líbezně krajině plnila již dávno funkci blázince, dodán dokonce ve svěrací kazajce, kterou v dorminalovém útlumu považoval za náruč Kat eřiny Horové, byl prim

ář Polonyi vyrozuměn, že sem z Prahy míří komise, aby na základě lékařské zprávy rozhodla o dalším osudu nešťastníka, Polonyi byl jeho vr

stevníkem, ale címsi připomínal mladičkého vyšetřovatele, tehdy ne ještě notorického narkomana Edgara Blína, především elá

nem a přímočarostí myšlení, Polonyi často a hrdě opakoval, že ač lékař, notabene lékař lidských duší, přece není in

telektuálem, v nekonečných rozhovorech s tímto nemocným, jehož si oblíbil tak, že mu téměř úplně

nahrazoval krásnou a vášnivou manželku, která odmítla sdílet s ním lože v bývalé kobce, daleko od hlavního města, nota

bene s blázny, mezi něž automaticky řadila i své

ho manžela, bolestně tím Polonyimu připomínala neznámou dívku, jejíž portrét plasticky vyvstával z výkřiků ošetřovaného, i to ho s ním sbližovalo, léčiv Juráčka, léčil vlastně se

be, pomohlo mu to okamžitě najít příčinu nemoci a doplnit nejdůležitější bílé místo v parere soudního lékaře, považoval toto parere za dílo nezodpovědného diletanta, pro

stě intelektuála, který není schopen logicky myslet, a tudíž ani stanovit diagnózu, třebaže ležela na dla

ni, tou dlaní byl strop, kdyby soudní lékař místo rádobý moderních canců četl čas od času staré školní učebnice, věděl by jako primář Polonyi, že touha chodit po stropě je klasickým symptomem para

noi, u Juráčka se neobvykle, ale naprosto průkazně projevíly všechny tři její hlavní formy, paranoia inventoria — blud vynalézací, paranoia reformatoria — blud osvětitelský, i paranoia querulatoria — blud trpěného bez

práví, lékařskému krasoduchovi od soudu nepřišlo vůbec na um, že utkvělá myšlenka překonat silou vůle zemskou přitažlivost není nic jiného než notoricky známé pokusy vynalézt per

petuum mobile, Juráčkova idea byla ještě absurdnější, což svědčilo dále o prezenci pa rafrenie, při níž, jak rov-

než sděluje každá učebnice, jsou bludy nápadně vzdálené od reálných možností a pacient má navíc tendenci disimulovat, to jest tvářit se zdravým, takže lékaři nezbývá než v něm bludy a halucinace vyhledávat, ba dokonce provokovat, aby měl vůbec co lé

čit, musel to učinit i v případě Juráčka, jenž se ze šoku, který mu způsobil výkřik přítele Voráčka, nečekaný rozsudek i svěrací kazajka, podivuhodně rychle vzpamatoval, choval se v léčebně tak, že vypadal na pohled jako člověk naprosto nor

mální, určitě normálnější než příkladně vrchní ošetřovatel Celestýn, který byl již několikrát zadržen při pokusu o nedovolené překročení státních hranic, třebaže měl platný pas, překračovatel se k tomu plazil směrem do

mů, či asistent primáře Mudra, jenž se po nocích snažil sestrojít komplikovaný a nákladný aparát na výrobu čerstvých švestek z Jelínkovy sliv

ovice, jinak Adam Juráček, nečekaný úskok netušených protivníků ho, člověka neznalého falše a přetvářky, zmátl natolik, že jim po zcela kratičkém odporu v podstatě uvěřil, cítil lítost a stud a byl ochoten učinit ze své strany vše, aby se trapného neduhu zbavil, hned v prvním rozhovoru s primářem prohlásil sám, že popírat gravitaci může jen i

diot, jímž se málem stal, avšak nehodlá zůstat, už při pomýšlení na své rozvrácené žáky obnovil přísahu nesmrtelnému učení velikého Newtona tak dojemně a věrohodně, že Polonyimu nezbylo než uchýlit se ke ls

ti, získával řadu týdnů jeho důvěru, naučil se od něho nejprve základům kreslení a poté dokonce skoku vysokému, aby ve chvíli, kdy v klášterním skleníku definitivně ztroskotal na výšce 212 cm, prozradil nemocnému důvěrně, že i on drží gravitaci za metlu lidstva a souhlasí s jeho pokusy, lest se zda

řila, Juráček se mu otevřel a přísaha-nepřísaha líčil mu po celou noc nadšeně svou metodu, konečně ho měl Polonyi v hr

sti, mohl mu jednoduše vysvětlit, že jeho idea není než plodem zkomoleného, nesprávného, zvráceného vztahu ke skutečnosti na podkladě ultraparadoxní fáze a patologické inertnosti, která vzniká především v druhé signální sou

stavě, když mu sou

časně objasnil zásady biologické terapie, která by mu nejspíše mohla pomoci, zničený a zoufalý chovanec souhlasil, a tak mohl Polonyi konečně přikročit k vlastní léčbě, shodou okolností právě 4.

září ráno, půl roku a půl hodiny poté, co v lázeňské čtvrti města K., v ulici Za Parkem 1, paní Josefa Juráčková, rozená Hopnerová, vdova po manželů-vlakvedoucím, otevřela dveře synova pokoje a upustila pod

nos, vzhledem k neobvyklosti a stupni onemocnění mohl primář stěží předpokládat, že postačí jediný zákrok, rozhodl se tedy použít jich celou škálu, a to v chronologickém pořadí, jak je lékařská věda přivedla na svět, přistoupil k tomuto úkolu možná s větším vzrušením než pa

cient, léčení, které obmýšlel, se podobalo obřadu, měla to být, dalo by se říci, psy

chiatrická mše, aby oslavil i metody vpravdě klasické, začal, byť jen experimenti causa, metodou pastýře Melampúse, který měl asi tři sta let před Homérem vyléčit dcery krále Proita z Tiryntu z jejich bludu, že jsou krá

vy, dal Juráčkovi vypít odvar z čemeřice a honil ho po lučinách kolem kláštera až do vyčerpání, z něhož se tak tak vzpamatoval, neboť průjem, zvracení, blednutí obličej, zvrát, chladnutí končetin i epileptiformní záchvat s křečemi, tedy vše, co mělo psychickou poruchu odstranit, bylo sice účinně vyvoláno, postihlo však, bůh ví proč, místo pacienta jeho lék

aře, volil proto, když skončil rekonvalescenci, postup méně drastický, ale neméně legendární, jaký představovala hra na harfu biblického Davida melancholickému Saulovi, muzikoterapii bylo však nutno přerušit, když několik chovanců, do té doby naprosto neškodných, podkopalo zeď kláštera a uprchlo na poli

cejní stanici, kde žádali ochranu, tvrdíce, že je primář hodlá dohnat k ší

lenství, nemilá pozornost policie zavinila, že musel vynechat znamenitou metodu bráhmanů, kteří pouštěli na šílence jedovaté hady, zbavené zubů, aby zlomili jejich psychotický stav hrůzou z uštknutí, ste

jně jako fingované popravy vyříznutím srdce zaživa z repertoáru starých Aztéků, ja

kož i bičování, o němž referuje Esquirol v proslulém spisu *Des maladies mentales*, a ta

ké Johannem Christianem Reilem (1759—1813) v knize *Rhapsodieen über die Anwendung der psychischen Curmethode auf Geisteszerrüttungen* (1803) vřele doporučované odpalování dě

la v pacientově blízkosti, a musel, dřívě než zamýřlel, přistoupit rovnou k metodám novodobým, proti nimž policie nemohla mít námitek, otevíraje Juráčkovi bránu do hájemství moderní léčby šo

kem, zahájil přirozeně kardiazolovým, jenž dostal své jméno podle pentamenthyllontetrazolu, který začal svým pacientům injikovat v roce 1930 slavný von Meduna, vycházejě z tehdejších, dnes již zcela překonaných názorů o inkompatibilitě schizofrénního onemocnění a epile

psie, vyzkouřel šok azomanový (von Braunmüllera), šok vyvolaný amoniumchlorátem (metoda Bertolaniho), šok acetylcholinový (dle Fiambertiho) i pyrimidinový (C. Riebelinga), oblíbený v Německu roku 1944, kdy na poměrně značný počet šilenců připadalo poměrně malé množství in

zulinu, pokračoval pneumo

šokem (autor J. Delay, Francie), pro pacienty sice dosti drastickým, pro lékaře však neobyčejně zajímavým po stránce reřeršní, zvlářtě pro bliřší objasnění afektu či místa působení šokové terapie na diencefalickou krajinu, až se konečně dostal k šoku inzu

linovému (jehož zavedení je nejčastěji upíráno vídeňské škole Manfreda Sakela), obvykle nejúspěšnějšímu, v tomto případě nepřinesl sice zisk Juráčkovi, ale zato Polony

imu, protože se stal svědkem unikátního případu inzulinorezistence, když se mu podařilo dostat Juráčka do příznaků alespoň mírné hypoglykemie teprve po superkoňské dávce 12,500 j. i. v, což pětkrát předčilo světoznámý zážitek Riverse a Elliota, popsáný v Bel

lackově Dementia praecox, naneštěstí měl Polonyi ztroskotat dříve, než stačil najít domácího Bellacka, takže tento rekord nebyl nikdy nikým popsán, oficiálně zanesen do tabulek a tím méně u znám, první pozitivní výsledky přinesly teprve šoky elektrické U. Cerlettiho (Cerletti & Bini), jenž se při náhodné procházce římskými jatkami v roce 1938 přesvědčil, že zvíře poražené elektrickým proudem není zabito, nýbrž přechází do e

lektrické e

pilepsie, a proto již v dubnu téhož roku přistoupil k terapeutickému použití elektrošoku, samozřejmě v menších dávkách než u dobytka, u psy

chotiků, už po několika stech impulsech, které primář Polonyi pouštěl do pacientovy lbi vždy, když to dovozovala okresní energetická situace, na sklonku oné zimy dosti nap

jatá, začal být Adam Juráček přímo ukázkově tu

pý, pasivně drobný, začal mít stále silněji porušenou paměť, zvláště pro recentní vzpomínky, při kontrolních dotazech tvrdil, že se jmenuje

— Ráček, nebo tak nějak...

a o svém činu prohlásil, že „se pokusil cosi překonat, snad nějaký rekord“, aby nedošlo k relapsu a aby se efekt léčby zrychlil, zkombinoval primář elektrošoky s pyretoterapií, naočkoval ošetřovanému malárii (dle oděského lékaře Rosenbluma, pokusy z let 1860—1870) a vyhnal horečky, pravda poněkud riskantně, až na 42 °C, když je pak po odeznění čtyřicáté deváté zabrzdl chininem, pacient se už domníval jmenovat pouze

— Ček...

a o svém činu věděl jen to, že „se o něco pokusil“, Polonyi rychle nasadil farmakotera

pii, začal inhalaci kysličníku uhličitého (opět dle V. Meduny) a dospěl až k terapeutickému pokusu Wagnera-Smitta z roku 1950, kdy je inhalací dusíku vyvolána anoxie s bezvědomím, tuto metodu šťastně inspirovalo středověké léčení šilenců násilným držením jejich hlavy pod vodou až do odříkání mi

serere, aby mohl konečně v triumfu konstatovat, že jeho chráněnc trpí sice několika nepříjemnými průvodními jevy léčebných procesů, mi

mo jiné těžkým stavem hypoglykemie, poruchami korneálního i pupilárních reflexů, poruchami vestibulárního ústrojí (a tedy i chůze), anemií, pneumonií a plicními gangrény (dosti obvyklý následek elektrošoků), frak-

turou obratlů č. 3—7, jakož i levé lopatky a femuru, vykloubením humeru, luxací mandibuly a prokousnutím jazyka, k čemuž se přidružil jistý úbytek tělesné váhy z původních 77 na 44 kg

g, av

šak zato už neví ze svého jména ani o svém činu zhola nic, právě v této době byl ohlášen příjezd komise, která měla znovu rozhodnout o Juráčkově budoucnosti, aby nezkomplikoval ji ani svůj ú

spěch, pojistil primář dílo na závěr narkoterapií, uspal pacienta silnou kom

binací chlorpromazinu, methazinu a hibernonu a udržoval ho v nepřetržitém hlubokém spánku po zbývajících 11

neděl, o něž se příjezd komise nenadále opozdil, když zazněl zvon, obsluhovaný psychotikem, jenž žil v úzkostné představě, že klášter bude napaden hus

ity, šel jí vstříc klášterními ambity, v nichž dováděly lehčí případy, uvědomil si, že je vinou Juráčka téměř rok zanedbával, ale vzápětí se ho zmocnil slastný pocit vojáka vědy, který samo jediný svedl vítěznou bitvu, neopustil ho po celou dobu, kdy vedl malé hejno nadutých intelektuálů na vyšetřovnu, kde probuzený nemocný právě dostával lehký pokrm v malých dávkách, aby jeho gastrointestinální ústrojí nebylo přetěžováno po předchozím „běhu napráz

dno“, když odreferoval, provedl stoprocentně vydaný test a navrhl Juráčkovo propuštění do domácího

ošetřování, a oni se přesto nezdáli být nadšeni, ba skoro naopak, vyložil si to jako normální povýšenou řev

nivost těchto typů,

— Ano, pane kolego, řekl šéf inspekční komise, náměstek ministra zdravotnictví doc. dr. Kapr, ano, byla to opravdu úctyhodná práce, ale ehm, proč je ošetřovaný v této poloze...?

— Soudruhu náměstků, řekl primář Polonyi dotčeně, promiňte mi, ale když pacient spolupracuje se svým lékařem tak ochotně jako tento a s tak pronikavými výsledky, nechápu, proč by za to nemohl tiše a klidně lí

hat na stropě!

Osobní dopis

*náměstka ministra zdravotnictví doc. dra Kapra
doc. dru Miloši Makovcovi — Smith & Wessonovi
ze dne 21. července 196.*

Titl.

doc. dr. Miloš Makovec — Smith & Wesson, šéf psychiatrické kliniky lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze, externí profesor Smith & Wessonovy privátní psychokybernetické kliniky v Oklahomě, stát Oklahoma

Drahý kolego a kamaráde,

dovzvěděv se, že jsi opět zavítal do vlasti, kde hodláš delší dobu připravovat naši psychiatrickou armádu budoucnosti a současně dokončit svou habilitační práci,

která Ti, o čemž v nejmenším nepochybuji, zajistí dávno zasloužené členství v Akademii, obracím se na Tebe s naléhavou žádostí o pomoc.

V našem detašovaném zařízení Na Brodě je dlouhou řadu měsíců neúspěšně léčen pacient, jehož jméno by Ti nic neřeklo. Jde však o muže, který vyvolal loňské pohnuté události v K., o nichž jsi jistě slyšel i tam venku, neboť měly velmi nepříznivý dopad na celosvětové veřejné mínění. A to byly zdůrazňovány pouze aspekty politické, neboť podstatu se nám naštěstí podařilo utajit!

Tobě mohu, respektive musím důvěrně sdělit: podstata spočívala v tom, že náš muž realizoval v praxi ranou literární fikci H. G. Wellse z naší tak oblíbené povídky Jak to opravdu bylo s Pyecraftem. Víc Ti snad říkat nemusím!

Soud dospěl sice k zjištění, že náš muž své diváky a svědky hypnotizoval, ovšem odborníci, kteří případ sledují dál, se shodují — mě nevyjímaje — v tom, že gravitaci skutečně, a navíc stále častěji! překonává, takže hypnotizuje maximálně sám sebe.

Nemusím ti jistě sdělovat, jaké následky by mělo nové odhalení a současně i potvrzení faktů, které byly teprve nedávno vyvraceny vědecky, propagandisticky, soudně i politicky, což si vynutilo celou řadu administrativních i kádrových opatření. Zájem společnosti — nikoli pouze naší! jsem přesvědčen, že na destabilizaci není zájem ani u vás — proto velí, aby byla porucha vysvětlena a především odstraněna.

Protože s nadšením sleduji Tvou práci, vím, že se po léta intenzivně zabýváš problémem dehypnotizace osobnosti. Věřím, že Tvůj ústav a především Tvoje osobní péče nejen pomohou nešťastníkovi, kterému hrozí doživotní izolace, ale rozřeší i pro Tebe kazuisticky nesmírně zajímavý problém.

Jsem zmocněn oznámit Ti, že nejvyšší místa nebudou šetřit prostředky, které slibují proměnit psychiatrickou kliniku v nejmodernější pracoviště univerzity. Soukromě Ti pak sděluji, že vyřešení tohoto úkolu bylo by činem, který má již dnes zajištěnu státní cenu v oboru medicíny; bude jen přirozeně nutno vymyslet pro ni zdůvodnění, jež by nevzbudilo nežádoucí pozornost domácí i světové veřejnosti.

Srdečně Tě zdravím, nepřestávám s dojetím vzpomínat na naše společné dětské hry a zcela na závěr naléhavě žádám, abys tento dopis po přečtení důkladně zničil.

Standa Kapr

Poznámka: Nezvyklé jméno získal doc. dr. Miloš Makovec nuceným sňatkem s dcerou proslulých amerických výrobců střelných zbraní Smithe & Wessona, kterou svedl jako vojenskou tlumočnici na prvním poválečném filmovém festivalu v Karlových Varech. Oba tchánové pro něho za odměnu vybudovali v Oklahomě prosperující privátní kliniku, kterou se však rozhodl opustit, jakmile se byl přesvědčil, že odborně zaostává za svými kolegy ve staré vlasti, kteří mají možnost zkoumat mnohem víc i mnohem zajímavěj-

ších psychotiků, než produkuje poměrně odneurotizovaný Divoký západ. Dosáhl zrušení smlouvy, když se zavázal svým tchánům, že si z reklamních důvodů ponechá také doma jméno, které získal sňatkem. Zato si nádavkem vymínil rozvod. — Po přečtení důkladně zničil sotva dopsaný milostný vzkaz, zatímco dopis náměstkův poslal omylem své žákyňi Utě Novákové. Z tohoto důvodu se nedostavila na Sexuální Garden Party Tajného Sdružení Svobodných Lékařů, ale zato mohla po létech poskytnout toto neobyčejně cenné svědectví.

Memorandum

doc. dra Miloše Makovce — Smith & Wessona
ze dne 15. ledna 197.

Stando!

Chci Ti poděkovat za největší excitement, které mne v mém vědeckém (i sexuálním!) životě potkalo. Současně se omlouvám, že práce trvala déle, než jsme oba mysleli, a pohltila víc prostředků, než předpokládali Tvoji šéfové. Výsledek stojí za to! Neváhám jej označit za ohromující!

Téměř rok mi trvalo, než jsem našeho muže dostal do přibližně stejné fyzické a duševní kondice, jakou měl před psychiatrickými orgiemi, uspořádanými mým předchůdcem. Doufám sincerely, že jste toho Polonyiho předhodili dravé zvěři, aby zažil alespoň jeden ze svých milovaných šoků na vlastní kůži.

Další rok trvalo, než jsme s naším mužem začali oba vysílat i přijímat na téže vlně, podmínka, která je v moderní americké psychiatrii považována za absolutely fundamental. Teprve pak jsem mohl přikročit k úkolu samému.

Vyšel jsem z nejzajímavější studie svého amerického kolegy a přítele Maxwella Maltze, M.D., F.I.C.S., který ve svých Psychocybernetics (Wilshire Book Company 12015 Sherman Road No. Hollywood, California 91605) říká (str. 49, kapitola Dehypnotize Yourself) doslova: It is no exaggeration to say that every human being is hypnotized some extent, either by ideas he has uncritically accepted from others, or ideas he has repeated to himself or convinced himself are true. These negative ideas have exactly the same effect upon our behavior as the negative ideas implanted into the mind of a hypnotized subject by a professional hypnotist.

Maxwell Maltz dospívá k závěru, že nejškodlivější sebehypnóza, která člověka vhání do depresí a vzápětí do hysterických činů, je nekritická snaha vyrovnat se osobnostem, které něco znamenají, respectively stát se slavnějším než ony. Tragédie našeho muže spočívala v tom, že ho „nehypnotizoval“ nikdo menší než veliký Newton.

Maxwell Maltz vidí východisko v jakési „antihypnóze“. Lékař má vést postiženého, aby se přestal trýznit tím, v čem se nevyrovná jiným, a začal rozvíjet to, v čem se jiní nevyrovnají jemu. Zde však, v případě našeho muže,

Maltzova metoda totally troskotá. Podle ní bych ho měl vést právě k rozvíjení schopnosti, kterou mi bylo uloženo eliminovat. Tehdy jsem přišel na myšlenku při vši skromnosti geniální.

Náš muž byl hypnotizován touhou stát se prvním člověkem, jenž překoná zemskou přitažlivost a současně všechny, s Ikarem v čele, kterým se to nezdařilo. Nyní tedy musel být dehypnotizován touhou stát se prvním ze všech přemožitelů gravitace, kdo se opět beze zbytků dokáže vrátit do jejího lůna.

Mělo to ovšem jeden zatracený háček, bohužel právě *conditio sine qua non*: musel mít opět velkého soupeře, byť *in fact* jen zdánlivého, který by vybičoval jeho ctižádost.

Této těžké úlohy, která si vyžádala mimořádných dispozic i obětavosti, jsem se ujal sám. Practically to znamenalo stát se quasi žákem našeho muže, a v průběhu výuky jeho dokonalým double (dvojákem?), předstírajícím oddaně suplovat jeho vývoj i vývoj jeho myšlení. Znamenalo to stát se druhým naším mužem!

Potřeboval jsem celý třetí rok, než jsem to zvládl. I confess, že jsem chtěl zpočátku několikrát dezertovat, jednou jsem už měl dokonce letenku, téměř ochoten vzít si znovu svou bývalou ženu. Pomohla mi nakonec zkušenost, vůle, Bible a myšlenka jiného z mých amerických kolegů a přátel, dra Knighta Dunlapa (Knight Dunlap, *Personal Adjustment*, McGraw-Hill Book Company, New York): If a response habit is to be learned, or if a response

pattern is to be made habitual, it is essential that the learner *shall have an idea* of the response that *is to be achieved or shall have an idea* of the change in the environment that the response will produce... The important factor in learning, in short, is the thought of an objective to be attained, either as a specific behavior pattern or as the result of the behavior, together with a desire for the attainment of the object. Musím Ti říct, že to bylo nádherné dobrodružství, jaké jsem nezažil od doby, kdy jsme spolu v Pelhřimově kradli psy, abychom je pak pečené pojídali v představách, že jsme ulovili medvěda. Jak mi tato v dětství osvojená schopnost fantazírování pomohla!

Vžil jsem se do osudu svého pacienta tak, že jsem proplakal nejednu noc při vzpomínce na ztracenou lásku Kateřiny Horové, ano až tak, že jsem si vyžebra! peníze, abych si mohl zakoupit kleštičky, brašnu a malou čepici s nehtem, ach ne, nebudu Tě unavovat podrobnostmi, ostatně co Ty víš o malém perónu s ranžírem, připomínajícím dětskou železnici, či o bytě v lázeňské čtvrti, z jehož okna bylo vidět pouze protější okno, vzdálené na dosah ruky, co víš o nekonečných devíti letech, kdy jsem neřekl nic, krom nejzákladnějších slov, kdy jsem udržoval pouze nejnnutnější komunikaci s matkou a učiteli, a vzdor matčiným ranám jedl jen tolik, kolik nezbytně potřebovalo mé tělo k fyzické existenci — o tom všem dnes už ví jen můj lékař Miloš Makovec — Smith & Wesson

promiň...! Měl bych vlastně minulý odstavec škrtnout, anebo ještě lépe přepsat celý tento dopis, ale snad

Tě právě ta pasáž nejlépe přesvědčí, jak daleko jsem dospěl ve svém ztotožnění se s naším mužem. Existuje větší důkaz, než že jsem — já!! — ztratil jakýkoli vztah k sexualitě? Ale jen tak jsem mohl získat zcela jeho důvěru, jen tak jsem mohl postupně, poznenáhlu a zcela organicky absolvovat celý proces vzniku i realizace jeho fantasmagorické myšlenky.

Nebyl jsem ovšem disponován jako on, a tak jsem v rozhodujícím stadiu nemohl kráčet cestou, jejíž strmost i tempo odpovídaly jeho genialitě. Luckily mi opět pomohl Maxwell Maltz, který v oddíle *How to Use Mental Pictures to Relax* (Psychocybernetics str. 56) radí všem, kdo pro svůj věk či váhu nemohou použít ke koncentraci ani indickou jógu, ani česká prostná. Už první věta — *Seat yourself comfortably in an easy chair or lie down on your back...* — napovídá, že myslel na inteligenci atomového věku.

Dovol, abych v této stručné zprávě přeskočil dlouhé týdny úporné koncentrace, kdy mi byla jedinou oporou i posilou právě tichá, ale účastná a v nejkrásnějším smyslu hypnotizující přítomnost našeho muže. Chci se dostat k nejpodstatnějšímu: oznámit Ti, že mé tříapůlleté úsilí bylo právě dnes odpoledne korunováno výsledkem, o němž se mně, Tobě ani Tvým šéfům před půlčtvrta rokem ani nesnilo a který po všech stránkách předčí vaši původní objednávku.

Tedy: dnes ráno, dne 15. ledna 197. v 09.13,02, jsem učinil své první tři kroky vzhůru po stěně a udržev se

ve vodorovné pozici necelých třicet vteřin, sestoupil opět bez zakolísání na podlahu!

Mohu tedy s klidným svědomím příslibit, že nejpозději do pátého výročí historického činu našeho muže bude na světě druhý člověk, který dokáže totéž, avšak zároveň první, který to dokázal na zakázku!

Zdraví Tě Tvůj vzrušený Šťastný Miloš Makovec —
Smith & Wesson.

Poznámka: Miloš Makovec — Smith & Wesson svůj slib nesplnil, neboť byl vzápětí zatčen a odsouzen pro morální delikty staršího data. Ve vězení jevil známky nepřičetnosti a byl proto poslán do psychiatrické léčebny v bývalém klášteře Na Brodě, kde se podrobil léčebné péči za tím účelem rehabilitovaného primáře Polonyiho, jíž záhy podlehl. — O něco lépe zakončil svou kariéru oddaný spolužák, přítel a náměstek ministra zdravotnictví dr. Stanislav Kapr. V pošetilé snaze zabránit blamáži a dokázat vládě, že nákladná akce byla korunována úspěchem, dal pacienta těsně před příchodem komise zavézt do své garáže, kde podle vzoru pana Formalyna z citované už Wellsovy povídky o Pyecraftovi nasekal z karoserie vlastního auta kotoučky silného plechu a přiřil je AJ k prádlu, aby ho táhly k zemi. Podvod byl samozřejmě velmi brzy odhalen a dru Kapru snížen plat o Kčs 100,— měsíčně. Před těžkým trestem a veřejnou ostudou ho zachránila pouze šťastná okolnost, že ostrí společenské kritiky bylo právě v té době namířeno proti skupině spisovatelů, kteří v cizím žoldu opět jednou pro-

vokativně požadovali obyvatelstvem rozhořčeně odmítanou svobodu slova.

33. sezení

*kopané dne 24. prosince 197. v soukromé ordinaci
(Praha 2, Karlovo nám., tzv. Faustův dům)
dra Sigmunda Angsta (v přepisu z magnetofonu
označen SA) s ošetřovaným AJ*

Poznámka: Dr. Sigmund Angst, vlastním jménem Adolf Angst, narozený r. 1900 v Praze, důvěrný přítel Franze Werfela, Franze Kafky, Maxe Broda, Egona Ervína Kische, Valtra Tauba aj., stal se žákem a později úzkým spolupracovníkem nezapomenutelného otce psychoanalýzy Sigmunda Freuda. Jako jeho asistent působil mezi oběma světovými válkami střídavě v Anglii, Bubenči, Kostarice, Dejvicích, Equadoru, na Flóře, v Grónsku, Holandsku, Chuchli, Irsku, Japonsku, Karlíně, Laponsku, Malajsku, Nuslích, Ohii, Podolí, Rakousku, na Santošce, v Turecku, v Úvalech, na Vinohradech a v Zambii; není proto divu, že jeho slovní projev, reprodukováný níže, sem tam jemnou nuancí prozrazuje člověka žijícího, jak trefně říkají Němci — zwischen den Sprachen. V rozčilení nad ztrátou velikého učitele, je muž byl v Londýně roku 1939 posloužil až k smrti, odletěl omylem do vlasti, aniž tušil, že byla mezitím okupována. Zachránil jej zaměstnanec ruzyňského letiště v Praze, jenž mu poskytne úkryt ve sklepe svého domku, stará se o něho, zásobuje ho jídlem i informacemi z bojišť. Zajímavé je, jak

právě psychoanalytik formátu dra Angsta nepostřehne, že má co činit s tichým, ale zato vytrvalým bláznem: ještě dvacet let po válce přináší mu do sklepa deprimující zprávy o německo-ruské invazi na západní pobřeží USA. Dra Angsta zachrání pouze šťastná náhoda: do jeho úkrytu se prokopou barabové z chybně nasměrované štoly pražského metra; jsou velmi překvapeni, když je začne objímat plačící stařec, jenž v nich vítal domnělé osvoboditele z jednotek cizinecké legie. V uznání jeho zásluh byla mu poté přidělena soukromá ordinace pro experimentální účely. Byv požádán, aby se ujal případu AJ, svolil, ačkoli si byl vědom, že půjde o úkol mimořádné fyzické náročnosti. Jako ortodoxní žák Mistrův sedal celý život zásadně za hlavou pacientů, aby neměli feedback, tj. nemohli odečíst z psychoanalytikovy tváře, jak reaguje na jejich asociace. V té době se však AJ zdržoval na zemi vyloženě nerad a trávil na stropě většinu svého času. Dr. Sigmund Angst vedl proto všechna sezení na štaflích, při jeho věku úctyhodný výkon. — Slavný Sigmund Freud se narodil 6. 5. 1856 v Příboře na Moravě; jeho učení nese výrazné stopy moravského folklóru, a bylo proto pražskou vládou pronásledováno.

SA: Junger Mann, fý mate neska nárosenyny, fýte to fůbec?

AJ: Ne.

SA: Jé fam štyriceť roku. Ich gratuliere. Jé to krasny fjek, mate šifot pred fama.

AJ: Takovej život stojí za hovno.

SA: Nésoufejte, junger Mann. Dóstali zme se f našem poslednym psychanalajz skóri, wie sagt man das auf tschechisch, na, zum Kern des Pudels. Có dybyzme ozla-fili fáše nárosenyiny tým, šé cho roskrojimé?

AJ: Mně je to putna.

SA: Chýba nam jen uplne málinka kroka. Glauben Sie mir. Mám pádesatylety praxis. Sem jédyny, kto smel — rosumi sé streng geheim — psychoanalajzovat muj féliky Meister Sigmund. On byl tým tak nádšeny, šé mi dofolíl nandat si jého, how do you call it, jého fórmeno. Já sé fšech jecho šáky nejfic pochopil jého oblíbeny citat aus dem Faust — Nun ist die Luft von solchem Spuck so voll/ Dass niemand weiss, wie er ihn meiden soll. Also los, chóchu. Assoziieren Sie. Ásocijujte.

AJ: Mě to nebaví.

SA: Ale báfi. My došli f naše dvaatricet sézeny pospa-ték aš k fáše, na Säuglingszeit, wie nennt man das auf, ja, kójenectfo. Fý ste si spómneli, šé fas kójili s fláška, protoše faš mátká némnela Milch. Fý zte tfrdylí, šé to je fáše néjdelši, na. Erinnerung. Spóminek, hab ich Recht?

AJ: Jo.

SA: Jak fýpadal ten fláška?

AJ: Normálně.

SA: Pósor! I nórmalny fláška muše bejt kášdej inej. Có fam nápominal téndle fláška?

AJ: Nic.

SA: To néxistuje, junger Mann. Seit Sigmund Freud fšétko neco nápomina. Ásocijujte.

AJ: Nevím.

SA: Néfite, nebo nechceté? Móšna fam to nápomina
neco nezlušnychó? Có? Némam práfdu?

AJ: Nepřipomíná mi to nic.

SA: Tak ásocijujte. Kto fás kóžil s ty fláška?

AJ: Soused.

SA: Was? Na sehen Sie! Fabelhaft! Takše fam ta fláška
byl jako kus vod tocho zouzed, hab ich Recht?

AJ: Nevím.

SA: Also, so geh'ts nicht! Fý muzite spólempracovat.
Assoziieren, rozumité? Fý mate neska nárosenyinu, noch
dazu am Heiligen Abend. Fý tfrdylí, še faš nejdelší spó-
minek je ten fláška, ale dyš nekdo se narodý na, how
do you, Štedrofej den, tak nečecho si pófšima, hab ich
nicht Recht?

AJ: Nevím.

SA: Néslobte ma! Fý ste se národyl a fôtevrela ty svy
sálepeny foči a? No??

AJ: Někdo křičel.

SA: Sehn Sie? Na also! A pak fý ufýdela Ker... Ker...

AJ: Lustr.

SA: Ále ne!

AJ: Lustr.

SA: To je fólovina. Musel zte fydet neco iny, ne? Ker...
wie nennt man Kerzen auf tschechisch?

AJ: Já jsem viděl náš lustr.

SA: Ale ten se mi do tocho fůbec néchody! Co ste ešte
fydél?

AJ: Už nic.

SA: Nyc? Fúbec nyc? Fý zte nefydel tý... sſjece? Protože tý sſjece a ten fláška, to do sebe sápada, rosumité, co myslim? To je strážne sexuálny spóminek.

AJ: Já jsem viděl jenom lustr.

SA: Donnerwetter, fon néda pokoj. Fíte aspon jak vý-padal?

AJ: Jako vždycky. Dvě misky a nad nima dvě koule.

SA: Wass?? Dve koule?? A to tſrdyté, šé zte nyc ne-fydél??

AJ: Ty koule jsem neviděl, protože pod nima byly ty misky.

SA: Moment! Pósor! A fý ste je chtel fydét? Chtel, anebo nechtěl?

AJ: Ježíšmarjá, jděte s tím už do háje. Možná chtěl, ale byly tam ty misky!

SA: Junger Mann, junger Mann, wir haben's! Das ist doch that model case, Mr. Freud was writting about! Ich kann zitieren auswendig aus Meister Sigmund seinem fundamentalen Urwerk „Zur Psychopathologie des Alltagslebens“, Kapitel römisch vier, über Kindheits- und Deckerinnerungen: Ein vierundzwanzigjähriger Mann hat folgendes Bild aus seinem fünften Lebensjahr bewahrt. Er sitzt im Garten eines Sommerhauses auf einem Stühlchen neben der Tante, die bemüht ist, ihm die Kenntnis der Buchstaben beizubringen. Die Unterscheidung von M und N bereitet ihm Schwierigkeiten und er bittet die Tante, ihm doch zu sagen, woran man erkennt, was das eine und

das andere ist. Die Tante macht ihn aufmerksam, dass M doch um ein ganzes Stück, um den dritten Strich, mehr habe als das N. Es fand sich kein Anlass, die Zuverlässigkeit dieser Kindheitserinnerung zu bestreiten; ihre Bedeutung hatte sie aber erst später erworben, als sie sich geeignet zeigte, die symbolische Vertretung für eine andere Wissbegierde des Knaben zu übernehmen. Denn, so wie er damals den Unterschied zwischen M und N wissen wolte, so bemühte er sich später, den Unterschied zwischen *Knaben und Mädchen* zu erfahren, und wäre gewiss einverstanden gewesen, dass gerade *seine Tante seine Lehrmeisterin* werde. Er fand dann auch heraus, dass der Unterschied ein ähnlicher sei, dass der Bub *wiederum ein ganzes Stück mehr habe* als das Mädchen und zur Zeit dieser Erkenntnis weckte er die Erinnerung an die entsprechende kindliche Wissbegierde, rosumité mi?

AJ: Ne.

SA: Fý mi nerosumité? Jak tó še né?

Bóže, já mluvila sase némecky? Verzeihung. Succus: jednocho chlapce učila téta, še pismena M ma o jeden čárek nafic než pismena N. A fon si na ny spomnel, dyš zjistýl, še taky chlápěcky maj o jeden čárek nafic než chólčičky. Uš rosumité?

AJ: Ne.

SA: Fon mel k ty téta, wie sagt man das auf tschechisch, fon lítofal, še se to nedofedel od ty téta, das heisst, fon tu téta mílofal! A nämlich to sámý je ten fáše lustr, tet už rosumité?

AJ: Ne.

SA: Um Gotteswillen, dyt je to jak fácka, fý ste einfach mílofal svoje mátká.

AJ: A co má bejt?

SA: Jenše fý nezté ji mílofal jako mátká ale jako šéna, rosumité to?? Fý zte si záfixoval fod nároseny dve fjeci, flastne tri: krik svoje mátká a tý dve koule, sákryty mis-kama. Tý koule, junger Mann, to nény nyc jiny neš, wie sagt man, Brüste?

AJ: Ne.

SA: Hergott nochmal, a ja, póprsy. Fý zte chtel fýdet póprsy fáše mátká, ktera fas némochla kójit, takše to póprsy bylo sákryty a fý proto zte chteli chodyt po strop, abyste to póprsy mochl ufýdet aspon schóra, takše fám mochu, chóchu, zdelyt, že to cely fáše lýtany nény nyc iny neš *potlačeny incest*, Gott sei Dank, šé to ted fýme, to nechce nyc neš fýspat se s fáše mátká a zte eins zwei celej sdráfej!

Rekonstrukce XII

(podle dobových materiálů)

Když uplynulo 36

5 dnů, co byl přísně izolován ve vypolštářované cele, protože bez důvodu a bez výstrahy srazil staříčkého dra

Sigmunda Angsta ze štaflí a s brutalitou rozeného sadisty rozšlapal ležícímu na padrtě brýle, aby ho mohl na závěr programu snadněji znás

ilnit, během čehož ho týraný nepřestával vyzývat, aby asocioval, proč to činí, přík

ázal, jelikož se záchvat neopakoval, nový ministr zdravotnictví, že se má pokračovat v léčbě, dlužno říci, že motorem humánního rozhodnutí nebyla ani tak Hip

pokratova přísaha, jako tlak čelných představitelů soupeřících psychiatrických teorií, kteří chtěli na kauze AJ demonstrovat svou prioritu, podobalo se to pohárové soutěži, jež po postupném vyřazení biopsychiatrie, psychokybernetiky a psychoanalýzy slibovala dramatické fin

ále, příštím vyzyvatelem se stal primář Novosad z psychiatrického gigantu ve Zlolanech, kde se léčilo

na 3 000 psychotiků a neurotiků, většinou beznadějných, neboť hned za zdí komplexu budov začínala run

way vojenského letiště, supersonické stíhačky, protrhující dnem i nocí zvukovou bariéru, vytvářely prostředí, v němž šíleli i naprosto normální obyvatelé, natož bl

ázni, primář Novosad měl přesto nemalé úspěchy, mnoho pacientů se uzdravilo, jen aby unikli ohlušujícím peklu a směli se vrátit do svých tichých kotlárén či nýtáren, navíc obnášel 190 cm a 12

0 kg živé váhy, takže byl s t

o zabít pěstí vola, především tato dispozice rozhodla o jeho volbě, neboť Adam Juráček se za šest let od soudu vzdor úsilí lékařů nepochopitelně změnil, ztloustl, odul, napuchl a zhrubl, přestal o sebe dbát a začal používat sprostých výrazů, jeho tvář zratila lid

ské rysy, zlá, potměšilá očka, zalitá tukem mezi řídkými štětinami, připomínala fyziognomii ve

pře, však ho také přiměř první dny zálibně obcházel, jako by ho byl osobně přihnal z trhu, Novosad byl znám jako nejmilitantnější z přívrženců LSD, jejich opěrný pilíř i úderná pěst, koncový hráč i untr

man, v tomto případě zavrhl léčbu psycholytickou, předpokládající velký počet opakovaných indikací malých dávek kyseliny lysergové, zvolil psychedelickou, dala by se výstižně nazvat Hop Anebo Tr

op, téměř tři měsíce, den co den, psychologicky připravoval vzácného pacienta na to, že pověstná droga, jež mu bude nasazena pouze jednou, zato však v množství,

jakého dosud nikdy nebylo použito, je schopna vzkřísit v mozku netušené pocity a vzpomínky, které ho vystřelí zpět až k pramenům jeho J

á, odkud může znovu a nadějněji vyplout vpřed, že ho tedy čeká obrovský životní zážitek, který totálně otřese jeho deformovanou osobností, obrátí naruby sktrukturu hodnot a změni od základu všechny životní postoje, nevyjímaje falešný postoj ke g

ravitaci, preparát mu měl být podán prvního jarního rána, nikdo už nevzpomněl, že je to výročí událostí v K., kdy současně zvítězil i prohrál, nevzpomněl si ani on, eu forie, kterou projevoval ještě u primáře Polonyiho a docenta doktora Miloše Makovce — Smith & Wessona, ho dávno opustila, a nebyl ochoten vstát už ani k jídlu, celé dny se apaticky válel po stropě, kam mu museli připevnit držák na miskou s potravou, jinak by byl dávno vyh

ladověl, když ho 21. března umyli, převlékli do čisté noční košile, dovedli na vyšetřovnu a postavili před něho sklenku čiré tekutiny, ctiteli zvané Elix

ír Paměti, řekl primáři s cynickým šklebem

— Doufám, že si vzpomenu, jak mě tatínek zadělával...!

hodil do sebe 2 000 gama LSD jako prcka režné a očekával slíbené pocity, nedaly na sebe dlouho čekat, Ravellovo Bolero, vybrané Novosadem jako vstupní číslo hudebního doprovodu, který měl účinek preparátu akcelarovat, vykolejilo náhle z rytmu, ba z celé parti

tury, tóny se srážely a klínily jeden do druhého jako rozbíjené vagóny, první náraz drogy vrhl Adama Juráčka rovnou tam, kde se normální pacienti ocitají zcela výjimečně teprve na vrcholu účinku, ležel v jakési rosolovité hmotě, dotýká se koleny, která nepřipomínala kolena, brady, jež nebyla brad

ou, vůkol tma a za stěnou dutě zněl známý hlas, podle tématu poznal s úžasem svou matku, trvalo hodnou chvíli, než se o

rientoval, než si vzpomněl, kdy a kde to už jednou zažil, byl to emb

ryonální stav, rozvaloval se blaženě pod srdcem matky, která právě v slzách žalovala novomanželu-vlakvedoucím, že jí bratr František odmítá vydat hodiny s kuk

ačkou, ač ví, že je miluje nade vše, druhá vlna ho zasáhla ještě pronikavěji, Juráčkův zájímavý baryton se proměnil v překotný soprán, začal primáře, který s ním udržoval slovní komunikaci, nazývat pantátou, prosil ho v ženském rodě, aby mu zakoupil za krejcar křížal, Novosada ve snu nenapadlo, že se právě otevírá i paměť gen

ů, takže ústy pacienta škemrá jeho tehdy šestiletá matka, provázející otce-rolníka xavírovskou poutí léta Páně 1909, ani zde však řetěz fantasmagorických vzpomínek nekončil, nové vlny lysergovky bombardovaly geny jako částice jádra atomů, uvolňující energii reminiscencí stále zasutějších, takže na sklonku čtvrté hodiny zazněla jadrná staročeština Ju

ráčkovy praprapraprabab

ičky Květuše Rajdy, kterak oznamuje Valdštejnovu landsknechtovi Hopnerovi z Landshutu, že má na vybranou, buď vrátit jí čest sňatkem, anebo bídně zajít v prasečím chl

ívku, to vše zůstalo Novosadovi skryto, takže si připadal jako rabi Löw, jenž vložil Golemovi do úst zázračný šém a nyní musí bezmocně čekat, až se ukáže, stvořil-li Dobro, nebo Zká zu, nezbývalo mu než obsluhovat gramofon, stoupal po žebříčku klasiky, jako by přidával závaží na vzpěračskou činku, pokud šlo o reakci, mohl být více než spokojen, jestliže pacient ještě při Mozartovi předváděl na stropě krkolomné taneční evoluce, Wagner jako by mu rozpáral teřich a naplnil jej balvany, byly to mýty a vášně, zděděné po předcích i prapředcích, jejichž tíha ho redukovala z génia v lidského če

rva, až konečně Missa solemnis jím smýkla k zemi, poslední, co viděl, byl Bůh, vítězně zvedající ruku v boxerské rukavici, a pak už jen ležel, podoběn chromým z Lourd, na linoleu ordinace, zarýváje nehty do spár, jako by se chtěl prohrabat až k těžišti planety, slzící primář svolal všechen personál, aby na vlastní oči spatřili kajícíka, který odmítal vstát, přestože droga již odezněla, byl slabý jako dítě, především však znovu zamilovaný do ze

mě, k večeru prosil, aby směl vyjít na zahradu a mnout v dlaních hroudy, vyhověli mu, primář Novosad nasadil poslední desku Když Svatí Pochodují a osobně podpíral zázračně vyléčeného, který potvrdí světové prvenství LS

D, nános sedmi nešťastných let opadával z Adama Juráčka jako zaschlé bláto, hltal zemi pohledem, plným vášnivého citu, a kladl nohy něžně, jako by šlapal po těle milované bytosti, právě to mu mělo být osud

né, nový pocit v něm nebyl dostatečně zafixován, nezměnil se dosud v jistotu, když chtěl přeskočit mimořádně krásný krtinec, který zakrýval jeden z těch tajuplných průchodů k zemskému nitru, odrazil se o málo víc, než bylo nutno, Novo

sad nelhal, kyselina lysergová vskutku totálně otrásla pacientovou osobností, jestliže jeho politováníhodná schopnost měla doposud lidskou dimenzi, mozek, vybičovaný drogou na nejvyšší obrátky, zafungoval nyní s intenzitou raketového motoru, a odpálil Adama Juráčka kol

mo vzhůru jako prudce vystřelený míč i s primářem, který jej podpíral, Novosad v pudu sebezáchovy změnil podporu v objetí, pověsil se mu na krk, a stoupal s ním za divokého vřeštění, než hrůzou omdlel, to už jej naštěstí objal pacient, obluzený zpožděnou vinou LSD, a zůstal nehybně viset asi kilo

metr nad krajinou jako stacionární družice, v tu chvíli objevily radary zlolanského letiště zlověstný bod, a do vzduchu vystartovala hotovost, vyzbrojená raketami vzduch-vzduch, díky bohu měli při sobě oba narušitelé jediný kovový předmět, primářův stet

oskop, který nestačil přivést rakety k výbuchu, reakce začala brzy ustupovat, takže zanedlouho bez úhony měkce přistáli na pozemku blázince, kde Novosad

okamžitě rezignoval na svou funkci, zatímco do tajných análů světového letectví byl připsán další Unidentified Flying Object, velitel letiště dekorován řádem Za odvalu a oba piloti propuštěni do civilu, neboť nepřestávali tvrdit, že potkali strážného anděla, stěhujícího neb

ožtíka, třebaže zpráva o fiasku pronikla pouze k nejvyšším lékařským kruhům, navíc náležitě cenzurována, pravilo se v ní jen to, že „pacient i primář ztratili půdu pod nohama“, stačila vynést do sedla přednostu Ústavu pro výzkum nervové činnosti, profesora Tajce,

Ta

jc prohlásil na schůzi Akademie doslova, že jistě cirkusové číslo v jistém psychiatrickém zařízení opět prokázalo absolutní nevědeckost jistých terapeutických kejklů, zatímco jedině správný a účinný přístup k léčení těžkých psychóz otevírá jím repre

zentovaná teorie behaviorální, výpočet ho nezklamal, do měsíce byl důvěrně pozván k ministru a do Ústavu se vracel s kýženým úlovkem, dal pro pacienta zařídit svou vlastní pracovnu a s pomocí computeru, na základě učení Pavlova a Volpeho, připravil dlouhodobý harmonogram odpod

miňování, t.

j. postupného odvykání pacienta stropu a jeho postupné adaptace na zemi, základní metodou se stal princip

ip odměna-trest, profesor Tajc nespěchal, chtěl si být svou věcí absolutně jist, věnoval řadu měsíců testům,

dokud zcela bezpečně nezjistil, že Adam Juráček miluje ze všeho nejvíc kleštičky, brašnu a modrou služ

ební čepici s nehtem, Tajcův odpodmiňovací program spočíval v tom, že pokud byl pacient na zemi, směl si hrát se všemi lékaři i sestrami na žele

znici, jakmile se však zapomněl a usedl na strop, byly mu oblíbené předměty pro příští den odebrány, byl to báječný nápad, i když kladl na celý team značné nároky, problémy působilo, že chovanec svou hru neustále stupňoval, odmítl například jednat s lékařem či sestrou, kteří mu nepředložili plat

nou jízdenku, použité neuznával a ukládal viníkům pokuty, které také tvrdě vymáhal, pokusili se ho oklamat s pomocí šikovného výtvarníka, skončilo to prokurátorem, když byly tři sestry a jejich rodiny přistiženy s falešnými jízdenkami v první třídě rychlíku Praha—Košice, pak už neš

vindlovali, pokorně se řídili jeho pokyny a přísně dodržovali přepravní řád, kojíce se nadějí, že léčba rychleji skončí, nepo

čítali s tím, že člověk, zavřený tolik let mezi psychiatry, nutně změnění psychu a třeba už ani netouží po životě mezi no

rmálnými lidmi, právě tak on, zvykl si, zpohodlněl, a protože byl až na svou vadu duševně zdrav jako řípa, pochopil, že může sotva kdy a kde očekávat víc, než momentálně má, byl svým způsobem šťasten, třebaže nedosáhl vysněného úřadu před

nosty stanice, ale jako vlakvedoucí dlel zase stále mezi lidmi a užil si koneckonců víc, několikrát vyloučil z přepravy samotného profesora Tajce, když vstoupil do pracovny za jízdy anebo se vykláněl z okna, jaký di

v, že neměl na svém vyléčení nejmenší zájem, a proto vždy, když už se radovali, že se konečně stal dokonalým pozemšťanem, jehož oni zbavili jha, našli ho opět mezi záři

vkami, zvyšovali pak tresty, ale byl už dost dospělý, aby své kleštičky, brašnu i čepici oželel třeba na týden, neboť bezpečně věděl, že stačí pár dnů sekat dobrotu na zemi, aby mu byly opět za odměnu navráceny, zatímco za zdmi ústavu by na ně ztratil ná

rok, tak se s ním trápili, potáčeli se v ďábelském kruhu jeho vychytralosti a pomalu, ale jistě prohrávali svou pověst, a venku mýjela roční období, střídaly se deště, sněhy, horka i vlády, vlast, Evropa i svět spěly k prahu příštího tisíciletí, vědecko-technická revoluce kácela modly, mladé generace stavěly nové, a dávné události v městě K. byly zcela zasuty lavinami pozdějších, až přišel kru

tý den, kdy profesor Tajc odcházel do penze a team se rozprchl jako hejno slepic, neboť ústav měl být zrušen, nervová onemocnění nabyla takového rozsahu, že se vážně zkoumala možnost vybudovat ochranná léčebná zařízení pro zbylé zdravé jedince, jejichž chování vnášelo do společnosti cha

os, zatím byli alespoň posíláni do důchodu nebo do le

sů, shodou okolností přebírali budovu zástupci speciální skupiny, pověřené zvláštními úkoly mezi obyvatelstvem, A

dam Juráček je uvítal na stropě s vyplazeným jazykem, aby spíše upoutal jejich pozornost, ke všemu byl už i ješitný, nepochyboval, že v nich vzplane vědecká vášeň jako ve všech předchůdcích, které si omotal kolem prstu, hleděli na něho s chladným zájmem, už to ho mělo varovat, skutečně požádali, aby si ho směli ponechat, bylo to dosti komplikované, neboť patřili ke zcela odlišnému res

ortu, když vyslechli tuto námitku, krátce se zasmáli a poradili, aby mu bylo jednoduše jméno změněno v čí slo, že ho prostě převezmou s inventářem, správce budovy, který mu několikrát musel zaplatit mastnou pokutu, když si zapálil doutník v místnostech prohlášených za nekuřácká kupé, z pomstychtivosti souhlasil, takže dne 8. listopadu 197. čirou náhodou ve výročním dnu bitvy na Bílé hoře, přestal existovat Adam J

uráček, a v soupisu se octlo č. 141041, speci

fikované jako 1ks — osoba bez tíž

e, převzala ho skupina vysokých modrookých blondáků, měli dokonce stejné kravaty i úsměv, vypadali jako basketbalové národní mužstvo, pojal k nim na první pohled symp

atii, dovolili beze všeho, aby vyprovodil profesora Tajce až ke schůdkům vagónu neboli dveřím ústavu, kde mu naposled potvrdil přerušení jízdy a sal

utoval, dokud zlomený Tajc nezmizel za ohybem parkové cesty, nato jim úsměv sešel z tváře jako jarní sníh a suše ho vyzvali, aby ráčil odložit tu maškarádu a jal se žít řádným živ

otem pracujícího občana, vzpamatoval se z překvapení a pokusil se jim uniknout na strop, byli však rychlejší, vyskočili jako péroví pivotmani, zachytili ho, strhli zpět, pak dostal první fac

ku v životě a musel přihlížet, jak lámou kleštičky, trhají brašnu a rozdupávají služební čep ici, načež následoval neurčitý časový úsek, který trval možná týdny i měsíce, ale jemu se jevil jako jedna jediná nekončící no

c, strávil ji střídavě v místnosti bez oken, jejíž stěny i strop byly posety dlouhými, tenkými jehlami, a v jakémsi podivném zubařském křesle, ve kterém polo seděl, polo ležel, upoután kurty a téměř oslepen kuželem ostrého světla, z něhož vycházely hlasy, nepodobné lidským, které vypalovaly salvy otázek, týkajících se gravitace vůbec a jeho poměru k ní zvláště, i omámeným mozkiem stačil pochopit, že je tu v podstatě uplatňován princip odměna-trest profesora Tajce, avšak v nové, obludné podobě, trestem byly elektrické rány, odměnou pouhé svolení odebrat se na stranu, ani tam neměl pocítit slastnou úlevu, neboť musel své potřeby konat uprostřed rozlehlého sálu, který se spíše podobal fotografickému ateliéru, za reflektory viděl ohníčky cigaret a slyšel skutečně cvakat spouště, vracel se na křeslo s pocitem většího napětí, než v jakém je opouštěl, aby

další hodiny naslouchal hlasům, které mu střídavě předčítaly Newtonova Principia, prohlášení matky, že se ho zříká a žádá pro něho zasloužený trest, i barvitě popisy sexuálního života Kateřiny Horové, poté byl odváděn do své cely, kde si směl chvíli odpočinout, ale nikoli na stropě, prakticky mu tak znemožnili spánek, neboť jehly ho bolestně zraňovaly a levitovat mezi podlahou a stropem mohl pouze v bdělém stavu, rychle hubl, ztrácel sílu a čím dále častěji padal jako žok na zem, tu ho okamžitě zvedli a dopravili zpět do křesla, kde slyšel hlasy vinící ho z pohrdání vědou, vlastí, lidstvem, přírodou, prostě vším, co má kořeny v pevné zemi, nějaký čas jim vzdoroval ve všem, stále viděl zničené kleštičky, brašnu i služební čepici s nehtem a nenávisť prodlužovala jeho odolnost, avšak naprostá izolace, nedostatek jakékoli perspektivy i jejich absolutní fyzická převaha se stále víc prosazovaly, stále častěji odpovídal Ano i Ne tak, aby se vyhnul elektrickým výbojům, proti nimž byly šoky primáře Polonyiho přátelským polehtáním, až mu zbyl poslední zákop, ale právě ten se rozhodl udržet za každou cenu, jako My z Kronštatu, hrdinové jediného, současně však nejlepšího filmu, který kdy viděl, ať s ním dělali co dělali, zaboha nechtěl uznat správnost a nevyvratitelnost Newtonovy gravitační konstanty,

kde F jest síla, jakou na sebe působí dvě hmoty vzdálené od sebe o vzdálenost r , snad to způsobila vzpomínka na někdejšího kolegu, profesora fyziky na Pedagogické škole v K. Vilibalda Bláhu, který jediný ho nikdy

nezapřel vzdor tomu, že ho nenáviděl, poznaná pravda, třebaže strašná, byla mu prostě dražší nežli osobní prospěch, nevěděli to, ačkoliv jinak věděli vše, ba víc než vše, a nutno spravedlivě říci, byli už uštvaní a hubení téměř jako on, doma, kam si po směnách chodili odpočinout, se hádali s manželkami a křičeli bezdůvodně na své děti, jimž pochopitelně nesměli vyjavit svou pravou služební náplň, neboť oficiálně se zabývali výzkumem vlivu povětrnosti na jakost matečního semene, museli trpět mlčky tím spíš, že je případem č. 141041 nikdo nepověřil, byli v podstatě teoretikové, notabene oboru, jemuž se společnost ve svém nepochopitelném vývoji stále více odcizovala, ale věřili ve svou hvězdu, a když jim samo nebe seslalo tuto skvělou možnost zdokonalit své teorie v praxi, popadli býka za rohy a teď je deprimovalo, že stále není na lopatkách, partie hrozila skončit matem a mat se rovnal jejich porážce, přestali chodit domů, začli se kolektivně opíjet a horečně vymýšleli tah, který by zvrátil utkání v jejich prospěch, až ho konečně našli, takže když téměř vysílený, ale dosud nepokořený soupeř dosáhl opět výhody odchodu na stranu, netuše, že mu ji tentokrát rafinovaně vmanipulovali sami, našel v potupném fotografickém studiu, s nímž se už vyrovnal, něco naprosto neuvěřitelného, totiž klo

zetovou mísu, upevněnou i s potrubím na stropě, za reflektory řičel opilý smích, slyšel jejich sázky, zda také jeho ex

krementy překonají zemskou přitažlivost, a zda v opačném případě znovu popře učení velkého Newtona, na čele mu vyrazil pot, do očí mu vhrkly slzy a položil to, už bez elektrických ran, ba dokonce bez toho, že by ho byli vyzvali, opakoval zlomeným hlasem gravitační kon

stantu, tehdy beze slova přerušili práci a odešli spát, nebyli schopni ani oslavit své vítězství, a snad, možná, byli i trochu zklamáni, že končí něco neopakovatelného, jako praví sportovci, kteří přemohou úctyhodného protivníka, nechali spát i jeho na ze

mi, když osaměl, poprvé po nedefinovatelné době, položil na ni tvář, a lí

bal ji, ano, teprve teď to byla skutečná reprisa biblického návratu marno

tratného syna, práce pak ještě pokračovala, ale atmosféra se změnila k nepoznání, z křesla zmizel proud a postupně zhasínala jódová světla, ze tmy se opět vynořili modroocí blondáci, kteří mu sice nevrátili ani kleštičky, ani brašnu, tím méně služební čepici s nehtem, ale on si toho sám nežádal, pocit viny v něm byl už zafixován tak pevně jako potřeba dýchat, byl jim neskonale vděčný, když mu nabídli první cigaretu, vykouřil ji naráz, třebaže byl nekuřák, a naučil se z pilnosti o dvě kapitoly Newtonových Principií víc, než mu předpisovala norma, neušlo mu, jak sešli, pocítil k nim novou sympatii, když si uvědomil, kolik soukromí i potu museli obětovat jen proto, že se vymkl řádu přírody jako rakovinová buňka,

měli přece plné právo ho z lůna společnosti prostě vyříznout, odoperovat, místo toho mu věnovali péči, o jaké se nikomu nikde nesnilo, jak litoval, že je nezná jmény, říkali si všichni Karle, naučil se je tedy rozlišovat alespoň podle odstínu ochraptělých hlasů, a když měl to štěstí, že byl v místnosti přítomen sám hlavní Karel, sledoval ho psíma očima, umínuje si, že udělá vše, čím by ho potěšil, ani nezpozoroval, že ze stropu i stěn cely zmizely jehly, využíval každé volné vteřiny, aby ulehl na zem, které se prostě nemohl nabažit, takže musel logicky následovat den, kdy se shromáždili všichni Karlové najednou, v klopě chryzantémy, aby případ uzavřeli, hlavní Karel se ho zeptal, je-li ochoten učinit vše, ale skutečně vše, oč ho požádají, kýval tak horlivě, že si málem poškodil krční obratel.

— No dobrá, řekl hlavní Karel nedůvěřivě, — tak si tě vyzkoušíme, jestli nám chceš opravdu udělat radost, tak se hezky projdi po stropě...!

ví bůh, nikdy nikomu, Kateřinu Horovou nevyjímaje, si nepřál tolik vyhovět jako svému dobrodinci, bez váhání oddaně obrátil oči ke stropu, ale sotvaže spatřil šklebící se bílou plochu, projel celým jeho tělem třas, jako by opět dostal elektrickou ránu, a on se začal dá

vit, reflexivně se přihrbil, očekával s jistotou další trest, místo toho se ozval hlučný pot

lesk a on spatřil užaslýma očima, jak si jeho milovaní Karlové navzájem gratulují a také jemu poplácávají po ochablých ramenech, tehdy pochopil, že se na něho

nezlobí, naopak! že ho chválí, a víc! že ho přijali mezi sebe jako sobě rovného, oplácel dojatě jejich lichotky a věděl bezpečně, že tentokrát nejde o přechodnou impotenci, která ho může kdykoli zradit, ale o novou kvalitu, že mu bylo dopřáno štěstí prožít podruhé v životě stejně převratný den, jakým byl pro něho prokletý 4. březen 196., kdy se zpupně odrodil rodné zemi, zatímco dnes se def

initivně vrací do její náruče,

— Prosím vás, oslovil naléhavě hlavního Karla, — milý pane Karel, řekněte, prozradte člověku, kterého, už sám nevím kolik let, marně léčily největší capacity, co je to vlastně za metodu, proboha, pane Karel, vždyť je to vyloženě na Nobelovu cenu za veškerou medicínu...!

pak viděl, jak se do jejich tváří vkradla lítost, když hlavní Karel zasmušile odpovídal, že jde bohužel o metodu nikoli zcela novou, snad pouze, ano, to určitě, uplatněnou mnohem důsledněji než v minulosti, v každém případě však o metodu, která nespadá do oboru lékařství a navíc se těší stále menším sympatiím u stále větších vrstev obyvatelstva, takže musela být v jeho případě použita víceméně ilegálně, dá se říci experimentálně a jenom na jeho výslovnou žádost, což by jim měl závěrem potvrdit na tomto předtištěném formuláři, kon

ěčně tu bylo něco, čím se jim mohl konkrétně odvděčit, nadšeně přijal jedno z per, které mu s ulehčením podávali o překot všichni Karlové současně, a krouže krasopisně své jméno 141

041, zeptal se ještě, aby se tím mohl těšit jako vzpomínkou, jak že se ta skvělá metoda vlastně jmenuje, na což hlavní Karel odpověděl slovem sice cizím, jež mu však nyní zaznělo jako lidová píseň:

— Brainwashing!

Odpověď

*pana Alfréda Holečka, vrchního číšníka ve výslužbě,
ze dne 1. května 2013 autoru této knihy*

Pane spisovatel!

Odpovídám na Vaši ct. výzvu, mohou-li Vám Vaši čtenáři laskavě poskytnouti informaci o Adamu Juráčkovi, a to takto: byl jsem dlouhou dobu synovcem strýce Albína Holečka, kterýž byl v udané době jednak penzistou, jednak však též přímým sousedem rodiny otce-vlakvedoucího Juráčka. Z četných rozhovorů se svým strýcem, jemuž jsem byl synovcem jediným a nejoblíbenějším, musím vzít za bernou minci, že nápad Adama Juráčka byl by tohoto nikdy nenapadl, nebýti právě mého strýce-penzisty a souseda Albína, jenž mu proň vytvořil všechny podmínky, jakož i předpoklady. Vliv tento nebyl však náhodným, jak se domníváte ve svých „Rekonstrukcích“, jež pilně sleduji na pokračování, leč naprosto naopak. Mohu prohlásiti, že můj milovaný strýc-penzista již jako malému chlapci, jenž mu až z Prahy vozíval semenec, častokráte se mi svěřoval, jak jest očarován svou sousedkou, tehdy ještě ženou manžela-vlakvedoucího, Josefou

Juráčkovou. Právem se tudíž lze domnívati, že okamžiky, jež Adam Juráček strávil hlídáním papouška (nikoli kanára! jak píšete, neboť dokonce mluví, jsa dodnes v mé péči), nebyly tak krátké, jak popisujete, jelikož můj milovaný strýc-penzista zřejmě neodcházel za potřebou, kterou naznačujete, leč zcela opačnou, takže chlapec byl do jeho bytu nejspíš záměrně vyslán svou matkou. Ano, troufám si jít až tak dalece, a to k tomuto: studiem pohybu vlakových čet v K. v roce narození Adama Juráčka, ke kterémužto mám jakožto rodinný příslušník železničáře přístup, jsem zjistil, že Juráčkův otec-vlakvedoucí měl v kritických dnech výhradně noční turnusy, z čehož vyplývá ohromující zjištění, a to toto: Adama Juráčka nepočal jeho otec-vlakvedoucí, nýbrž můj strýc, soused-penzista. Toto své tvrzení opírám ještě o další jistotu, a to tuto: využívaje nočních služeb mého otce — vrchního číšníka a maje jakožto železničář ve výslužbě režijní jízdenku, pročež mu denní cesty do Prahy a zpět nečinily potíží, aniž výdajů, zplodil můj milovaný strýc-penzista Albín rovněž mne, s čím se mi později svěřil dokonce sám můj milovaný otec-vrchní žádaje mne v opilosti, abych ho nazýval vrchním-strýcem. Složíte-li, pane spisovatel, tyto kaménky dohromady, vyplyne Vám nová okolnost, a to tato: byl-li můj strýc-penzista Adamu Juráčkovi nejen sousedem, nýbrž naopak i otcem, zatímco mně byl naopak otcem, a nikoli strýcem, jest Adam Juráček mým bratrem a naopak! Proto se na Vás, pane spisovatel, obrácím na Vaši ct. výzvu se žádostí, a to touto: žádám

Vás, abyste tímto uvedl svá předchozí tvrzení veřejně na pravou míru a poukázal mi procenta z výnosu, jaká by náležela mému milovanému bratru Adamu Juráčkovi, a to jak z výnosu jeho objevu, tak i z výnosů Vašich Rekonstrukcí na pokračování.

V plné úctě a hlubokém očekávání
Alfréd Holeček-Juráček

Poznámka: Hypotézu Alfréda Holečka, jednu z nejzajímavějších, nebylo možno prokázat ani vyvrátit, protože Dolní nádraží v K., kde byly záznamy uloženy, právě v den odeslání dopisu AH lehlo popelem. Rovněž mluvící papoušek, jenž měl být vyslechnut jako svědek, se krátce předtím tragicky připletl do elektrické trouby. Jediným, ovšem poněkud protichůdným dokladem zůstává tedy dopis Alfréda Holečka z podzimu onoho roku, kdy AJ uskutečnil svůj čin. Z žádosti o místo vrchního číšníka v pražském hotelu Esplanade stojí za to citovat: „Současně bych rád vyvrátil pověsti o mně rozšiřované, a to tyto: že jsem jakkoli spřízněn s Juráčkem Adamem, jenž zavinil neblahé tragické a zavrženíhodné události v K. Uvádím, že jsem tohoto potkal toliko jedinkrát, a to z přinucení svého strýce, byv star pouhé čtyři roky. Již tehdy jsem k tomuto pojal odpor i jej projevil, a to takto: když se mi jmenovaný pokusil uzmout indiánek se šlehačkou, kousl jsem tohoto do ušního boltce, o čemž může dosvědčit i můj soudruh strýc — zasloužilý penzista a pracovník v dopravě i tělovýchově, jenž se poté přestal s veškerými Juráčky zcela stýkat a je t. č. pohřben na Dolním hřbitově v K.“

Rekonstrukce XIII

(podle dobových materiálů)

Když

v prvn

ích dnech tř

etího tisíciletí vstoupila v platnost Všeobecná dohoda
o nápravě věcí lidských, schválená OSN na podkladě
333 let staré práce J

ana Ámose Komenského, byl při likvidaci věznic, blá-
zinců a kasáren nalezen v jistém pražském objektu starý
mu

ž, který neznal své jméno ani původ, opakoval pouze
číslo 141041, aniž mohl vysvětlit, co znamená, pracovníci
UNES

CO vyrozuměli jen tolik, že mu bylo před léty příká-
záno jakýmsi Karlem, aby tam na něho počkal, živil se
žampiony, které pěstoval v protiatomovém krytu, když
bylo zjištěno, že muž je poměrně svěží a jeví mimořádný
zájem o poměry na ná

dražích, rozhodnuto poslat ho do Darlingtonu v Anglii, jenž byl právě prohlášen domovem vysloužilých evropských železničářů, na poč

est 175. výročí zkušební jízdy první lokomotivy světa The Rocket vynálezce George Stephensona, uskutečněné dne 27. září 1825 na trati Stockton—Darlington rychlostí 19 km/

hod (s nákladem), telefonicky byla objednána helikoptéra a muži doporučeno, aby si zatím zašel do blízké restaurace na plzeňské, které se od 1. ledna 2000 čepovalo zdarma, neboť lékaři bezpečně prokázali, že nejspolehlivěji omezuje pop

ulaci, notabene bez vedlejších následků, muž-číslo tedy vyšel na ulici, podařilo se mu ztéci hromady neodklizeného sněhu a vstoupit do prostorného výčepu, kde ho uvítala vřava hlasů, zaraženě stál u dveří a zíral na pr

ázdnou plochu sálu, který vypadal jako po malování, nikde stůl ani židle, marně hledal alespoň zdroj tak realistické zvukové kulisy, až ho napadlo pohlédnout na strop, strop byl přep

lněn studenty nedaleké fakulty všeobecné fyziky, kteří dosud oslavovali jubilejní Nový rok, v prvním oka

mžiku chtěl vykřiknout, něco se v něm dralo vzhůru jako vzlyk, cosi mu vzrušeně říkalo, že jeho místo je po právu tam nahoře mezi osv

ětlovacími tělesy, uprostřed chlapců, kteří mu tolik kohosi připomínali, vybavil si dokonce jakési jméno Václav Kl

okoč, ale v příští vteřině projela jeho svaly bolestná
křeč, jako by ho zasáhl blesk, a on pokorně sklonil hlavu,
šeptaje si

jako zařikávadlo své krédo

— Velké ef rovná se ká krát em jedna em dvě lomeno
r na druhou...

a to je vše, co bylo možno rekonstruovat z pohnutých
osudů profesora tělocviku a kreslení na Pedagogické
škole v K. Ad

ama Juráčka, zapadlého českého génia, který předstih
l svou dobu na dané poměry tak pronikavě, že mu n
ebylo dopřáno ani sluchu ani zraku ani víry, ta

kže vinou jeho hluchých a slepých současní

ků můžeme se dnes my, jeho potom

ci, účastnit jenom jako pozor

ovatelé nekončícího spo

ru světové vědy, zd

a prvním, kdo be

z pomoci tech

nických p

rostřed

ků st

anu

l na stropě, byl černý kazatel z Mississippi Every
Whitehouse, či pekingský aktivista Tung Fang Chung,
anebo komsomolec Ivan Fidelovič Bodrik, což

je nejp

ravdě

podo
bně
jš
í
.

konec

Proč Pierrotovi?

Věnování v úvodu této knihy se objevilo počátkem sedmdesátých let ve všech různojazyčných vydáních. Je nejvyšší čas podat vysvětlení právě teď, když příběh Adama Juráčka po patnácti letech svobody uzavírá poslední mezeru v mé „bílé“ řadě, kterou začal vydávat ještě Československý spisovatel a právě završuje Paseka.

Tanky Varšavského paktu ukončily v srpnu 1968 nejen politické pražské jaro, ale i mou kariéru dramatika. Krátce po jejich příjezdu jsem se stal jako většina kolegů autorem totálně zakázaným. Divadelní hry jsou jen návody k použití, jejich životnost potvrzují pouze inscenace. Ohlas textů zasílaných do světa jsem směl sledovat jedině z kritik a připadal si brzy jako slepý malíř.

Ta situace ze mě udělala prozaika. Zatímco první kniha Z deníku kontrarevolucionáře byla spíš občanskou záležitostí pro případ i fyzického umlčení, znamenala pro mě tahle druhá skutečný skok do literární fikce. A čím déle jsem soukal nit smyšleného dokumentu, jehož patronem nemohl být nikdo jiný než autor Války s mloky a Továrny na absolutno Karel Čapek, tím zřejmější mi bylo, že píšu

podobenství o právě zabitém pokusu demokratizovat socialismus sovětského Československa. Název Bílá kniha proto odkazoval na smolný spis vydaný Kremlem, v němž jsem byl také obžalován.

Punc slušnosti protagonisty „pražského jara“ 1968 Alexandra Dubčeka, který předtím působil spíš jako smutný klaun na provaze bez sítě, nebyl v roce 1969 ještě smazán jeho souhlasem s pendrekovým zákonem a odchodem do ponižující funkce velvyslance v Turecku. Kniha byla proto připsána Pierrotovi a zůstává i dnes, kdy se její poselství prakticky naplnilo: blázni, co chtěli překonat politickou gravitaci, upadají v zapomnění, zatímco po stropě demokracie vesele chodí veškeré obyvatelstvo.

Při psaní jsem musel zvládnout tři disciplíny: fyziku, právo a psychiatrii. Poradce-právnické dávno bezúhonně zesnul, poradce-lékař skončil ve službách StB, když ještě předtím poradce-fyzika vyhozeného z jaderného ústavu v Řeži zachránil před nezaměstnaností jako pacienta v Bohnicích, jenže on se tam bohužel oběsil. Další vydání proto nesou i druhé věnování jemu.

Požádal jsem teď jiného odborníka, vedoucího katedry fyziky na Technické univerzitě v Liberci prof. Ing. Karla Vokurku, DrSc., aby křížovou cestu Adama Juráčka přečetl očima současníka. Jeho posudek připojuji:

„Vážený Mistře, začátkem prosince jsem se zúčastnil mezinárodní akustické konference v Cancúnu v Mexiku a příprava přednášky pro ni mi pohltila spoustu času. Avšak hlavním důvodem, proč odepisuji tak pozdě, byla

moje snaha splnit Vaše přání a posoudit Bílou knihu z pohledu fyzika. A protože obsahuje dosti závažná tvrzení o stavu beztlíže, nechal jsem si její odborné studium na dlouhý, přes dvanáct hodin trvající transatlantický let do Mexika. Přitom jsem vycházel z předpokladu, že při letu ve výšce 10 000 m nad hladinou moře bude gravitační pole Země velmi slabé, a budu proto během četby schopen na vlastní kůži ověřovat fyzikální poselství knihy.

Po důkladném studiu Vaší knihy ve stavu beztlíže dovoluji si proto konstatovat, že i když obsahuje některá diskutabilní tvrzení (např. o kvalitě lázeňské léčby ve městě K. v r. 19), po fyzikální stránce je zcela v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky (např. teorií Makenzieovou). Fyzikální terminologie používaná v knize je ovšem poplatná době sepsání díla a dnešní mladí lidé nemusí některým odborným výrazům zcela rozumět (současná fyzikální hatmatilka například říká „dvě tělesa o hmotnosti $m...$ “, a nikoliv „dvě hmoty $m...$ “), ovšem tito mladí čtenáři nebudou pravděpodobně zcela chápat ani hlavní sdělení knihy, kterým je příběh jednotlivce vybočujícího v hrůzném totalitním režimu z řady, neboť reálný socialismus znají už jen (díkybohu) z vyprávění, a nikoliv z vlastní zkušenosti.“

Po tomto doporučení a drobných gramatických korekturách jsem mohl dát příběhu Pierrota s čistým svědomím nové imprimatur.

Pavel Kohout
Vídeň, Velikonoce 2005

Obsah

Prolog

Rekonstrukce I / Čin 8

Protokol s profesorem fyziky Vilibaldem Bláhou 15

Rekonstrukce II / Dětství 24

Zápis z porady vedoucích funkcionářů K. 31

Rekonstrukce III / Mládí 40

Projev s. Mareše na zasedání spojených plén K. 48

Usnesení ze 7. března 54

Rekonstrukce IV / Studia 56

Dopis Františka Hopnera Josefě Juráčkové 62

Interview Václava Klokoče s AJ 65

Záznam ředitele tiskového dohledu 68

Rekonstrukce V / Příprava 70

Vzpomínka Kateřiny Katolíkové, roz. Horové 78

Parte z týdeníku International Funerals 82

Z pamětí Josefa Valouna, osobního strážce 84

Závěry smíšené mezivládní komise 87

Rekonstrukce VI / Porucha 89

Vyjádření kolegia Akademie věd 95

Dementi Státní tiskové agentury 100

Prohlášení sekretariátu ministra školství 101

Pastýřský list Arcibiskupské kanceláře 101

Oběžník předsednictva Svazu tělesné výchovy 103

Rekonstrukce VII / Na dně 105

Projev s. Hábla na zasedání spojených plén K. 112

Usnesení z 20. března 118

Důvěrná zpráva ministra cestovního ruchu 119

Rekonstrukce VIII 124

Leták mládeže 137

Leták dospělých občanů města K. 139

Leták deklasovaných a jiných živlů 141

Rozhodnutí vlády z 21. března 142

Šifra švýcarské spolkové vlády 144

Příkaz okresního prokurátora 147

Souhrnná fotografická dokumentace 148

Epilog

Rekonstrukce IX / Antigalileo 153

Znalecký posudek docenta Placenty 162

Zvláštní prohlášení profesora Emericha Durycha 171

Z konfrontace prof. Durycha s doc. Placentou 173

Příloha č. 6 176

Návrh žaloby 178

Rekonstrukce X / Proces 184

Komentář ústředního ředitele televize 195

Závět Bohuslava Voračka 200

Rozsudek 205

Parere 206

Rekonstrukce XI / Martyrium 209

Osobní dopis náměstka ministra zdravotnictví 218

Memorandum doc. dra. Miloše Makovce — Smith & Wessona 221

Třiatřicátý sitting 227

Rekonstrukce XII / Vzkříšení 234

Odpověď Alfréda Holečka spisovateli PK 250

Rekonstrukce XIII / Český happy end 253

Proč Pierrotovi? 257

Retro Pavla Kohouta

- 1** Katyně *román*
- 2** Sněžím *román*
- 3** Z deníku kontrarevolucionáře *memoáromán*
- 4** Šest a Sex *aktovky*
- 5** Ten žena a ta muž *román*
- 6** Konec velkých prázdnin *román*
- 7** Hodina tance a lásky *román*
- 8** Hry v posteli *dramata*
- 9** Nápady svaté Kláry *román*
- 10** Bílá kniha o kauze Adam Juráček *román*
- 11** Hvězdná hodina vrahů *román*
- 12** Lesk cizího peří *dramatizace*

- 13** Kde je zakopán pes *memoáromán*
14 To byl můj život?? a Bilance *životopis*
15 Trilobit (O ničem a o všem, Z pohledu
Trilobita, Ostatně však soudím, že...) *fejetony*
16 Ta dlouhá vlna za kýlem *román*
17 Smyčka *román*
18 Cizinec a krásná paní *román*
19 Tango mortale *román*
20 Prahry *dramata*

Pavel Kohout
Bílá kniha o kauze Adam Juráček

V roce 2014 jako desátý svazek
edice Retro Pavla Kohouta
a svoji 312. tištěnou publikaci
a v roce 2015 jako svoji 9. elektronickou publikaci
vydalo nakladatelství Větrné mlýny

(www.vetrnemlyny.cz)

Fotografie Jiří Hanák

K vydání připravila Alexandra Pflimplová

Jazyková redakce Aleš Antošík

Grafická úprava (s použitím obrazu

Ondřeje Kohouta) Kateřina Wewiorová

3. české vydání, 1. vydání 1978 ('68 Publisher)

Sazba z písma Tabac (www.suitcasetype.com)

Tisk Grafico (www.grafico.cz)

ISBN 978-80-7443-110-4 (papírová kniha)

ISBN 978-80-7443-165-4 (eBook)

Pavel Kohout se narodil 20. července 1928 v Praze. V roce 1946 byl přijat za člena Komunistické strany Československa, v roce 1969 z ní byl vyloučen jako „kontra-revolucionář“. V roce 1977 byl se svou ženou Jelenou Mašínovou za účast na občanské iniciativě Charta 77 exekučně vystěhován z pražského bytu, v roce 1979 násilně odsunut do Rakouska a zbaven československého státního občanství. V roce 1980 mu bylo uděleno občanství rakouské, po pádu „železné opony“ v roce 1990 přiznáno původní s tím, že jej právně nikdy neztratil. Nyní je občanem dvou zemí Evropské unie, žije, pracuje a volí ve Vídni i v Praze, od roku 1958 má třetí domov v Sázavě nad Sázavou. Je potřetí ženatý, má syna Ondřeje, malíře žijícího ve Vídni, dceru Kateřinu, manažerku žijící v Curychu, a dceru Terezu Boučkovou, českou spisovatelku. Se svou ženou spoluvychoval dceru jejího emigrovavšího bratra Jolanu, palubní průvodkyni ČSA. Už čtyřicet let ho provázejí drsnosrstí jezevčici. Jednomu z nich, který byl otráven sázavskými komunisty, napsal memoárům *Kde je zakopán pes.*

Jak se má zachovat profesor fyziky na pedagogické škole v K., který učí Newtonův gravitační zákon, když jeho kolega Adam Juráček, profesor tělocviku a kreslení, aby zaimponoval své lásce, se po náročné fyzické a psychické přípravě naučí chodit po stropě a předvede to i žákům? Co si má počít ředitel školy, zodpovědný za striktní dodržování osnov? Jak mají reagovat politici města, když jev vejde ve známost, občanstvo jej přijme s nadšením i s odporem a v sázce je veřejný pořádek? A co musí učinit stát, jenž má garantovat dodržování zákonů, když jeden z nejzákladnějších je zpochybněn, což ohrozí všechny ostatní? Situace se vyhrotí, když Juráček hodlá předat svou metódu veřejnosti. Pomůže soudní moc, moderní medicína, anebo? — Druhé próze dramatika Pavla Kohouta z roku 1970, kdy byl na léta umlčen „normalizátor“, čas neuškodil, naopak, pomohl jí dozrát v kultovní dílo se zásadním poselstvím: jak často se geniálním objevitelům stává, že jsou ničení protivníky i závistníky, proč se nedočkají doby, kdy jejich objev oblažuje celé lidstvo. Absurdní smyšlenku podpořil autor stejně fiktivními, ale přímo vědecky zpracovanými důkazy, které posilují její věrohodnost tak, že se kniha stává pravým počítkem i pro náročného čtenáře.